

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอและ
ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้
ขอรับร่างพระราชบัญญัติไปพิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติรับหลักการ
และคณะรัฐมนตรีได้ส่งคืนมายังสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๐ รวมจำนวน ๗ ฉบับ อันประกอบด้วย

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับการกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตร
ล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๗. ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐

อ.พ. ๓/๒๕๕๐

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โทร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘ และ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

Legislative Institutional Repository of Thailand

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ขอรับร่างพระราชบัญญัติไปพิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติรับหลักการและส่งคืนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๐ จำนวน ๗ ฉบับ ได้แก่

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๗. ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

บรรจกระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มกราคม ๒๕๕๐

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สรุปสาระสำคัญ ตารางเปรียบเทียบ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ

● บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑
๒. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓
๔. ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๔
๕. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๕
๖. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๖
๗. ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๗

● ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติ ๘

● สรุปลักษณะสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๒
๒. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๔
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๖
๔. ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๘
๕. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๐
๖. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๒
๗. ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๔

LIRT

- ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติ
 - ๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๗
 - ๒. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓๑
 - ๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓๖
 - ๔. ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๔๒
 - ๕. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๔๕
 - ๖. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๔๙
 - ๗. ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๕๔
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย จำนวน ๗ ฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ และความเสมอภาคที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามนัยมาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ๕๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 - การหมั้น ๖๗
 - การหย่า ๖๘
- ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 - คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๔๒/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ ๗๑

LIRT

- ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 - สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๕๗๙ ๙๕
 - บันทึกวิเคราะห์สรุปประกอบร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๙๘
 - พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ๑๐๓
 - พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๕๗๗ ๑๑๐
- ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 - ธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า ๑๑๓
- “สิทธิ และ “เสรีภาพ” แท้จริงแล้วเหมือนกันอย่างไร ๑๒๗
- สิทธิมนุษยชนกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ๑๔๒

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๘
ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๐ ๑๕๑
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๓๘
ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐ ๑๕๕
- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ๑๕๘
- ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ๑๖๒
- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ๑๖๖
- ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ๑๗๑
- ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ๑๗๔
- ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ๑๗๘
- ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ๑๘๒

ส่วนที่ ๑

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สรุปสาระสำคัญ

ตารางเปรียบเทียบ และบันทึกสำนักงาน

คณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติ

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้คู่หมั้นฝ่ายหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนจากผู้อื่นซึ่งได้ร่วมประเวณี ช่มชู้ในกระทำความชำเรา หรือพยายามช่มชู้ในกระทำความชำเราคู่หมั้นของตน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔๕ มาตรา ๑๔๔๖ และมาตรา ๑๔๔๗/๑ วรรคสาม)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุฟ้องหย่าและสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนกรณีการฟ้องหย่าเนื่องจากคู่สมรสอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉันทริยาหรือสามีหรือเป็นชู้หรือมีชู้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๑๖ (๑) และมาตรา ๑๕๒๓ วรรคหนึ่ง)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทย ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๑๔๔๕

มาตรา ๑๔๔๖ มาตรา ๑๔๔๗/๑ วรรคสาม มาตรา ๑๔๑๖ (๑) และมาตรา ๑๕๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศสมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการมีสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง และหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้ชายหรือหญิง คู่หมั้นเป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนจากผู้อื่นซึ่งได้ร่วมประเวณี ช่มชู้ในกระทำความชำเรา หรือพยายามช่มชู้ในกระทำความชำเรา คู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖) ซึ่งกฎหมายเดิมที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กำหนดให้แต่เพียงชายคู่หมั้นเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนจากชายอื่นซึ่งได้ร่วมประเวณี ช่มชู้ในกระทำความชำเรา หรือพยายามช่มชู้ในกระทำความชำเรา คู่หมั้น โดยรู้หรือควรจะรู้ว่าหญิงได้หมั้นกับชายคู่หมั้นนั้นแล้วได้ แด่ในทางกลับกันหญิง

คู่หมั้นไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนจากหญิงอื่น ซึ่งได้ร่วมประเวณี ช่มชืดกระทำชำเรา หรือพยายามช่มชืดกระทำชำเราชายคู่หมั้น ซึ่งเป็น การไม่เท่าเทียมกันทางกฎหมายในระหว่างชาย และหญิง อีกทั้งเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ ดังนั้น จึงได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ เพื่อให้ชายและหญิง มีสิทธิเท่าเทียมกันและมีความเสมอภาคกัน ในทางกฎหมาย

(๒) อายุความในการเรียก ค่าทดแทนจากผู้อื่นซึ่งได้ร่วมประเวณี ช่มชืดกระทำชำเรา หรือพยายามช่มชืด กระทำชำเราคู่หมั้นของตน กำหนดให้มีอายุ ความหกเดือนนับแต่วันที่ชายหรือหญิง คู่หมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของผู้อื่น แต่ ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้อื่นนั้นได้ กระทำการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕ แก้ไข เพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๑๔๔๗/๑ พรรคสาม)

๓) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดเหตุ พ้องหย่าให้อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ มาตรา ๑๕๑๖ (๑))

๔) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดสิทธิ เรียกร้องค่าทดแทนกรณีการฟ้องหย่า เนื่องจากคู่สมรสอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่อง ผู้อื่นฉันทริยาหรือสามีหรือมีชู้ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๑๕๒๓ พรรคหนึ่ง)

๒. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติ มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อให้การที่เคยเป็น บุคคลล้มละลายไม่ใช่ลักษณะต้องห้าม ของการเป็นกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ของรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๔) มาตรา ๘ ตี (๔) และมาตรา ๙ (๔))

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอ ภาคบรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความ คุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทย ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข แด่บทบัญญัติมาตรา ๕ (๔) มาตรา ๘ ตี (๔) และมาตรา ๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่อง สถานะของบุคคล สมควรแก้ไขบทบัญญัติ ดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการห้ามมิให้เลือก ปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุ แห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล ที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณี

การปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขลักษณะต้องห้ามของกรรมการ
ของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ และ
พนักงานของรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ (แก้ไข
เพิ่มเติมมาตรา ๕ (๔) มาตรา ๘ ตริ (๔) และ
มาตรา ๙ (๔)) ซึ่งได้กำหนดลักษณะต้องห้าม
ของกรรมการของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหาร
รัฐวิสาหกิจ และพนักงานของรัฐวิสาหกิจไว้
ประการหนึ่ง คือ ต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคล
ล้มละลาย

แต่เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวเป็น
บทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อ
บุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่อง
สถานะของบุคคล จึงสมควรที่จะต้องแก้ไข
บทบัญญัตินี้ดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการ
ห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล
เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของ
บุคคลที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณี
การปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดลักษณะ
ต้องห้ามของกรรมการของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหาร
รัฐวิสาหกิจ และพนักงานของรัฐวิสาหกิจไว้
แต่เฉพาะต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลายเท่านั้น

๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา
ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้การข่มขืนกระทำ
ชำเราผู้อื่นเป็นความผิด (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๗๖ และมาตรา ๒๗๗)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมให้การดำรงชีพ
จากรายได้ของผู้ซึ่งค้าประเวณีไม่ว่าชายหรือหญิง
เป็นความผิด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๖)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค
บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครอง
ตามประเพณีการปกครองประเทศไทย
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๒๗๖
มาตรา ๒๗๗ และมาตรา ๒๘๖ แห่งประมวล
กฎหมายอาญา เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความ
แตกต่างในเรื่องเพศ สมควรแก้ไขบทบัญญัติ
ดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการมีสิทธิ
เท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง และหลักการ
ห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล
เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศที่เคย
ได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครอง

๓. ให้อำนาจอธิปไตยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ออกระเบียบเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของสหกรณ์

๔. กำหนดให้ผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเองต้องสามารถประกอบการเกษตรได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกำหนด

๕. กำหนดให้ผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ได้ต้องสามารถประกอบอาชีพได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด

๕. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารกองประจำการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมทัณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขัง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมให้การขอพระราชทานอภัยโทษ การเปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษกรณีเข้าไปในเรือนจำโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือรับจากหรือมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ

อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๔ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่ทัณฑ์ทางวินัยบางประการที่จะลงแก่ผู้ต้องขัง ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ มีลักษณะเป็นการกระทำการทรมาน ทารุณกรรม หรือลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม นอกจากนั้นบทบัญญัติมาตรา ๔ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๕๔ ตามลำดับ อีกทั้งอัตราโทษตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ไม่สอดคล้องกับกาลปัจจุบัน สมควรแก้ไขบทบัญญัตินี้ดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการมิให้กระทำการทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อให้สอดคล้องกับกาลปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๑. กำหนดให้ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารกองประจำการ

๒. ทัณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขังนั้น มีดังนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) งดหรือลดสิทธิต่าง ๆ โดยมีกำหนดเวลา

(๓) ขังเดี่ยวไม่เกินสามเดือน

๓. ให้นำบทบัญญัติในภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ มาใช้บังคับแก่ผู้ต้องคำพิพากษาของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้บัญชาการเรือนจำ และพัศดี ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี ผู้บังคับบัญชาเรือนจำ และเจ้าพนักงานเรือนจำ ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

๔. กำหนดอัตราโทษกรณีผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต หรือรับจากหรือมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตเป็นผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า และตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า ต้องใช้ประกอบการขออนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๗)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า และผู้ประกอบการอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๕ (๒))

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็น

บทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ในการออกใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจเป็นผู้ค้าส่งหน้า นายหน้าซื้อขายส่งหน้า ที่ปรึกษาการซื้อขายส่งหน้า ตัวแทนซื้อขายส่งหน้า และผู้ประกอบการอื่นตามที่คณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรส่งหน้ากำหนด ให้เลขาธิการตรวจสอบหลักฐานของผู้ขออนุญาตในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นผู้ค้าส่งหน้า

(ก) ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายส่งหน้าและมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

(ข) กรรมการของผู้ขออนุญาตไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕

(ค) ผู้ขออนุญาตมีพนักงานซึ่งสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายส่งหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด

(๒) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นนายหน้าซื้อขายส่งหน้า

(ก) ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายส่งหน้าและมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

(ข) กรรมการของผู้ขออนุญาตไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕

(ค) ผู้ขออนุญาตมีพนักงานซึ่งสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายส่งหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด

(๓) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นที่ปรึกษาการซื้อขายส่งหน้า

(ก) ผู้ขออนุญาตมีประสบการณ์เกี่ยวกับการซื้อขายส่งหน้า และมีความรู้ความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับสินค้าเกษตร

(ข) ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล จะต้องมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติตาม (ก) และคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด

(๔) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นตัวแทนซื้อขายส่งหน้า

(ก) ผู้ขออนุญาตมีความประพฤติดี และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕

(ข) ผู้ขออนุญาตสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายส่งหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว

๒. แก้ไขลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของ

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นผู้ค้า
ล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษา
การซื้อขายล่วงหน้า ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า
และผู้ประกอบธุรกิจอื่นตามที่คณะกรรมการ
ก.ส.ล. กำหนด

โดยกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มี
อำนาจจัดการกิจการดังกล่าวจะต้องไม่เคยเป็น
ผู้ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกใน
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

๗. ร่าง พระราชบัญญัติสุสานและ ฼฼฼฼฼ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสุสาน
และ฼฼฼฼฼ พ.ศ. ๒๕๒๘ เพื่อยกเลิก
คุณสมบัติที่กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้ง
สุสานและ฼฼฼฼฼สาธารณะหรือสุสาน
และ฼฼฼฼฼เอกชนต้องไม่เคยได้รับ
โทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
(ยกเลิกมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๕))

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช
๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็น
มนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค
บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครอง
ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบ
ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๕)

แห่งพระราชบัญญัติสุสานและ฼฼฼฼฼
พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่ง
ความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล สมควร
แก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับ
หลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
ต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่อง
สถานะของบุคคลที่เคยได้รับความคุ้มครอง
ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ให้ยกเลิกมาตรา ๘ (๕) ที่กำหนด
คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสุสาน
และ฼฼฼฼฼สาธารณะหรือสุสานและ
฼฼฼฼฼เอกชน และคุณสมบัติของผู้ขอรับ
ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและ
฼฼฼฼฼สาธารณะหรือสุสานและ
฼฼฼฼฼เอกชน ต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับ
โทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ
โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
โดยให้ยกเลิกไม่นำคุณสมบัติด้านสถานะ
ของบุคคลดังกล่าวมาเป็นเงื่อนไขประกอบ
การพิจารณาอนุญาตอีกต่อไป เนื่องจากเห็นว่า
บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการเลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่ง
ความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล

LIRT

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อันประกอบด้วย นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รวมจำนวน ๑๓ ฉบับ ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ อันประกอบด้วย

๑. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๗. ร่างพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๘. ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๙. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๐. ร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๑. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๒. ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๓. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่ไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๙ วันพุธที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และในคราวประชุมดังกล่าว สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติอนุมัติให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปพิจารณา ก่อนรับหลักการ โดยให้การพิจารณาไว้ภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๑๑๑ วรรคหนึ่ง

ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๑๑๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ ถ้าคณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณา ก่อนที่สภาจะลงมติตามข้อ ๑๑๐ หากที่ประชุมอนุมัติให้การพิจารณาไว้ก่อนสามสิบวัน

อนึ่ง คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้วลงมติให้ส่งคืนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๐ จำนวน ๗ ฉบับ ได้แก่

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๗. ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ ในส่วนของร่างพระราชบัญญัติที่เหลืออีก ๖ ฉบับนั้น คณะรัฐมนตรียังมิได้ส่งคืนมายังสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ด้วยเหตุผลดังนี้

๑. กรณีคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติที่มีการปรับปรุงทั้งฉบับ รวม ๓ ฉบับ และขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงให้นำประเด็นการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามร่างที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอ ไปประกอบการพิจารณาด้วย คือ

- ๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ.
- ๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติยา พ.ศ.
- ๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.

๒. กรณีร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่าการกำกับดูแลและควบคุมการกีฬาและการแข่งขันกีฬาในนามทีมชาติไทย ยังมีความจำเป็นต่อการจัดระเบียบตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาของชาติ การยกเลิกบทบัญญัติเรื่องการควบคุมหากไม่มีมาตรการรองรับที่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ จึงมอบให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารับไปพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน โดยคงอำนาจให้รัฐสามารถควบคุมการกีฬาและการแข่งขันกีฬาในนามทีมชาติไทยหรือประเทศไทยไว้ แต่มิให้มีลักษณะเป็นการจำกัดเสรีภาพของประชาชนเกินความจำเป็น

LIRT

๓. กรณีร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เนื่องจากอาจมีผลกระทบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน จึงมอบให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรับไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน

๔. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่ไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีหลักการยกเลิกพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๕ และพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖ นั้น โดยที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ และอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงให้เพิ่มความในบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เพื่อกำหนดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับด้วย

สรุปสาระสำคัญ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้คู่หมั้นฝ่ายหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนจากผู้อื่น ซึ่งได้ร่วมประเวณี ช่มชู้ในกระทำความผิด หรือพยายามช่มชู้ในกระทำความผิดคู่หมั้นของตน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔๕ มาตรา ๑๔๔๖ และมาตรา ๑๔๔๗/๑ วรรคสาม)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุฟ้องหย่าและสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนกรณีการฟ้องหย่า เนื่องจากคู่สมรสอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉันทริยาหรือสามีหรือเป็นชู้หรือมีชู้ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕๑๖ (๑) และมาตรา ๑๕๒๓ วรรคหนึ่ง)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๑๔๔๕ มาตรา ๑๔๔๖ มาตรา ๑๔๔๗/๑ วรรคสาม มาตรา ๑๕๑๖ (๑) และมาตรา ๑๕๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ สมควรแก้ไขบทบัญญัตินี้ดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการมีสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง และหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่..) พ.ศ.”

LIRT

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๔. วันใช้บังคับ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๕.๑ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้ชายหรือหญิงคู่หมั้นเป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนจากผู้อื่นซึ่งได้ร่วมประเวณี ข่มขืนกระทำชำเรา หรือพยายามข่มขืนกระทำชำเรา คู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔๕ ชายหรือหญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้อื่นซึ่งได้ร่วมประเวณีกับคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิกสัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา ๑๔๔๒ หรือมาตรา ๑๔๔๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๔๖ ชายหรือหญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้อื่นซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้นได้โดยไม่ต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น”

๕.๒ อายุความในการเรียกค่าทดแทนจากผู้อื่นซึ่งได้ร่วมประเวณี ข่มขืนกระทำชำเรา หรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตน กำหนดให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ชายหรือหญิงคู่หมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของผู้อื่น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้อื่นนั้นได้กระทำการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๑๔๔๗/๑ วรรคสาม)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๔๔๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ชายหรือหญิงคู่หมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของผู้อื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียกค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้อื่นนั้นได้กระทำการดังกล่าว”

๕.๓ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดเหตุฟ้องหย่าให้อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๑๕๑๖ (๑))

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๕๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) สามีหรือภริยาอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉันทริยาหรือสามีหรือเป็นชู้หรือมีชู้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้”

๕.๔ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนกรณีการฟ้องหย่าเนื่องจากคู่สมรสอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉันทริยาหรือสามีหรือเป็นชู้หรือมีชู้ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๑๕๒๓ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) ภริยาหรือสามีมียุติสิทธิได้รับค่าทดแทนจากสามีหรือภริยาและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหรือหญิงหรือชายซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น”

๒. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อให้การที่เคยเป็นบุคคลล้มละลายไม่ใช่ลักษณะต้องห้ามของการเป็นกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๔) มาตรา ๘ ตี (๔) และมาตรา ๙ (๔))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคบรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๕ (๔) มาตรา ๘ ตี (๔) และมาตรา ๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่าง

ในเรื่องสถานะของบุคคล สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

๔. วันใช้บังคับ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๕.๑ ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย”

๕.๒ ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๘ ตีร แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๘ ตีร แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย”

LIRT

๕.๓ ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และใช้ความใหม่ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย”

๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้การข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นเป็นความผิด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗๖ และมาตรา ๒๗๗)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมให้การดำรงชีพจากรายได้ของผู้ซึ่งค้าประเวณีไม่ว่าชายหรือหญิงเป็นความผิด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๖)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ และมาตรา ๒๘๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ สมควรแก้ไขบทบัญญัตินี้ดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการมีสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง และหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

LIRT

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

๔. วันใช้บังคับ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๓ และมาตรา ๔)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และมาตรา ๒๗๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตนโดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหนี้ยหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา ๒๗๗ ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองได้กระทำโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหนี้ยหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกันและเด็กนั้นไม่ยินยอม หรือได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำต่อเด็กซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปี แต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นยินยอม และภายหลังศาลอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรสกัน

ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ ถ้าศาลอนุญาตให้สมรสในระหว่างที่ผู้กระทำผิดกำลังรับโทษในความผิดนั้นอยู่ ให้ศาลปล่อยผู้กระทำผิดนั้นไป"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๘๖ ผู้ใดอายุกว่าสิบหกปีดำรงชีพอยู่แม้เพียงบางส่วนจากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดไม่มีปัจจัยอย่างอื่นอันปรากฏสำหรับดำรงชีพ หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียงสำหรับดำรงชีพ และมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นดำรงชีพอยู่จากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจได้ว่ามิได้เป็นเช่นนั้น

(๑) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค่าประเวณี หรือสมาคมกับผู้ซึ่งค่าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจิน

(๒) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่น โดยผู้ซึ่งค่าประเวณีเป็นผู้จัดให้ หรือ

(๓) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยผู้ซึ่งค่าประเวณีในการทะเลาะวิวาทกับผู้ที่คบค้ากับผู้ซึ่งค่าประเวณีนั้น บทบัญญัติแห่งมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับค่าเลี้ยงดูจากผู้ซึ่งค่าประเวณี ซึ่งพึงให้ค่าเลี้ยงดูนั้นตามกฎหมายหรือตามธรรมเนียม"

๔. ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ เพื่อมิให้นำความสมบูรณ์ของร่างกายมาเป็นคุณสมบัติของผู้ซึ่งจะเข้ามาเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเองและนิคมสหกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ (๔) และมาตรา ๓๔ (๓))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบ

ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๒๒ (๔) และมาตรา ๓๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกายหรือสุขภาพ สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการ ห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกายหรือสุขภาพที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ

๔. วันใช้บังคับ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๕.๑ ยกเลิกคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเองเกี่ยวกับข้อที่กำหนดว่าต้องมีความขยันขันแข็ง ร่างกายสมบูรณ์และสามารถประกอบการเกษตรได้ นั้น โดยบัญญัติความใหม่ให้ผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเองต้องสามารถประกอบการเกษตรได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพัฒนาและสวัสดิการกำหนด (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) สามารถประกอบการเกษตรได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกำหนด”

๕.๒ ยกเลิกคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์เกี่ยวกับข้อที่กำหนดว่าต้องขยันขันแข็ง มีร่างกายสมบูรณ์และสามารถประกอบอาชีพได้ โดยบัญญัติความใหม่ ให้ผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ต้องสามารถประกอบอาชีพได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) สามารถประกอบอาชีพได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด”

๕. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารกองประจำการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมทัณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขัง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมให้การขอพระราชทานอภัยโทษ การเปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษกรณีเข้าไปในเรือนจำโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือรับจากหรือมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่ทัณฑ์ทางวินัยบางประการที่จะลงแก่ผู้ต้องขังตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ มีลักษณะเป็นการกระทำการทรมานทารุณกรรม หรือลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม นอกจากนั้นบทบัญญัติมาตรา ๘ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๕๙ ตามลำดับ อีกทั้งอัตราโทษตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ไม่สอดคล้องกับกาลปัจจุบัน สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการมิให้กระทำการทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อให้สอดคล้องกับกาลปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่...) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร

๔. วันใช้บังคับ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๕.๑ ให้ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารกองประจำการ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารกองประจำการ”

๕.๒ ทณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขัง (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ทณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขังนั้น มีดังนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) งดหรือลดสิทธิต่าง ๆ โดยมีกำหนดเวลา
- (๓) ขังเดี่ยวไม่เกินสามเดือน”

๕.๓ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ มาใช้บังคับแก่ผู้ต้องคำพิพากษาของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม โดยให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

LIRT

“มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ มาใช้บังคับแก่ผู้ต้องคำพิพากษาของ ศาลทหารด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้บัญชาการเรือนจำ และพัศดี ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี ผู้บังคับบัญชาเรือนจำ และเจ้าพนักงานเรือนจำ ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี”

๕.๔ อัตราโทษกรณีผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือรับจากหรือมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำ ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต หรือรับจากหรือมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๖. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตเป็นผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า และตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า ต้องใช้ประกอบการขออนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๗)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า และผู้ประกอบธุรกิจอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๕ (๒))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๔ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคบรรดา

ที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม สมควรแก้ไขบทบัญญัตินี้ดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมที่เคยได้รับความคุ้มครองตาม ประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

๔. วันใช้บังคับ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๕.๑ แก้ไขเพื่อกำหนดให้เลขาธิการตรวจสอบหลักฐานของผู้ขออนุญาต เพื่อออกใบอนุญาตในการประกอบธุรกิจผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า และผู้ประกอบธุรกิจอื่นตามที่คณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ากำหนด (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ในการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๖ ให้เลขาธิการตรวจสอบหลักฐานของผู้ขออนุญาตในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นผู้ค้าล่วงหน้า

(ก) ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อ ขายล่วงหน้าและมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

- (ข) กรรมการของผู้ขออนุญาตไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕
- (ค) ผู้ขออนุญาตมีพนักงานซึ่งสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด
- (๒) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า
 - (ก) ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าและมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง
 - (ข) กรรมการของผู้ขออนุญาตไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕
 - (ค) ผู้ขออนุญาตมีพนักงานซึ่งสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด
 - (๓) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า
 - (ก) ผู้ขออนุญาตมีประสบการณ์เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้า และมีความรู้ความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับสินค้าเกษตร
 - (ข) ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล จะต้องมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติตาม (ก) และคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด
 - (๔) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า
 - (ก) ผู้ขออนุญาตมีความประพฤติดี และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕
 - (ข) ผู้ขออนุญาตสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว

๕.๒ แกไขเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามบางประการของกรรมการ ผู้จัดการ หรือ บุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตในการประกอบธุรกิจเป็นผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า และผู้ประกอบ ธุรกิจอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขาย สินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์”

๗. ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ เพื่อยกเลิก คุณสมบัติที่กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและ

ฅาปนสถานเอกชนดองไมเป็ญผุ้เคยไ้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (ยกเลิกมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๕))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยไ้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุสานและฅาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็ญธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล สมควรแก้ไข บทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็ญธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลที่เคยไ้รับความคุ้มครองตามประเพณี การปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสุสานและฅาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสุสานและฅาปนสถาน

๔. วันใช้บังคับ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

- ยกเลิกมาตรา ๘ (๕) (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๕) ของวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสุสานและฅาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางเปรียบเทียบ พระราชบัญญัติ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

มาตรา ๑๔๔๕ ชายคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากชายอื่นซึ่งได้ร่วมประเวณีกับหญิงคู่หมั้นโดยรู้หรือควรจะรู้ว่าหญิงคู่หมั้นกับชายคู่หมั้นนั้นแล้วได้ เมื่อชายคู่หมั้นได้บอกเลิกสัญญาหมั้นตามมาตรา ๑๔๔๒ แล้ว

มาตรา ๑๔๔๖ ชายคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากชายอื่นซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราหญิงคู่หมั้นโดยรู้หรือควรจะรู้ว่าหญิงคู่หมั้นแล้วได้โดยไม่ต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น

* **มาตรา ๑๔๔๗/๑** สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๓๕ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ผิดสัญญาหมั้น

สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๕ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำชั่วอย่างร้ายแรงอันเป็นเหตุให้บอกเลิกสัญญาหมั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันกระทำการดังกล่าว

สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ชายคู่หมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของชายอื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียกค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ชายอื่นได้กระทำการดังกล่าว

มาตรา ๑๔๔๗/๑, **เพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๑๘๗ หน้า ๔ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๓)**

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๑๔๔๕** ชายหรือหญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิกสัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา ๑๔๔๒ หรือมาตรา ๑๔๔๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๔๖ ชายหรือหญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้นได้โดยไม่ต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๔๔๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ชายหรือหญิงคู่หมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของผู้อื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียกค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่คู่หมั้นนั้นได้กระทำการดังกล่าว”

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
มาตรา ๑๕๑๖ เหตุฟ้องหย่ามีดังต่อไปนี้ (๑) สามीอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหญิงอื่นฉันทริยาหรือกริยามิซู้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้ (๒) สามีหรือกริยาประพฤดิชั่ว ไม่ว่าความประพฤติชั่วนั้นจะเป็นความผิดอาญาหรือไม่ ถ้าเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่ง (ก) ได้รับความอับอายขายหน้าอย่างร้ายแรง (ข) ได้รับความดูถูกเกลียดชังเพราะเหตุที่คงเป็นสามีหรือกริยาของฝ่ายที่ประพฤดิชั่วอยู่ต่อไป หรือ (ค) ได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร ในเมื่อเอาสภาพฐานะและความเป็นอยู่ร่วมกันฉันทริยามาคำเนิงประกอบอีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้ (๓) สามีหรือกริยาทำร้าย หรือทรมาณร่างกายหรือจิตใจ หรือหมิ่นประมาทหรือเหยียดหยามอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุพการีของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้ ถ้าเป็นการร้ายแรง อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้ (๔) สามีหรือกริยาจงใจละทิ้งร้างอีกฝ่ายหนึ่งไปเกินหนึ่งปี อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้ * (๔/๑) สามีหรือกริยาต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และได้ถูกจำคุกเกินหนึ่งปีในความผิดที่อีกฝ่ายหนึ่งมิได้มีส่วนก่อให้เกิดการกระทำผิดหรือยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้นด้วย และการเป็นสามีกริยากันต่อไปจะเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร อีกฝ่ายหนึ่งนั้นฟ้องหย่าได้ * (๔/๒) สามีและกริยาสมัครใจแยกกันอยู่เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันทริยาได้โดยปกติสุขตลอดมาเกินสามปี มาตรา ๑๕๑๖ (๔/๑) และ (๔/๒) เพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๑๕๗ หน้า ๑๖ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๓)	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๕๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๑) สามีหรือกริยาอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉันทริยาหรือสามีหรือเป็นซู้หรือมิซู้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้” Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) ภริยาหรือสามีมีสิทธิได้รับค่าทดแทน จากสามีหรือภริยาและจากหญิงอื่นหรือชู้ แล้วแต่กรณี สามีจะเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกินภริยาไปในทำนองชู้สาวก็ได้ และภริยาจะเรียกค่าทดแทนจากหญิงอื่นที่แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับสามีในทำนองชู้สาวก็ได้ ถ้าสามีหรือภริยายินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้อีกฝ่ายหนึ่งกระทำการตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) หรือให้ผู้อื่นกระทำการตามวรรคสอง สามีหรือภริยานั้นจะเรียกค่าทดแทนไม่ได้	มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) ภริยาหรือสามีมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากสามีหรือภริยาและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหรือหญิงหรือชายซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่ากันนั้น” ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘	ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	ร่าง พระราชบัญญัติ คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของ มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๕ กรรมการของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้อง มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ (๓) มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสม กับกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ (๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย ฯลฯ ฯลฯ มาตรา ๘ ตรี ผู้บริหารนอกจากต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้	“(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย” มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของ มาตรา ๘ ตรี แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติ มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย”	บุคคลล้มละลายสามารถปลดจากล้มละลายได้ การห้ามมิให้ผู้ซึ่งเคยล้มละลายเป็นกรรมการของ รัฐวิสาหกิจจึงเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลเกิน สมควร สมควรแก้ไขให้สอดคล้องกับการแก้ไข มาตรา ๘ ตรี และมาตรา ๙ บุคคลล้มละลายสามารถปลดจากล้มละลายได้ การห้ามมิให้ผู้ซึ่งเคยล้มละลายเป็นผู้บริหารของ

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย (๑) มีสัญชาติไทย (๒) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย ฯลฯ ฯลฯ มาตรา ๙ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย (๑) มีสัญชาติไทย	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย”	รัฐวิสาหกิจจึงเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลเกินสมควร บุคคลล้มละลายสามารถปลดจากล้มละลายได้ การห้ามมิให้ผู้ซึ่งเคยล้มละลายเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจจึงเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลเกินสมควร

พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ (๓) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้น ได้เต็มเวลา (๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย ฯลฯ ฯลฯ	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	

ประมวลกฎหมายอาญา (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	 มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ เบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และมาตรา ๒๗๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน	

ประมวลกฎหมายอาญา (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภริยาของตนโดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต มาตรา ๒๗๗ ผู้ใดกระทำชำเราเด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งมีมิใช่ภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท	“มาตรา ๒๗๖ ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตนโดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้นั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้หรือโดยทำให้ผู้นั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิงหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต มาตรา ๒๗๗ ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท	แก้ไขให้การข่มขืนกระทำชำเรา “ผู้อื่น” ซึ่งมีมิใช่ภริยาหรือสามีของตนเป็นความผิด แก้ไขให้การข่มขืนกระทำชำเรา “เด็ก” อายุเป็นความผิด โดยไม่จำกัดว่าเด็กผู้ถูกกระทำจะเป็นเพศใด

ประมวลกฎหมายอาญา (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็น การกระทำแก่เด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวาง โทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่ พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกหรือ วรรคสองได้กระทำโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมี ลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงและเด็กหญิงนั้นไม่ยินยอม หรือได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก ถ้า เป็นการกระทำที่ชายกระทำกับเด็กหญิงอายุกว่าสิบสามปี แต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กหญิงนั้นยินยอม และภายหลัง ศาลอนุญาตให้ชายและเด็กหญิงนั้นสมรสกัน ผู้กระทำผิด ไม่ต้องรับโทษ ถ้าศาลอนุญาตให้สมรสในระหว่างที่ ผู้กระทำผิดกำลังรับโทษในความผิดนั้นอยู่ ให้ศาลปล่อย ผู้กระทำความผิดนั้นไป"	ถ้าการกระทำความผิดตามวรรค หนึ่งเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และ ปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือ จำคุกตลอดชีวิต ถ้าการกระทำความผิดตามวรรค หนึ่งหรือวรรคสองได้กระทำโดยร่วมกระทำความผิด ด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือ กระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกันและเด็กนั้นไม่ ยินยอม หรือได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุ ระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ ต้องระวางโทษจำคุกตลอด ชีวิต ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรค หนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำต่อเด็กซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปี แต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นยินยอม และ ภายหลังศาลอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรสกัน ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ ถ้าศาลอนุญาตให้สมรส ในระหว่างที่ผู้กระทำผิดกำลังรับโทษในความผิดนั้น อยู่ ให้ศาลปล่อยผู้กระทำความผิดนั้นไป"	

ประมวลกฎหมายอาญา (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
“มาตรา ๒๘๖ ผู้ใดอายุกว่าสิบหกปีดำรงชีพอยู่แม้เพียงบางส่วนจากรายได้ของหญิงซึ่งค่าประเวณีต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต ผู้ใดไม่มีปัจจัยอย่างอื่นอันปรากฏสำหรับดำรงชีพ หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียงสำหรับดำรงชีพ และ (๑) ปรากฏว่าอยู่ร่วมกับหญิงซึ่งค่าประเวณี หรือสมาคมกับหญิงซึ่งค่าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจิน	มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๘๖ ผู้ใดอายุกว่าสิบหกปีดำรงชีพอยู่แม้เพียงบางส่วนจากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต ผู้ใดไม่มีปัจจัยอย่างอื่นอันปรากฏสำหรับดำรงชีพ หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียงสำหรับดำรงชีพ และมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ให้ถือว่าผู้นั้นดำรงชีพอยู่จากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจได้ว่ามิได้เป็นเช่นนั้น (๑) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค่าประเวณี หรือสมาคมกับผู้ซึ่งค่าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจิน	แก้ไขให้ผู้มีอายุกว่าสิบหกปีซึ่งดำรงชีพอยู่แม้เพียงบางส่วนจากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณีเป็นความผิด ไม่ว่าผู้ซึ่งค่าประเวณินั้นจะเป็นหญิงหรือชาย

ประมวลกฎหมายอาญา (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
(๒) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่น โดยหญิงซึ่งค่าประเวณีเป็นผู้จัดให้ หรือ (๓) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยหญิงซึ่งค่าประเวณีในการทะเลาะวิวาทกับผู้ที่คบค้ากับหญิงซึ่งค่าประเวณีนั้น ให้ถือว่าผู้นั้นดำรงชีพอยู่จากรายได้ของหญิงในการค้าประเวณี เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจได้ว่ามิได้เป็นเช่นนั้น บทบัญญัติแห่งมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับค่าเลี้ยงดูจากหญิงซึ่งค่าประเวณี ซึ่งพึงให้ค่าเลี้ยงดูนั้นตามกฎหมายหรือตามธรรมเนียม	(๒) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่น โดยผู้ซึ่งค่าประเวณีเป็นผู้จัดให้ หรือ (๓) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยผู้ซึ่งค่าประเวณีในการทะเลาะวิวาทกับผู้ที่คบค้ากับผู้ซึ่งค่าประเวณีนั้น บทบัญญัติแห่งมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับค่าเลี้ยงดูจากผู้ซึ่งค่าประเวณี ซึ่งพึงให้ค่าเลี้ยงดูนั้นตามกฎหมายหรือตามธรรมเนียม" ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	

พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑	ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๒ ผู้ซึ่งจะเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเองได้ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) บรรลุนิติภาวะและเป็นหัวหน้าครอบครัว (๓) มีความประพฤติดี และเต็มใจปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์กำหนด (๔) ขยันขันแข็ง มีร่างกายสมบูรณ์ และสามารถประกอบการเกษตรได้ (๕) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๔) สามารถประกอบการเกษตรได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์กำหนด”	มิให้นำความสมบูรณ์ของร่างกายมาเป็นคุณสมบัติของผู้ซึ่งจะเข้ามาเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเอง โดยผู้ซึ่งจะเข้ามาเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเองควรต้องมีความสามารถประกอบการเกษตรได้ โดยให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นผู้ออกระเบียบในเรื่องดังกล่าว

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๔ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๕๖ ในพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้แก้ไขคำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” และคำว่า “อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์” เป็น “อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ”

พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑	ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
(๖) ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีแต่เพียงเล็กน้อยไม่พอแก่การครองชีพ (๗) ไม่มีอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งในขณะนั้นพอแก่การครองชีพ มาตรา ๓๕ ผู้ซึ่งจะเข้าเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ได้ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีความประพฤติดี และเต็มใจปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมสหกรณ์ที่ดินกำหนด (๓) ชยันชั้นแข็ง มีร่างกายสมบูรณ์ และสามารถประกอบอาชีพได้ ฯลฯ ฯลฯ	มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๓) สามารถประกอบอาชีพได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด” ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	มิให้นำความสมบูรณ์ของร่างกายมาเป็นคุณสมบัติของผู้ซึ่งจะเข้ามาเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ โดยผู้ซึ่งจะเข้ามาเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ควรต้องมีความสามารถประกอบการเกษตรได้ โดยให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นผู้ออกระเบียบในเรื่องดังกล่าว

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ กับร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔	ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	ร่าง พระราชบัญญัติ เรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยเรือนจำทหาร 	

พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙	ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๘ ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารประจำการ มาตรา ๑๐ ทัณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขังนั้น มีดังนี้ (๑) ภาคทัณฑ์ (๒) จดหรือลดสิทธิต่าง ๆ โดยมีกำหนดเวลา	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๘ ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารกองประจำการ” มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๐ ทัณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขังนั้น มีดังนี้ (๑) ภาคทัณฑ์ (๒) จดหรือลดสิทธิต่าง ๆ โดยมีกำหนดเวลา	แก้ไขให้สอดคล้องกับถ้อยคำในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ กำหนดให้ทัณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขังกระทำได้เฉพาะการภาคทัณฑ์ การงดหรือลดสิทธิต่าง ๆ โดยมีกำหนดเวลา และการขังเดี่ยวไม่เกินสามเดือนเท่านั้น เพื่อให้วิธีการที่ใช้ในการลงโทษ

พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔	ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
(๓) ซังเดียวไม่เกินสามเดือน (๔) ซังห้องมืดไม่มีเครื่องหลั่นนอนไม่เกินสี่สิบแปดชั่วโมงในสัปดาห์หนึ่งโดยความเห็นชอบของแพทย์ฝ่ายทหาร (๕) เมียนคราวหนึ่งไม่เกินยี่สิบที ในความควบคุมของแพทย์ฝ่ายทหารแต่ห้ามเมียนคราวต่อไปเว้นแต่จะล่วงพ้นเวลาสามสิบวันจากวันเมียนคราวที่แล้ว ถ้าผู้ต้องขังเป็นหญิงห้ามเมียน (๖) ใช้หรือเพิ่มเครื่องพันธนาการ มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ มาใช้บังคับแก่กรณีผู้ต้องคำพิพากษาของศาลทหารสิทธิและหน้าที่ใดที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการ	(๓) ซังเดียวไม่เกินสามเดือน” มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ มาใช้บังคับแก่ผู้ต้องคำพิพากษาของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม โดยให้อ่านาหน้าทีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้บัญชาการเรือนจำ และพัศดี	แก่ผู้ต้องขังสอดคล้องกับวิธีการลงโทษที่เป็นสากลและหลักมนุษยธรรม อีกทั้งการใช้เครื่องพันธนาการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ อยู่แล้ว แก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ ให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๕๔

พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔	ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
กระทรวงมหาดไทย ผู้บัญชาการเรือนจำ และพัศดินั้น ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นสิทธิและหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้บังคับบัญชาเรือนจำและเจ้าพนักงานเรือนจำของทหาร แล้วแต่กรณี มาตรา ๒๓ ผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาตก็ดี หรือบังอาจรับจากหรือส่งมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามา หรือเอาออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำก็ดี ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้บังคับบัญชาเรือนจำหรือเจ้าพนักงานเรือนจำ ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ เงินและสิ่งของต้องห้ามที่นำเข้ามาในเรือนจำโดยฝ่าฝืนมาตรานี้ ให้ริบเป็นของแผ่นดิน	ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้บังคับบัญชาเรือนจำ และเจ้าพนักงานเรือนจำตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี” มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๓ ผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต หรือรับจากหรือมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	แก้ไขอัตราโทษตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ ให้เหมาะสมกับกาลปัจจุบันตามข้อเสนอของผู้แทนกระทรวงกลาโหม

ค.ล.

พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตร ล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๗ ในการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๖ ให้เลขาธิการตรวจสอบหลักฐานของผู้ขออนุญาตในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย (๑) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นผู้ค้าล่วงหน้า (ก) ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า และมีฐานะทางการเงินมั่นคง (ข) กรรมการของผู้ขออนุญาตไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ และมีฐานะทางการเงินมั่นคง (ค) ผู้ขออนุญาตมีพนักงานซึ่งสำเร็จการ	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๗ ในการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๖ ให้เลขาธิการตรวจสอบหลักฐานของผู้ขออนุญาตในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย (๑) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นผู้ค้าล่วงหน้า (ก) ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า และมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง (ข) กรรมการของผู้ขออนุญาตไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕	ไม่ให้นำคุณสมบัติด้านฐานะทางการเงินของนิติบุคคลผู้ขออนุญาตเป็นผู้ค้าล่วงหน้าและกรรมการของนิติบุคคลนั้น หรือนิติบุคคลผู้ขออนุญาตเป็นนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าและกรรมการของนิติบุคคลนั้น หรือผู้ขออนุญาตเป็นตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า มาเป็นเงื่อนไขประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอื่นเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจ

พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๕๒	ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตร ล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
อบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด (๒) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า (ก) ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าและมีฐานะทางการเงินมั่นคง (ข) กรรมการของผู้ขออนุญาตไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ และมีฐานะทางการเงินมั่นคง (ค) ผู้ขออนุญาตมีพนักงานซึ่งสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด (๓) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า (ก) ผู้ขออนุญาตมีประสบการณ์เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้า และมีความรู้ความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับสินค้าเกษตร (ข) ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลจะต้องมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติตาม (ก) และคุณสมบัติ	(ค) ผู้ขออนุญาตมีพนักงานซึ่งสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด (๒) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า (ก) ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าและมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง (ข) กรรมการของผู้ขออนุญาตไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ (ค) ผู้ขออนุญาตมีพนักงานซึ่งสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด (๓) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า (ก) ผู้ขออนุญาตมีประสบการณ์เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้า และมีความรู้ความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับสินค้าเกษตร	

พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตร ล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
อื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด (๔) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นตัวแทน ซื้อขายล่วงหน้า (ก) ผู้ขออนุญาตมีฐานะทางการเงินที่ มั่นคง มีความประพฤติดี และไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๓๕ (ข) ผู้ขออนุญาตสำเร็จการอบรม เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่ คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว มาตรา ๓๕ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคล ผู้มีอำนาจจัดการกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาต ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๖ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย (๒) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึง ที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้ กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ	(ข) ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล จะต้องมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติตาม (ก) และคุณสมบัติ อื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด (๔) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นตัวแทน ซื้อขายล่วงหน้า (ก) ผู้ขออนุญาตมีความประพฤติดี และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ (ข) ผู้ขออนุญาตสำเร็จการอบรม เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่ คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว” มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของ มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้า เกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “(๒) เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์”	ให้กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มี อำนาจจัดการกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบ ธุรกิจเป็นผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า และผู้ประกอบธุรกิจอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด ที่เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้ จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์เท่านั้น ที่ไม่สามารถ

พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตร ล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
(๓) เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคล ผู้มีอำนาจจัดการกิจการของสถาบันการเงินที่ถูกเพิก ถอนใบอนุญาต เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจาก คณะกรรมการ ก.ส.ล. ฯลฯ ฯลฯ	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	เป็นผู้มีอำนาจจัดการกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตได้ เพื่อให้ผู้ที่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึง ที่สุดให้จำคุกในความผิดอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับ การประกอบธุรกิจดังกล่าวสามารถประกอบธุรกิจได้ และเพื่อให้บทบัญญัติดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการ ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอื่นเนื่องมาจากสถานะของ บุคคล

พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘	ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๘ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้ (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๕) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดย	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๕) ของวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘	ไม่ให้นำคุณสมบัติด้านสถานะของบุคคล (“เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ”) มาเป็นเงื่อนไขประกอบการพิจารณาอนุญาตให้เป็นผู้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ที่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจดังกล่าวสามารถประกอบธุรกิจได้ และเพื่อให้บทบัญญัติดังกล่าว

พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘	ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ในกรณีที่ดินบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ผู้แทนของที่ดินบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งด้วย	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	สอดคล้องกับหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอื่น เนื่องจากสถานะของบุคคล

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย จำนวน ๘ ฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพและความเสมอภาคที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทย ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามนัยมาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙

๑. ความเป็นมา

๑.๑ โดยที่รัฐบาลชุดที่ผ่านมาเห็นว่า กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่เป็นจำนวนมากมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือล้าสมัย หรือไม่สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศหรือสร้างความเป็นธรรมขึ้นในสังคม นายกรัฐมนตรีจึงมีคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๗๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายขึ้นเพื่อศึกษาวิเคราะห์และเสนอแนะการยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ รวมทั้งการจัดให้มีกฎหมายใหม่ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมการพัฒนาประเทศหรือสร้างความเป็นธรรมขึ้นในสังคม ต่อมา คณะกรรมการดังกล่าวได้มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ รวม ๘ คณะ รวมทั้งคณะอนุกรรมการลดและเลิกกฎหมายที่สร้างภาระโดยไม่จำเป็นแก่ประชาชนด้วย

๑.๒ ต่อมา คณะอนุกรรมการลดและเลิกกฎหมายที่สร้างภาระโดยไม่จำเป็นแก่ประชาชนได้เสนอแผนการพัฒนากฎหมาย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ของคณะอนุกรรมการฯ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือยกเลิกบทบัญญัติของกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๓ ในการนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้นำผลการศึกษาวิจัย เรื่อง กฎหมายที่มีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ที่ดำเนินการศึกษาวิจัยโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยกฎหมาย โดยได้รับการสนับสนุนเงินทุนในการศึกษาวิจัยจากคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการพัฒนาประเทศมาศึกษาวิเคราะห์ และได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๑ ฉบับ ต่อคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมาย ได้แก่

(๑) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๒) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๓) ร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๔) ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๕) ร่างพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๖) ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๗) ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๘) ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๙) ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑๐) ร่างพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑๑) ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑.๔ หลังจากนั้น คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายได้ เสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๑๑ ฉบับดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๑.๕ ก่อนนำร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๑๑ ฉบับดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานฯ เพื่อพิจารณา และคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๑๑ ฉบับดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙ และเห็นสมควรมีมติอนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๑๑ ฉบับดังกล่าว ตามที่ คณะอนุกรรมการลดและเลิกกฎหมายที่สร้างภาระโดยไม่จำเป็นแก่ประชาชนเสนอ แต่โดยที่ได้มี พระราชกฤษฎีกายกย่องสรรหาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี จึงมี คำสั่งให้ส่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๑๑ ฉบับดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจ พิจารณาไปก่อน แล้วจึงนำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่พิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง และ ส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ความละเอียดปรากฏตาม หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๓๓๕ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙

๒. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๑๑ ฉบับที่ผ่านการพิจารณาของ คณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย)

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๑๑ ฉบับ ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) ดังกล่าว เป็นการแก้ไขบทบัญญัติของ

กฎหมายให้สอดคล้องกับบทบัญญัติที่รับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามหมวด ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยเป็นการแก้ไขความไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติว่าด้วยความเสมอกันในกฎหมาย (ได้แก่การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๓๑ พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘) การแก้ไขความไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายและการจับกุมและคุมขังบุคคล (ได้แก่ พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ และพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช ๒๔๗๒) และการแก้ไขความไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคมหรือหมู่คณะ (ได้แก่ พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘)

ทั้งนี้ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับสรุปได้ดังนี้

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ก) ปรับปรุงมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ โดยให้หญิงคู่หมั้นมีสิทธิเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งร่วมประเวณีหรือข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตนได้ เพื่อให้ชายและหญิงมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่เท่าเทียมกัน

(ข) ปรับปรุงมาตรา ๑๕๑๖ (๑) โดยให้สามีมีสิทธิฟ้องหย่าภริยาได้ หากภริยาอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นจนสามีหรือเป็นชู้หรือมีชู้ เพื่อให้ชายและหญิงมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่เท่าเทียมกัน รวมทั้งปรับปรุงมาตรา ๑๕๒๓ วรรคหนึ่ง เพื่อให้สิทธิในการเรียกค่าทดแทนสอดคล้องกับเหตุฟ้องหย่าตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) ที่ได้ปรับปรุงใหม่

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ก) ปรับปรุงมาตรา ๒๗๖ และมาตรา ๒๗๗ เพื่อให้การข่มขืนกระทำชำเรา “ผู้อื่น” ที่มีใช้ภริยาหรือสามีของตนเป็นความผิด เพื่อให้ชายและหญิงมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่เท่าเทียมกัน

(ข) ปรับปรุงมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง โดยให้ผู้ที่อยู่กว่าสิบหกปีซึ่ง ดำรงชีพจากรายได้ของผู้ซึ่งค้าประเวณีไม่ว่าผู้ซึ่งค้าประเวณินั้นจะเป็นชายหรือหญิงต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่มีผู้ประกอบการค้าประเวณีทั้งเพศชายและเพศหญิง

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เป็นการปรับปรุงมาตรา ๑๔ และมาตรา ๔๘ โดยไม่ให้นำคุณสมบัติด้านฐานะทางการเงิน (เป็นผู้มีทรัพย์สินหรือฐานะพอที่จะตั้งและดำเนินการได้) หรือสุขภาพร่างกาย (ไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา) ของผู้ขออนุญาตมาเป็นเงื่อนไข

ประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคล อันเนื่องมาจากรูปร่างทางเศรษฐกิจและสภาพทางกายหรือสุขภาพของบุคคล และหลักสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคล

๒.๔ ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เป็นการปรับปรุงมาตรา ๒๒ (๔) โดยไม่ให้นำคุณสมบัติด้านสภาพร่างกายหรือสุขภาพ (ขยันขันแข็ง มีร่างกายสมบูรณ์ และสามารถประกอบการเกษตรได้) ของผู้ซึ่งจะเข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเอง มาเป็นเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เข้าเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอันเนื่องมาจากสภาพทางกายหรือสุขภาพของบุคคล

๒.๕ ร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เป็นการปรับปรุงมาตรา ๑๔ โดยไม่ให้นำคุณสมบัติด้านฐานะทางการเงิน (เป็นเจ้าของกิจการและเป็นผู้มีทรัพย์สินหรือฐานะพอที่จะตั้งและดำเนินการได้) อายุ (มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์) และสุขภาพร่างกาย (ไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด) ของผู้ขออนุญาต มาเป็นเงื่อนไขประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องมือแพทย์ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอันเนื่องมาจากรูปร่างทางเศรษฐกิจ อายุ และสภาพทางกายหรือสุขภาพของบุคคล

๒.๖ ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(ก) ปรับปรุงมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) โดยไม่ให้นำคุณสมบัติด้านฐานะทางการเงินของนิติบุคคลผู้ขออนุญาตเป็นผู้ค้าล่วงหน้าและกรรมการของนิติบุคคลนั้น หรือนิติบุคคลผู้ขออนุญาตเป็นนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าและกรรมการของนิติบุคคลนั้นมาเป็นเงื่อนไขประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอันเนื่องมาจากรูปร่างทางเศรษฐกิจ

(ข) ปรับปรุงมาตรา ๓๕ (๒) โดยกำหนดให้กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า และผู้ประกอบธุรกิจอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด ที่เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินเท่านั้น ที่ไม่สามารถเป็นผู้มีอำนาจจัดการกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตได้ เพื่อให้ผู้ที่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจดังกล่าวสามารถประกอบธุรกิจได้ และเพื่อให้บทบัญญัติดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอันเนื่องมาจากสถานะของบุคคล

LIRT

๒.๗ ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เป็นการปรับปรุงมาตรา ๘ ตี (๔) และ (๕) และมาตรา ๙ (๔) และ (๕) โดยกำหนดให้ผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจที่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกไม่ว่าจะถูกจำคุกจริงหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษหรือพ้นระยะเวลาการรอการลงอาญาหรือรอการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณี เกินห้าปี เท่านั้นที่ไม่สามารถเป็นผู้บริหารในรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ที่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย หรือผู้ที่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แต่พ้นโทษหรือพ้นระยะเวลาการรอการลงอาญาหรือรอการกำหนดโทษ มาแล้วเกินห้าปี สามารถประกอบอาชีพดังกล่าวได้ และเพื่อให้บทบัญญัติดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอื่นเนื่องมาจากสถานะของบุคคล

๒.๘ ร่างพระราชบัญญัติสุสานและ฼าปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เป็นการปรับปรุงมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง โดยไม่ให้นำคุณสมบัติด้านสถานะของบุคคล (เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ) มาเป็นเงื่อนไขประกอบการพิจารณาอนุญาตให้เป็นผู้จัดตั้งสุสานและ฼าปนสถานสาธารณะหรือสุสานและ฼าปนสถานเอกชน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ที่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจดังกล่าวสามารถประกอบอาชีพดังกล่าวได้ และเพื่อให้บทบัญญัติดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอื่นเนื่องมาจากสถานะของบุคคล

๒.๙ ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เป็นการปรับปรุงมาตรา ๑๐ โดยกำหนดให้ทัณฑทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขังกระทำได้เฉพาะการภาคทัณฑ์ การงดหรือลดสิทธิต่าง ๆ โดยมีกำหนดเวลา และการขังเดี่ยวไม่เกินสามเดือนเท่านั้น เพื่อให้วิธีการที่ใช้ในการลงโทษแก่ผู้ต้องขังสอดคล้องกับวิธีการลงโทษที่เป็นสากลและหลักมนุษยธรรม

๒.๑๐ ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ก) ยกเลิกมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๘ (การอนุญาตจัดตั้งสมาคมกีฬาหรือส่งเสริมการกีฬา) เนื่องจากการจำกัดเสรีภาพในการรวมเป็นสมาคมต้องเป็นไปเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนเท่านั้น การกำหนดให้ผู้ประสงค์จัดตั้งสมาคมกีฬาหรือส่งเสริมการกีฬาท้องขออนุญาตกับ กกท. ก่อน จึงถือเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจนเกินความจำเป็น สมควรยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพมิได้

LIRT

(ข) ยกเลิกมาตรา ๕๙ วรรคสอง เนื่องจากการห้ามมิให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทย เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจนเกินความจำเป็น สมควรยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพมิได้

๒.๑๑ ร่างพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เป็นการปรับปรุงมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ โดยกำหนดให้การจัดส่งคำร้องขอให้ส่งบุคคลข้ามแดนให้จัดส่งไปที่สำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อให้พนักงานอัยการเป็นผู้นำคดีขึ้นสู่ศาล และกำหนดให้การออกหมายจับจำเป็นเป็นอำนาจของศาลเท่านั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการออกหมายจับและหลักการออกหมายอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๑๑ ฉบับดังกล่าวแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ปรับปรุงถ้อยคำในร่างมาตรา ๑๕๒๓ เป็น “เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) ภริยาหรือสามีมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากสามีหรือภริยาและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหรือหญิงหรือชายซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น” เพื่อให้สิทธิได้รับค่าทดแทนครอบคลุมทุกกรณี

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

ไม่มีการแก้ไข

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่ปัจจุบันคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) กำลังพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. อันเป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ทั้งฉบับ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงมีมติยุติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) เพื่อร่วมพิจารณาในร่างพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ในคราวเดียวกัน

๒.๔ ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เพิ่มมาตรา ๔ เพื่อแก้ไขคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกของนิคมสหกรณ์ตามมาตรา ๓๕ (๓) ให้สอดคล้องกับผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกของนิคมสร้างตนเองตามมาตรา ๒๒ (๔)

โดยให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) สามารถประกอบอาชีพได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด”

๒.๕ ร่างพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่ปัจจุบันคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) กำลังพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. อันเป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๑๐ ทั้งฉบับ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงมีมติยุติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) เพื่อรวมพิจารณาในร่างพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ในคราวเดียวกัน

๒.๖ ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ก) เพิ่มการแก้ไขคุณสมบัติของกรรมการรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๕ (๔) ว่าต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย (ร่างมาตรา ๓)

(ข) ตัดการแก้ไขมาตรา ๘ ตี (๕) และมาตรา ๙ (๕) ออก เนื่องจากการห้ามมิให้ผู้ที่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ มาเป็นผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้นเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันแล้ว

๒.๗ ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ไม่มีการแก้ไข

๒.๘ พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เพิ่มการแก้ไขมาตรา ๒๗ (๔) (ก) ให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตรา ๒๗ (๑) และ (๒) ด้วย โดยปรับปรุงให้ผู้ขออนุญาตเป็นตัวแทนซื้อขายล่วงหน้าต้องมีความประพฤติดี และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ เท่านั้น

๒.๙ ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ก) เพิ่มการแก้ไขมาตรา ๘ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ดังนี้ “มาตรา ๘ ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารกองประจำการ” (ร่างมาตรา ๓)

(ข) เพิ่มการแก้ไขมาตรา ๒๒ เพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๕๙ ดังนี้ “มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ มาใช้บังคับแก่ผู้ต้องคำพิพากษาของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้บัญชาการเรือนจำ และพัศดีตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี ผู้บังคับบัญชาเรือนจำและเจ้าพนักงานเรือนจำตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี” (ร่างมาตรา ๕)

(ค) เพิ่มการแก้ไขอัตราโทษตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกับกาลปัจจุบันตามข้อสังเกตของผู้แทนกระทรวงกลาโหม ดังนี้ “มาตรา ๒๓ ผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต หรือรับจากหรือมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (ร่างมาตรา ๖)

๒.๑๐ ร่างพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่ปัจจุบันคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) กำลังพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. อันเป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช ๒๔๗๒ ทั้งฉบับ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงมีมติยุติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เพื่อรวมพิจารณาในร่างพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ในคราวเดียวกัน

๒.๑๑ ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) แก้ไขร่างมาตรา ๕ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การใช้คำว่า “แห่งประเทศไทย” หรือใช้อักษรหรือเครื่องหมายใดแสดงว่าเป็นสมาคม สโมสรหรือคณะบุคคลซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทยเสียใหม่เป็นดังนี้ “มาตรา ๕๙ ห้ามมิให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดใช้คำว่า “แห่งประเทศไทย” หรือมีอักษรหรือเครื่องหมายใดแสดงว่าเป็นสมาคม สโมสรหรือคณะบุคคลซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก กกท. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด” (ร่างมาตรา ๕) อย่างไรก็ดี ในการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้เสนอซึ่งคณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ นั้น ที่ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่า การกำกับดูแลและควบคุมการกีฬาและการแข่งขันกีฬาในนามทีมชาติไทย ยังมีความจำเป็นต่อการจัดระเบียบตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาของชาติ การยกเลิกบทบัญญัติเรื่องการควบคุมกีฬาและการควบคุมการแข่งขันกีฬาในนามทีมชาติไทยโดยไม่มีมาตรการที่เหมาะสมรองรับจึงอาจก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องการควบคุมกีฬา การส่งนักกีฬาไปร่วมแข่งขันในนามทีมชาติ และการจัดแข่งขันกีฬาในนามประเทศไทยขึ้นได้ จึงยังไม่สมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวในชั้นนี้ อย่างไรก็ดี กรณียังมีความจำเป็นต้องปรับปรุงบทบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการกีฬาและการแข่งขันกีฬาในนามทีมชาติไทยมิให้มีลักษณะเป็นการจำกัดเสรีภาพของประชาชนเกินความจำเป็น ประกอบกับการกีฬาแห่งประเทศไทยได้เสนอแผนการปรับปรุงพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ ไว้ในแผนพัฒนากฎหมายประจำปี ๒๕๕๙ จึงสมควรมอบหมายให้การกีฬาแห่งประเทศไทยนำร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอ ไปพิจารณาประกอบการปรับปรุงพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ ตามแผนพัฒนากฎหมายดังกล่าวด้วย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นพ้องด้วยกับแนวทางดังกล่าว

อนึ่ง โดยที่เจตนารมณ์ดั้งเดิมของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๘ ฉบับดังกล่าวเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งถูกยกเลิกไปโดยผลของประกาศของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๙ ยังคงให้ความสำคัญคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้ปรับปรุงเหตุผลในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๙ ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๐

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติฯ

ส่วนที่ ๒/๑

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(ฉบับที่..) พ.ศ.

การหมั้น¹

การสิ้นสุดของสัญญาหมั้น

1. ด้วยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย

สัญญาหมั้น ไม่เป็นเหตุการณ์บังคับให้ทำการสมรส เนื่องจากการสมรสต้องอาศัยความสมัครใจอย่างยิ่งของชายและหญิง นอกจากนี้การหมั้นไม่ก่อให้เกิดหน้าที่ต้องอยู่กินร่วมกันเหมือนหน้าที่ของสามีภริยา แม้สามีภริยากฎหมายก็ยังอนุญาตให้หย่าโดยความยินยอมได้ เหตุนี้หากชายหญิงแม้เป็นคู่หมั้นกันแล้วต้องการที่จะล้มเลิกข้อผูกมัดระหว่างกันเองก็สามารถจะทำได้ ส่วนของหมั้นและสินสอดนั้น จะตกลงจัดแบ่งหรือคืนแก่กันอย่างไรก็ได้ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วถ้าไม่มีการสมรสแล้วฝ่ายหญิงก็ต้องคืนให้แก่ฝ่ายชาย เว้นแต่ฝ่ายชายจะตกลงยกให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ฝ่ายหญิง

2. การบอกล้างสัญญาหมั้นที่เป็นโมฆะ

การบอกล้างสัญญาหมั้นที่เป็นโมฆียะ ได้แก่ กรณีผู้เยาว์ทำการหมั้นโดยไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1436 เมื่อมีการบอกล้างสัญญาหมั้นนั้นก็เป็นโมฆะ และสิ้นสุดลง ส่วนของหมั้นและสินสอดนั้น เมื่อไม่มีการสมรสต้องคืนให้แก่ฝ่ายชาย

สำหรับการหมั้นที่เกิดจากการข่มขู่ กลฉ้อฉล หรือสำคัญตัวผิดคู่หมั้น อีกฝ่ายหนึ่งสามารถบอกเลิกสัญญาหมั้นได้โดยถือว่ามิใช่เหตุสำคัญอันเกิดแก่คู่หมั้นอีกฝ่ายหนึ่ง เนื่องจากกฎหมายครอบครัวได้กำหนดให้การหมั้นเป็นโมฆียะ เฉพาะกรณีที่มีการฝ่าฝืนในเรื่องความยินยอมเท่านั้น กรณีข่มขู่ กลฉ้อฉล หรือสำคัญตัวผิด จึงไม่ใช่เรื่องโมฆียะ

3. ความตายของคู่หมั้น

ความตายของคู่หมั้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อนสมรส ความตายที่ว่านี้ หมายถึงตายโดยธรรมชาติ คือหมดลมหายใจ กรณีคู่หมั้นฝ่ายที่มีชีวิตอยู่จะเรียกค่าทดแทนไม่ได้ (มาตรา 1441) กรณีชายหญิงคู่หมั้นตายพร้อมกัน เช่น หมั้นกันแล้วโดยสารเครื่องบินไปเที่ยวต่างประเทศเครื่องบินตกทั้งคู่ตายพร้อมกัน ตามบทสันนิษฐานของกฎหมายเช่นนี้ ฝ่ายหญิงก็ไม่ต้องคืนของหมั้นให้แก่ฝ่ายชาย

4. การบอกเลิกสัญญาหมั้น

การบอกเลิกสัญญาหมั้น เป็นการใช้สิทธิของคู่หมั้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ในการที่จะไม่สมรสกับอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อมีเหตุการณ์สำคัญแก่คู่หมั้นฝ่ายหลังนี้ การบอกเลิกสัญญาหมั้นเป็นการใช้สิทธิที่กฎหมายรับรองฝ่ายที่ถูกบอกเลิก จึงเรียกค่าทดแทนไม่ได้ ข้อนี้แตกต่างจากการผิดสัญญาหมั้น ซึ่งฝ่ายผิดต้องรับผิดชอบใช้ค่าทดแทนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 1440 เหตุสำคัญนี้ หมายถึงเหตุอันจะมีผลให้

¹ กฎหมายครอบครัว นต 349 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

การใช้ชีวิตสมรสร่วมกันดำเนินต่อไปอย่างไม่สงบสุข เช่น เป็นโรคติดต่อร้ายแรง สภาพร่างกายไม่สามารถให้กำเนิดบุตรได้ หรือเสียโฉมอย่างผิดตัว เป็นต้น

การบอกเลิกสัญญาหมั้น มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 มาตรา ได้แก่ **มาตรา 1442, 1443, และ มาตรา 1444** สองมาตราแรก เป็นกรณีที่มีเหตุสำคัญ อันเกิดแก่คู่หมั้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คู่หมั้นอีกฝ่าย จึงบอกเลิกสัญญาหมั้น หากชายบอกเลิก หญิงต้องคืนของหมั้น แต่ถ้าหญิงเป็นฝ่ายบอกเลิก หญิงไม่ต้องคืนของหมั้นให้แก่ชาย เมื่อบอกเลิกสัญญาหมั้นแล้วเรียกค่าทดแทนไม่ได้ แต่ถ้าเป็นการบอกเลิกสัญญาหมั้นตามมาตรา 1444 ฝ่ายบอกเลิกเรียกค่าทดแทนได้ ตามมาตรา 1440

เนื่องจากกรณีนี้เป็นการบอกเลิกเพราะการกระทำชั่วอย่างร้ายแรงของคู่หมั้นอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งได้ทำชั่วภายหลังการหมั้น เช่น หมั้นแล้วชายคู่หมั้นเป็นชู้กับภรรยาชาวบ้าน หรือหมั้นแล้วเสพยาเสพติดเป็นอาชญา มาตรา 1444 ให้ถือว่าคู่หมั้นฝ่ายที่ทำชั่วอย่างร้ายแรงเป็นผู้ผิดสัญญาหมั้น จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าทดแทนแก่คู่หมั้นที่ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้น

นอกจากนี้ ยังอาจมีการบอกเลิกสัญญาหมั้น ตาม**มาตรา 1445 และมาตรา 1446** อันได้แก่ กรณีที่ชายอื่นมาร่วมประเวณี กับหญิงคู่หมั้น โดยรู้หรือควรจะรู้ว่าหญิงใดหมั้นกับชายคู่หมั้นแล้ว เมื่อชายคู่หมั้นได้บอกเลิกสัญญาหมั้น โดยถือว่ามิได้เกิดแก่หญิง ตามมาตรา 1442 ชายคู่หมั้นก็สามารถเรียกค่าทดแทนจากชายอื่นนั้นได้ นอกจากนี้ เนื่องจากการบอกเลิกสัญญาหมั้น ในกรณีดังกล่าวเกิดจากการกระทำชั่วร้ายของหญิงคู่หมั้น หญิงคู่หมั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าทดแทนแก่คู่หมั้น ผู้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นเสมือนเป็นผู้ผิดสัญญาหมั้น สำหรับกรณีที่มิใช่ชายอื่นมาข่มขืนกระทำชำเรา หรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราหญิงคู่หมั้น โดยรู้หรือควรจะรู้ว่าหญิงได้หมั้นแล้ว หากชายบอกเลิกสัญญาหมั้นก็เป็นการบอกเลิกโดยมิได้เกิดแก่ฝ่ายหญิง กรณีชายคู่หมั้นสามารถเรียกค่าทดแทนจากชายอื่นได้ แต่จะเรียกค่าทดแทนจากหญิงคู่หมั้นไม่ได้ เนื่องจากเหตุสำคัญอันเกิดแก่ฝ่ายหลังนี้ หากใช่เป็นการกระทำชั่วของหญิงคู่หมั้น

การหย่า²

การหย่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1516 มีดังนี้

ประการแรก เหตุหย่ากรณีสามีอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหญิงอื่นฉันทริยา

กรณีสามีอุปการะเลี้ยงดูหญิงอื่นฉันทริยา ต้องเป็นการเลี้ยงดูที่มีลักษณะต่อเนื่อง อย่างถาวรเหมือนเลี้ยงดูภริยาของตน ส่วนกรณีสามียกย่องหญิงอื่นฉันทริยานั้น การยกย่องได้แก่ การแสดงออกของสามีไม่ว่าจะโดยชัดแจ้ง หรือโดยปริยายว่าหญิงนั้นเป็นภริยาของตน ซึ่งการยกย่องนี้ ไม่จำกัดถึงขั้นจัดงานมงคลสมรส

² เว็บไซต์ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง สืบค้นจาก http://www.judiciary.go.th/jvnc/ans/ans_025.html

ประการที่สอง เหตุหย่ากรณีสามีหรือภริยาประพฤติชั่ว ไม่ว่าความประพฤติชั่วนั้นจะเป็นความผิดอาญาหรือไม่ ถ้าเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความอับอายขายหน้าอย่างร้ายแรง

ทั้งนี้เหตุฟ้องหย่าทั้งสองประการ ถ้าสามีหรือภริยาแล้วแต่กรณีได้ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำที่เป็นเหตุหย่านั้น ฝ่ายที่ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจนั้นจะยกเป็นเหตุฟ้องหย่าไม่ได้

ประการที่สาม เหตุหย่ากรณีสามีหรือภริยาไม่ให้ความช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูอีกฝ่ายหนึ่งตามสมควร

ประการที่สี่ เหตุหย่ากรณีสามีและภริยาสมัครใจแยกกันอยู่เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาได้โดยปกติสุขตลอดมาเกินสามปี ทั้งนี้การแยกกันอยู่ต้องเกิดจากความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย หากคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมิได้สมัครใจจะแยกกันอยู่ต่างหาก หรือเกิดขึ้นเพราะอีกฝ่ายหนึ่งทอดทิ้งและไม่เคยกลับมาเยี่ยมเยียนเอง ก็ต้องถือว่าคู่สมรสฝ่ายหลังนี้ทั้งร่างจะฟ้องหย่าอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ และการจะฟ้องหย่าด้วยเหตุนี้ต้องให้ระยะเวลาที่แยกกันอยู่เกินสามปีก่อน

อนึ่ง สิทธิในการฟ้องหย่าย่อมหมดไปเมื่อฝ่ายที่มีสิทธิฟ้องหย่าได้กระทำการอันแสดงให้เห็นว่าได้ให้อภัยในการกระทำของอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นเหตุให้เกิดสิทธิฟ้องหย่านั้น

หน้าว่าง

ส่วนที่ ๒/๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ
(ฉบับที่..) พ.ศ.

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ.๑๑๖/๒๕๔๖

คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๔๗/๒๕๔๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๓๐ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

ระหว่าง { นายศิริมิตร บุญมูล
คณะกรรมาการอัยการ

ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๔๑๑๘/๒๕๔๔
หมายเลขแดงที่ ๘๑๖/๒๕๔๖ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีประกอบวิชาชีพทนายความมาตั้งแต่ปี
พ.ศ. ๒๕๓๙ จนถึงปัจจุบัน โดยผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายเนื่องจาก
เมื่อประมาณเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศรับสมัคร
สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔

/ซึ่งผู้ฟ้องคดี...

LIPT

ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศดังกล่าว จึงได้ยื่นใบสมัครต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับใบสมัครสอบคัดเลือกเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ได้ลำดับหมายเลขสมัครที่ ๑๒๗๗/๒๕๔๔ โดยหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นใบสมัครแล้ว นายสุเทพ สนั่นชัยเลิศ อัยการจังหวัดกำแพงเพชรได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๔ ถึงคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย รับรองสุขภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับใบอนุญาตให้เป็นทนายความเลขที่ ๗๑๔/๒๕๓๙ ปัจจุบันประกอบวิชาชีพทนายความประจำ ณ ศาลจังหวัดกำแพงเพชร มีสุขภาพแข็งแรง และความสามารถที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งอัยการได้อย่างสมบูรณ์ ขอให้คณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ รับหนังสือรับรองฉบับดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบดุลพินิจในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ฟ้องคดีต่อไป แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบกลับปรากฏว่าไม่มีรายชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิสอบ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๔ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการอัยการ ขอรทราบเหตุผลที่ไม่ได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้มีคุณสมบัติในการสอบคัดเลือกครั้งนี้ แต่สำนักงาน ก.อ. ได้มีหนังสือ ที่ อส (บท.) ๐๐๐๓/๒๐๓๐ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ แจ้งเหตุผลในการไม่รับสมัครสอบอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ แก่ผู้ฟ้องคดีว่า คณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ ได้รับรายงานผลการตรวจร่างกายจากคณะกรรมการแพทย์ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีรูปร่างพิการ เดินขาเกะเขีล ก้ามเนื้อแขนลีบจนถึงปลายมือทั้งสองข้าง ก้ามเนื้อขาลีบจนถึงปลายเท้าทั้งสองข้าง กระดูกสันหลังคด ได้รับการผ่าตัดตามหลักที่กระดูกสันหลังไว้เพื่อให้ไหล่ทั้งสองข้างเท่ากัน จึงมีมติไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดี เนื่องจากเป็นผู้มีบุคลิกภาพและร่างกายไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการ ตามมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ในการนี้ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่รับสมัครสอบอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ ของผู้ฟ้องคดีโดยอ้างเหตุผลดังกล่าวเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกาย บทบัญญัติมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีนำมาใช้พิจารณา เป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อีกทั้งสุขภาพร่างกายของผู้ฟ้องคดีก็แข็งแรงมาก

LIPT
/พอที่จะ...

พอที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งอัยการได้อย่างไม่มีอุปสรรค ทั้งนี้ ตามที่นายสุเทพ อัยการจังหวัดกำแพงเพชรได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๔ รับรองสุขภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีไว้แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงนำเรื่องนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้บทบัญญัติมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ตัดสินพิพากษาผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติเปิดให้ผู้ฟ้องคดีสอบทดแทนการตัดสินพิพากษาในครั้งนี้เป็นกรณีพิเศษ

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้แย้งว่ามาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาก่อน จึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๔๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ ว่า แม้มาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะได้บัญญัติเป็นหลักการว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ไม่ว่าชายหรือหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน จะเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ แต่ต้องยอมรับว่าในการที่หน่วยงานใดจะรับบุคคลเข้าทำหน้าที่ในตำแหน่งใดย่อมต้องพิจารณาถึงความรู้ความสามารถ ความเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย ซึ่งการรับสมัครสอบคัดเลือก

/เพื่อบรรจุ...

เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วยนั้น นอกจากจะพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถแล้ว ยังต้องพิจารณาสุขภาพของร่างกายและจิตใจว่ามีความสมบูรณ์สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และมีบุคลิกลักษณะที่ดีพอที่จะเป็นข้าราชการอัยการ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการมิใช่เพียงปฏิบัติหน้าที่ในห้องพิจารณาคดีหรือในสำนักงานเท่านั้น บางครั้งต้องเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่นอกสำนักงาน เช่น เพื่อเดินเผชิญสืบ เพื่อสืบพยานที่ไม่อาจมาศาลได้ การร่วมชั้นสูตรพินิจกับพนักงานสอบสวน การออกไปเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนในชนบท เป็นต้น การพิจารณาเพื่อรับสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยจึงมีมาตรฐานที่แตกต่างและเข้มงวดกว่าการคัดเลือกบุคคลไปดำรงตำแหน่งอื่นอยู่บ้าง ซึ่งมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติเป็นข้อยกเว้นไว้ว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ และวรรคสองรับรองไว้ว่ากฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย ซึ่งบทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม เมื่อพิจารณาถึงมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ คำว่า มีกาย....ไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการ จะใช้ควบคู่กับมาตรา ๓๓ (๑๒) ที่บัญญัติว่า เป็นผู้ที่คณะกรรมการแพทย์มีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนซึ่ง ก.อ. จะได้กำหนดได้ตรวจร่างกายและจิตใจแล้ว และ ก.อ. ได้พิจารณารายงานของแพทย์ เห็นว่าสมควรรับสมัครได้ บทบัญญัติมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นไปตามความจำเป็นและความเหมาะสมของฝ่ายอัยการ จึงเห็นว่ามาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นลักษณะตามข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งไม่กระทบกระเทือนถึงสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

/และไม่เป็น...

และไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แต่อย่างใด

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๔ ประธานคณะกรรมการ
อัยการโดยมติของผู้ถูกฟ้องคดี ได้ออกประกาศ ก.อ. เรื่อง กำหนดการสอบคัดเลือก
เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยมีขั้นตอนดำเนิ
การ ดังนี้ (๑) กำหนดให้ผู้สมัครสอบคัดเลือกขอรับใบสมัครและยื่นใบสมัครได้ตั้งแต่วันที่ ๑๒
ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ (๒) เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับใบสมัครสอบคัดเลือกได้ตรวจรับใบ
สมัครไว้แล้ว จะจัดให้คณะกรรมการแพทย์ ซึ่ง ก.อ.กำหนด ตรวจร่างกายและจิตใจของผู้
สมัครสอบคัดเลือกตามมาตรา ๓๓ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ตามวันและเวลาที่เจ้าหน้าที่ผู้รับใบสมัครสอบคัดเลือกจะกำหนด
และ (๓) เมื่อ ก.อ. ได้ตรวจพิจารณาคุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบคัดเลือกตาม
ความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ แล้ว
จะประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบคัดเลือกให้ทราบพร้อมกับวัน เวลา สถานที่สอบ และ
กำหนดวันจับสลากหมายเลขประจำตัวสอบโดยจะประกาศไว้ ณ สำนักงานอัยการสูงสุด
หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง ก.อ. ที่ ๒/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๔๔ แต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย
พ.ศ. ๒๕๔๔ มีคำสั่ง ก.อ. ที่ ๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๔ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้
รับสมัครและอนุกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ
อัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยให้ผู้ได้รับแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ดำเนิ
การให้เป็นไปตามระเบียบ ก.อ. ว่าด้วยการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่
อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย และมีคำสั่ง ก.อ. ที่ ๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๕
มกราคม ๒๕๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการแพทย์ในการตรวจร่างกายและจิตใจของ
ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔
โดยให้คณะกรรมการแพทย์ตรวจร่างกายและจิตใจผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ
อัยการ ซึ่งในการรับสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่ง
อัยการผู้ช่วยในครั้งนี้ มีผู้มาสมัครสอบ คัดเลือกทั้งสิ้นจำนวน ๑,๔๐๔ คน
โดยผู้ฟ้องคดีได้ยื่นใบสมัครสอบได้หมายเลขสมัครที่ ๑๒๗๙ ในการนี้คณะกรรมการแพทย์ฯ

LIART

/ได้มี...

ได้มีหนังสือที่ ยธ. ๐๒๑๔.๓๐๒/๘๑๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ รายงานผลการตรวจร่างกายและจิตใจของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ ต่ออธิบดีอัยการฝ่ายคณะกรรมการอัยการ โดยได้รายงานข้อสังเกตจากผลการตรวจร่างกายและจิตใจของผู้ฟ้องคดีว่า รูปร่างพิการเดินขาเกแปลก กล้ามเนื้อแขนลีบจนถึงปลายมือทั้งสองข้าง กล้ามเนื้อขาลีบจนถึงปลายเท้าทั้งสองข้าง กระดูกสันหลังคด (แจ้งว่าเป็นโพลิโอตั้งแต่อายุประมาณ ๔ ขวบ) ได้รับการผ่าตัดตามหลักที่กระดูกสันหลังไว้เพื่อให้ไหล่ทั้งสองข้างเท่ากัน (จากโรงพยาบาลพระมงกุฎ) จิตใจปกติ และคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ ได้สรุปทำความเข้าใจเสนอผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณาว่า เห็นควรรับสมัครผู้สมัครสอบคัดเลือกจำนวน ๑,๓๖๕ คน ไม่ควรรับสมัครจำนวน ๓๔ คน ซึ่งมีผู้ฟ้องคดีรวมอยู่ในจำนวน ๓๔ คนดังกล่าวด้วย โดยคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๓ (๑๑) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ จึงมีมติไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้นำเรื่องการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ และกำหนดวัน เวลา และสถานที่สอบ เข้าพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ แล้ว มีมติเห็นชอบด้วยกับผลการตรวจสอบคุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบคัดเลือกตามรายงานของคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ และเห็นชอบด้วยกับรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบคัดเลือก วัน เวลา และสถานที่สอบคัดเลือก และให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการต่อไป กรณีตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีนั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๔/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ แล้วว่า มาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญถือเป็นเด็ดขาดมีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ถูกฟ้องคดีจึงขอถือเอาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการให้การของผู้ถูกฟ้องคดี สำหรับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ตัดสินสิทธิสอบผู้ฟ้องคดีในการสอบอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศรับสมัคร

/สอบคัดเลือก...

สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยเปิดรับสมัครสอบเป็นการทั่วไป มีการพิจารณาคุณสมบัติผู้สมัครสอบทุกรายตามข้อกำหนด ระเบียบ ข้อบังคับ รูปแบบ ขั้นตอน วิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ และใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับผู้สมัครสอบคัดเลือกทุกราย มิได้มีการเลือกปฏิบัติแต่เฉพาะผู้ฟ้องคดีเท่านั้น และได้ใช้กฎระเบียบนี้มาโดยตลอด ซึ่งเมื่อคราวรับสมัครสอบเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีก็ได้มาสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย และผู้ถูกฟ้องคดีได้ตัดสินใจสอบผู้ฟ้องคดีโดยเหตุผลเดียวกันกับครั้งนี้มาแล้ว ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ตัดสินสิทธิสอบผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมแต่อย่างใด และเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย ผ่านการตรวจสอบตามขั้นตอนอย่างละเอียดรอบคอบ โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสิ้น ซึ่งเมื่อมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ตัดสินสิทธิสอบผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีเปิดให้ผู้ฟ้องคดีสอบทดแทนการตัดสินสิทธิสอบในครั้งนี้เป็นกรณีพิเศษได้ ขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องหรือมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีของผู้ฟ้องคดี

ในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกของศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดียื่นคำแถลงเป็นหนังสือนำเสนอหนังสือรับรองสุขภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีจำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. หนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๔ ซึ่งนายมนตรี นักเป่า ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมีถึงคณะกรรมการแพทย์ให้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาในการตรวจร่างกายและจิตใจของผู้ฟ้องคดีว่า นายมนตรีเป็นเพื่อนกับผู้ฟ้องคดีโดยรู้จักกันเคยกันมาประมาณ ๕ ปี ในเรื่องความแข็งแรงของช่วงแขนผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ฟ้องคดีจะใช้แขนและนิ้วข้างซ้ายหยิบและจับของหนัก ส่วนแขนขวาจะใช้เขียนหนังสือ นายมนตรีเคยเห็นผู้ฟ้องคดีใช้แขน (น่าจะเป็นแขนซ้าย) เกาะโหนท้ายรถสองแถว

/ได้อย่าง...

ได้อย่างเหนียวแน่นทั้งที่ขณะนั้นรถได้พุ่งทะยานไปข้างหน้าอย่างแรงและรวดเร็ว และเคยเห็นผู้ฟ้องคดีใช้แขนทั้งสองข้างบังคับพวงมาลัยรถยนต์ได้เช่นคนปกติทั่วไป และการเขียนหนังสือก็สามารถเขียนได้นานนับชั่วโมงเช่นคนปกติทั่วไป สำหรับในเรื่องความแข็งแรงของช่วงขาผู้ฟ้องคดีนั้น นายมนตรีเคยเห็นผู้ฟ้องคดีปั่นจักรยานจากบ้านพักตำบลไทรงาม อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ไปถึงบริเวณที่ว่าการอำเภอไทรงาม ซึ่งห่างกันประมาณ ๕ กิโลเมตร ทั้งไปและกลับ อีกทั้งยังปั่นจักรยานไปที่อื่น ๆ อีก และยังสามารถใช้ขาและเท้าทั้งสองข้างในการขับขี่ยานยนต์ได้ดีอีกด้วย กรณีความทรหดอดทนของร่างกายผู้ฟ้องคดีโดยรวมนั้น นายมนตรีเคยเดินเท้ากับผู้ฟ้องคดีหลายครั้ง เช่นจากหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไปยังอุรุธเมล์สาย ๒ ซึ่งอยู่หลังศาลอาญาได้รวมระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ผู้ฟ้องคดีไม่มีท่าทางอ่อนแรงหรืออ่อนล้าแต่อย่างใด และเคยเห็นผู้ฟ้องคดีนั่งอ่านและเขียนหนังสือจนดึกได้อย่างคนปกติทั่วไป ส่วนสุขภาพด้านจิตใจผู้ฟ้องคดีนั้น เท่าที่นายมนตรีพบเห็นผู้ฟ้องคดีเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มง่าย เป็นที่รักของเพื่อนฝูง มีความโอปออ่อนอารี เป็นที่พึ่งของญาติพี่น้องได้ตามสมควรเป็นคนตั้งใจทำงาน และรักความยุติธรรม ทั้งนี้ นายมนตรียืนยันว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความจริงและพร้อมจะไปชี้แจงต่อคณะกรรมการแพทย์ฯ ด้วย

๒. หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการความจังหวัดกำแพงเพชร ที่ สท.กพ. ๑๘/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ซึ่งนายสาด ดีเลิศ ประธานทนายความจังหวัดกำแพงเพชร มีถึงตุลาการศาลปกครองชั้นต้น รับรองการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดี ทนายความใบอนุญาตเลขที่ ๗๑๔/๒๕๓๙ เป็นทนายความประจำศาลจังหวัดกำแพงเพชรและปัจจุบันยังประกอบอาชีพทนายความอยู่ ซึ่งโดยสภาพทางกายแล้วไม่มีอุปสรรคใด ๆ ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งทนายความ อีกทั้งเคยเป็นทนายความอาสาประจำส่วนราชการ และทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจ กรณีทนายความอาสาเข้าฟังการถามคำให้การผู้ต้องหาเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี และปัจจุบันยังเป็นทนายความอาสาให้คำปรึกษาประจำศาลจังหวัดกำแพงเพชร เคยร่วมกิจกรรมกับทางชมรมในการออกไปเผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายให้กับประชาชนที่อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ทั้งนี้ นายสาดรับรองว่าข้อความดังกล่าวเป็นความจริง

/๓. หนังสือ...

๓. หนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ซึ่งนายจักรกฤษณ์ คงบุญ หัวหน้าสำนักกฎหมายธุรกิจและการบัญชีทนายจักรกฤษณ์ คงบุญ มีถึงตุลาการศาลปกครองชั้นต้นรับรองการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นทนายความประจำสำนักกฎหมายธุรกิจการบัญชีทนายจักรกฤษณ์ คงบุญ การปฏิบัติงานในหน้าที่ของทนายความไม่มีอุปสรรคใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปต่างจังหวัด ตามประเด็นหรือเผชิญสับสนยาก อีกทั้งเป็นบุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน ทั้งนี้ นายจักรกฤษณ์รับรองว่าข้อความดังกล่าวเป็นความจริง

นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังได้นำส่งหนังสือรับรองการประกอบวิชาชีพเป็นทนายความ ในคดีที่ผู้ฟ้องคดีได้ทำหน้าที่หรือมีส่วนร่วมทำหน้าที่ทนายความอย่างแท้จริง ในการที่ศาลยุติธรรมออกนั่งพิจารณาคดี ซึ่งมีผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีรับรอง จำนวน ๑๕ คดี โดยเป็นคดีอาญาจำนวน ๑๔ คดี และคดีแพ่งจำนวน ๑ คดี

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาว่า โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่า บทบัญญัติมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย คำวินิจฉัยดังกล่าวจึงเป็นที่เด็ดขาดผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย คดีจึงมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีดัดสิทธิผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ เพราะมีกายไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๓๑ (๑๑) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ประกอบกับ ข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ของประกาศ ก.อ. เรื่อง กำหนดการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว ทำให้เห็นถึงเหตุผลหรือเจตนารมณ์ของกฎหมายและวัตถุประสงค์ของการสอบคัดเลือกว่า ต้องการให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการอัยการต้องมีพื้นฐานสภาพร่างกายและจิตใจที่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่พนักงานอัยการได้ หากบุคคลใดมีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการ โดยมีสภาพร่างกายและจิตใจไม่อยู่ในลักษณะที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งพนักงานอัยการได้ การรับบุคคลเช่นนั้นก็ย่อมเป็น

/การขัดต่อ...

การขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการคัดเลือกบุคคลเพื่อให้เข้ามาทำหน้าที่พนักงานอัยการได้ นอกจากนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการมีใช้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเท่านั้น จะต้องมีการไปปฏิบัติหน้าที่ในห้องพิจารณาคดีในศาล บางครั้งจะต้องมีการไปเดินเผชิญสืบนอกสำนักงานเพื่อสืบพยานที่ไม่อาจมาศาล การร่วมชั้นสูตรพลิกศพกับพนักงานสอบสวน รวมทั้งการออกไปเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีมีรูปกายพิการเดินขาเกะเขลิก กล้ามเนื้อแขนลีบจนถึงปลายมือทั้งสองข้าง กล้ามเนื้อขาลีบจนถึงปลายเท้าทั้งสองข้าง กระดูกสันหลังคด แจ้งว่าเป็นโพลิโอตั้งแต่อายุประมาณ ๘ ขวบ และได้รับการผ่าตัดตามเหล็กที่กระดูกสันหลังไว้เพื่อให้ไหล่ทั้งสองข้างเท่ากัน ตามรายงานผลการตรวจร่างกายของคณะกรรมการแพทย์ดังกล่าว จึงเป็นความแตกต่างที่ถึงขั้นเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการที่จะปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะงานของพนักงานอัยการได้เมื่อเทียบกับบุคคลปกติทั่วไป การที่ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นชอบตามความเห็นของคณะอนุกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสภาพร่างกายไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการตามมาตรา ๓๓ (๑๑) (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และมีมติไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและเป็นการใช้ดุลพินิจอย่างเป็นธรรมและชอบด้วยเหตุผล ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีตัดสินคดีผู้ฟ้องคดีในการสอบอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่มีเหตุที่ศาลจะมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติเปิดให้ผู้ฟ้องคดีสอบทดแทนการถูกตัดสินคดีสอบในครั้งที่ผ่านมาเป็นกรณีพิเศษ

ศาลปกครองชั้นต้นจึงพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ศาลปกครองชั้นต้นไม่เคยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าได้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีโอกาสได้ชี้แจงข้อเท็จจริงแก้คำชี้แจงของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีได้มีโอกาสชี้แจงข้อเท็จจริงจะทำให้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้ส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีไปยังศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายวิธีพิจารณาความ นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ศาลปกครองชั้นต้น

/จะวินิจฉัย...

จะวินิจฉัยว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ตัดสินคดีผู้ฟ้องคดีในการสอบอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น ศาลปกครองชั้นต้นควรนำบทบัญญัติ มาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาประกอบในการวินิจฉัยด้วย และจะนำคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่วินิจฉัยว่า มาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ไม่ขัดต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาใช้ประกอบในการวินิจฉัยไม่ได้ เพราะบทบัญญัติดังกล่าว ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งกันแต่ประการใด แต่การที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะใช้ดุลพินิจตัดสินคดีผู้สมัครรายใด โดยอ้างแต่เพียงว่ามีกายไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการตาม มาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยมีได้ พิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน จะกลายเป็นว่าบทบัญญัติมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกฟ้องคดีใช้ดุลพินิจได้อย่างกว้างขวาง จึงเป็นการกระทำที่เกินขอบเขตและขัดต่อเจตนารมณ์ตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งหากปล่อยให้ผู้ถูกฟ้องคดีใช้ดุลพินิจในการพิจารณา ได้โดยไม่มีขอบเขตแล้ว บทบัญญัติมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ย่อมไม่อาจมีสภาพบังคับได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า วัตถุประสงค์ของการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย เพื่อต้องการให้ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการอัยการมีพื้นฐานสภาพทางกายและจิตใจที่สามารถปฏิบัติงาน ในหน้าที่พนักงานอัยการได้ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอัยการมิใช่ ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเท่านั้น แต่จะต้องมีการปฏิบัติงานในห้องพิจารณาคดี บางครั้ง ต้องเดินเผชิญสับ ต้องร่วมชั้นสูตรพลิกศพกับพนักงานสอบสวน รวมทั้งต้องออกไปเผยแพร่ ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนด้วย นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ลักษณะการทำงานของทนาย ความในหลาย ๆ เรื่องจะเหมือนกับการทำงานของพนักงานอัยการ ซึ่งผู้ฟ้องคดี ก็ได้เคยปฏิบัติงานเช่นนั้นมาแล้ว โดยยื่นซักถามและถามคำถามในศาลโดยไม่เคย ขอลิขสิทธิ์กรณีใดเป็นพิเศษ อีกทั้งผู้ฟ้องคดียังเป็นทนายความอาสาประจำส่วนราชการให้ คำปรึกษาแก่ประชาชนประจำศาลจังหวัดกำแพงเพชร และเคยเป็นทนายความอาสาประจำ สถานีตำรวจจังหวัดกำแพงเพชร เข้าฟังการสอบคำให้การผู้ต้องหาเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ร่วมกับพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ และเคยออกไปเผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมาย

/แก่ประชาชน...

แก่ประชาชนมาแล้ว นอกจากนี้ การปฏิบัติงานของพนักงานอัยการในส่วนที่แตกต่างกับ
 ทนายความ กล่าวคือ ในส่วนของการเริ่มต้นคดีและการดำเนินคดีโดยแยกเป็นคดีแพ่งและ
 คดีอาญานั้น การดำเนินงานของพนักงานอัยการจะง่ายกว่าการดำเนินงานของทนายความ
 มาก โดยในส่วนของการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการนั้น ไม่ว่าจะเป็นการเริ่มต้นคดี
 หรือการดำเนินคดี เช่น การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การรวบรวมพยานหลักฐาน การติดต่องาน
 กับหน่วยงานอื่นเพื่อแสวงหาพยานหลักฐานมาลงโทษผู้กระทำผิด การติดตามพยานมา
 เบิกความต่อศาล ล้วนแล้วแต่ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งสิ้น แต่ทนายความจะต้อง
 ดำเนินการเองตั้งแต่การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การรวบรวมพยานหลักฐาน การติดต่อ
 เพื่อขอเอกสารหรือวัตถุพยานกับหน่วยงานอื่น หรือแม้แต่การติดตามพยานมาเบิกความขึ้นศาล
 หรือในส่วนของการดำเนินคดีแพ่ง เช่น การนำหมาย การส่งหมาย การติดตามผล
 หมาย การติดตามพยาน การทำแผนที่พิพาท เป็นต้น การทำงานของทนายความจะยาก
 กว่าการทำงานของพนักงานอัยการเช่นกัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้เคยปฏิบัติงานดังกล่าวมาแล้วทั้ง
 สิ้น อีกทั้งยังเคยเดินทางไปปฏิบัติงานในต่างจังหวัดเป็นประจำ การที่ผู้ถูกฟ้องคดี
 ดัดสิทธิสอบผู้ฟ้องคดีโดยเพียงแต่ดูรายงานผลการตรวจร่างกายของคณะกรรมการแพทย์ฯ
 ซึ่งมีได้ระบุว่าสภาพทางกายของผู้ฟ้องคดีสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งอัยการได้หรือไม่
 โดยไม่เคยทดสอบสภาพทางกายของผู้ฟ้องคดี ซึ่งสภาพทางกายของผู้ฟ้องคดีแม้จะไม่
 สมบูรณ์แต่ก็สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ของทนายความได้อย่างสมบูรณ์ แม้แต่การเดินทาง
 ไปว่าความต่างจังหวัดหรือตามประเด็นไปสืบพยานที่ศาลอื่น ผู้ฟ้องคดีก็เคยขับรถยนต์ส่วน
 ตัวไปปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำ หรือแม้แต่การขับขีรถจักรยานผู้ฟ้องคดีก็สามารถขับขี่ได้
 ปรากฏตามหนังสือรับรองสุขภาพและใบอนุญาตขับขีรถยนต์ส่วนบุคคลที่ผู้ฟ้องคดีเคยอ้าง
 นำส่งต่อศาลปกครองชั้นต้นแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีดัดสิทธิสอบผู้ฟ้องคดีโดยอ้าง
 เหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกายว่าผู้ฟ้องคดีมีกายไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการ
 การอัยการ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งศาลปกครองชั้นต้น
 มิได้ส่งสำเนาคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีเพื่อให้มีโอกาสโต้แย้งคำให้การดังกล่าว
 ผู้ฟ้องคดีจึงมีอาจต่อสู้คดีในศาลปกครองชั้นต้นได้อย่างเต็มที่ ขอให้ศาลปกครองสูงสุด
 มีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดี

/ดัดสิทธิ...

ตัดสินทิสอบผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ไม่ชอบด้วยมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผู้ถูกฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๔/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ แล้วว่า มาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญถือเป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงขอถือเอาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของคำแก้อุทธรณ์ กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ศาลปกครองชั้นต้นไม่เคยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าได้ส่งเรื่องไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย และศาลรัฐธรรมนูญไม่เคยแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มีโอกาสได้ชี้แจงข้อเท็จจริงแก้คำชี้แจงของผู้ถูกฟ้องคดีได้ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีได้มีโอกาสทราบและมีโอกาสได้ชี้แจงข้อเท็จจริงจะทำให้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเปลี่ยนแปลงไป การที่ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้ส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีไปยังศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายวิธีพิจารณาความ นั้น กรณีนี้มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติว่า ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย ดังนั้น การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นจึงเป็นไปตามกฎหมายแล้ว ส่วนกระบวนการพิจารณาในศาลรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องของศาลรัฐธรรมนูญอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง ศาลปกครองไม่อาจเข้าไปก้าวก่ายอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญได้ คำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ปราศจากเหตุผลและขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำหรับข้อโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีที่ว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ตัดสินทิสอบผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น กรณีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศรับสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ

/ข้าราชการ...

ราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยเปิดรับสมัครสอบเป็นการทั่วไป มีการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบทุกรายตามข้อกำหนด ระเบียบ ข้อบังคับ รูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ โดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกันทุกคน มิได้มีการเลือกปฏิบัติโดยเฉพาะเจาะจงสำหรับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งจากการตรวจร่างกายของคณะกรรมการแพทย์ฯ ผู้ฟ้องคดีมีรูปร่างผอมเพียว ผิวหนังเหี่ยวย่น กล้ามเนื้อแขนลีบจนถึงปลายนิ้วทั้งสองข้าง กล้ามเนื้อขาลีบจนถึงปลายเท้าทั้งสองข้าง กระดูกสันหลังคด ได้รับการผ่าตัดตามกระดูกสันหลังไว้เพื่อให้ไหล่ทั้งสองข้างเท่ากัน คณะอนุกรรมการพิจารณาคณะคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงมีมติไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดี เนื่องจากเป็นผู้มีบุคลิกภาพและร่างกายไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการ ตามมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีเห็นชอบกับรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบคัดเลือกและไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดีตามมติคณะอนุกรรมการพิจารณาคณะคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ ดังกล่าว โดยผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันนี้กับผู้สมัครสอบคัดเลือกทุกรายมิได้มีการเลือกปฏิบัติแต่เฉพาะผู้ฟ้องคดีเท่านั้น และใช้กฎระเบียบนี้มาโดยตลอด คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ตัดสินสิทธิสอบผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมแต่อย่างใด และเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย ผ่านการตรวจสอบตามขั้นตอนอย่างละเอียดรอบคอบ โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

/ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๔ ประธานคณะกรรมการอัยการโดยอาศัยมติของผู้ถูกฟ้องคดี ได้ออกประกาศ ก.อ. เรื่อง กำหนดการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการไว้ ดังนี้ (๑) กำหนดให้ผู้สมัครสอบคัดเลือกขอรับใบสมัครและยื่นใบสมัครได้ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ (๒) เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับใบสมัครสอบคัดเลือกได้ตรวจรับใบสมัครไว้แล้วจะจัดให้คณะกรรมการแพทย์ซึ่ง ก.อ. กำหนดตรวจร่างกายและจิตใจของผู้สมัครสอบคัดเลือก ตามมาตรา ๓๓ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ตามวันและเวลาที่เจ้าหน้าที่ผู้รับใบสมัครสอบคัดเลือกจะกำหนด และ (๓) เมื่อ ก.อ. ได้ตรวจพิจารณาคุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบคัดเลือกตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จะประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบคัดเลือกให้ทราบพร้อมกับวัน เวลา สถานที่สอบ และกำหนดวันจับสลากหมายเลขประจำตัวสอบ โดยจะประกาศไว้ ณ สำนักงานอัยการสูงสุด หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง ก.อ. ที่ ๒/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ มีคำสั่ง ก.อ. ที่ ๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๔ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัครและอนุกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยให้ผู้ได้รับแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ก.อ. ว่าด้วยการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย และมีคำสั่ง ก.อ. ที่ ๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการแพทย์ในการตรวจร่างกายและจิตใจของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยให้คณะกรรมการแพทย์ฯ ตรวจร่างกายและจิตใจผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ ซึ่งในการรับสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วยในครั้งนี้ มีผู้มาสมัครสอบคัดเลือกทั้งสิ้นจำนวน ๑,๔๐๔ คน ในการนี้ผู้ฟ้องคดีซึ่งมีรูปกายพิการ โดยประกอบวิชาชีพทนายความมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามใบอนุญาตให้เป็นทนายความเลขที่ ๗๑๔/๒๕๓๙ ได้ยื่นใบสมัครสอบในครั้งนี้ด้วย ได้หมายเลขสมัครที่ ๑๒๗๙/๒๕๔๔

/หลังจากที่...

หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นใบสมัครแล้ว นายมนตรี ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาล ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๔ ถึงคณะกรรมการแพทย์ ให้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาในการตรวจร่างกายและจิตใจของผู้ฟ้องคดีว่า นายมนตรีเป็นเพื่อนกับผู้ฟ้องคดีโดยรู้จักคุ้นเคยกันมาประมาณ ๕ ปี ในเรื่องความแข็งแรงของช่วงแขนผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ฟ้องคดีจะใช้แขนและนิ้วข้างซ้ายหยิบและจับของหนัก ส่วนแขนขวาจะใช้เขียนหนังสือ นายมนตรีเคยเห็นผู้ฟ้องคดีใช้แขน (น่าจะเป็นแขนซ้าย) เกาะโหนท้ายรถสองแถวได้อย่างเหนียวแน่นทั้งที่ขณะนั้นรถได้พุ่งทะยานไปข้างหน้าอย่างแรงและรวดเร็ว เคยเห็นผู้ฟ้องคดีใช้แขนทั้งสองข้างบังคับพวงมาลัยรถยนต์ได้เช่นคนปกติทั่วไป การเขียนหนังสือก็สามารถเขียนได้นานนับชั่วโมงเช่นคนปกติทั่วไป สำหรับความแข็งแรงของช่วงขาผู้ฟ้องคดีนั้น นายมนตรีเคยเห็นผู้ฟ้องคดีปั่นรถจักรยานจากบ้านพักตำบลไทรงาม อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ไปถึงบริเวณที่ว่าการอำเภอไทรงามซึ่งอยู่ห่างกันประมาณ ๕ กิโลเมตร ทั้งไปและกลับและปั่นรถจักรยานไปที่อื่น ๆ ด้วย อีกทั้งสามารถใช้ขาและเท้าทั้งสองข้างในการขี่รถยนต์ได้ดี กรณีความทรหดอดทนของร่างกายผู้ฟ้องคดีโดยรวมนั้น นายมนตรีเคยเดินเท้ากับผู้ฟ้องคดีหลายครั้ง เช่น จากหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไปยังอุรุธเมล์สาย ๒ ซึ่งอยู่หลังศาลอาญาได้ รวมระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ผู้ฟ้องคดีไม่มีท่าทางอ่อนแรงหรืออ่อนล้าแต่อย่างใด และเคยเห็นผู้ฟ้องคดีนั่งอ่านและเขียนหนังสือจนดึกได้อย่างคนปกติทั่วไป ส่วนสุขภาพด้านจิตใจของผู้ฟ้องคดีนั้น นายมนตรีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความโอบอ้อมอารี และตั้งใจทำงาน และนายสุเทพ อัยการจังหวัดกำแพงเพชร ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๔ ถึงคณะกรรมการพิจารณาคณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการฯ รับรองสุขภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีว่า ปัจจุบันผู้ฟ้องคดีประกอบวิชาชีพทนายความประจำ ณ ศาลจังหวัดกำแพงเพชร มีสุขภาพแข็งแรงและความสามารถที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งอัยการได้อย่างสมบูรณ์ หลังจากนั้น คณะกรรมการแพทย์ฯ ได้มีหนังสือ ที่ ยธ. ๐๒๑๔.๓๐๒/๘๑๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ รายงานผลการตรวจร่างกายและจิตใจของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการฯ ต่ออธิบดีอัยการฝ่ายคณะกรรมการอัยการ โดยได้รายงานข้อสังเกตจากผลการตรวจร่างกายและจิตใจผู้ฟ้องคดีว่า รูปร่างพิการ เดินขาเกเผลก กล้ามเนื้อแขนลีบจนถึง

/ปลายมือ...

ปลายมือทั้งสองข้าง กล้ามเนื้อขาหนีบจนถึงปลายเท้าทั้งสองข้าง กระดูกสันหลังคด (แจ้งว่าเป็นโพลิโอตั้งแต่อายุประมาณ ๙ ขวบ) ได้รับการผ่าตัดตามหลักที่กระดูกสันหลังไว้ เพื่อให้ไหล่ทั้งสองข้างเท่ากัน (จากโรงพยาบาลพระมงกุฎ) จิตใจปกติ และคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ ได้สรุปทำความเข้าใจเสนอผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อพิจารณาว่า เห็นควรรับสมัครผู้สมัครสอบคัดเลือกจำนวน ๑,๓๖๕ คน ไม่ควรรับสมัครจำนวน ๓๙ คน ซึ่งมีผู้ฟ้องคดีรวมอยู่ในจำนวน ๓๙ คนดังกล่าวด้วย โดยคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๓ (๑๑) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ จึงมีมติไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้นำเรื่องการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ และกำหนดวัน เวลา และสถานที่สอบ เข้าพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ แล้วมีมติเห็นชอบด้วยกับผลการตรวจสอบคุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้สมัครสอบคัดเลือกตามรายงานของคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ และเห็นชอบด้วยกับรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบคัดเลือก วัน เวลา และสถานที่สอบคัดเลือก หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบ โดยไม่มีรายชื่อของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิสอบ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการอัยการ ขอร้องเหตุผลที่ไม่ได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้มีคุณสมบัติในการสอบคัดเลือกครั้งนี้ ในการนี้สำนักงาน ก.อ. ได้มีหนังสือ ที่ อส (บท.) ๐๐๐๓/๒๐๓๐ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ แจ้งเหตุผลในการไม่รับสมัครสอบอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ แก่ผู้ฟ้องคดีว่า คณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ ได้รับรายงานผลการตรวจร่างกายจากคณะกรรมการแพทย์ฯ ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีรูปร่างพิการ เดินขาจะเข้ กล้ามเนื้อแขนขาหนีบจนถึงปลายมือทั้งสองข้าง กล้ามเนื้อขาหนีบจนถึงปลายเท้าทั้งสองข้าง กระดูกสันหลังคด ได้รับการผ่าตัดตามหลักที่กระดูกสันหลังไว้เพื่อให้ไหล่ทั้งสองข้างเท่ากัน จึงมีมติไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดี เนื่องจากเป็นผู้มีบุคลิกภาพและร่างกายไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการ ตามมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า สภาพทางกายของผู้ฟ้องคดีแม้จะไม่สมบูรณ์แต่ก็สามารถทำงานได้ โดยผู้ฟ้องคดีเคยปฏิบัติ

/ปฏิบัติงาน...

งานในห้องพิจารณาคดีโดยยื่นซักถามและถามค้านพยานในศาลโดยไม่เคยขออภิสิทธิ์ใดเป็นพิเศษ อีกทั้งยังเป็นทนายความอาสาประจำส่วนราชการให้คำปรึกษาแก่ประชาชนประจำศาลจังหวัดกำแพงเพชร และเคยเป็นทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจจังหวัดกำแพงเพชร เข้าฟังการสอบคำให้การผู้ต้องหาเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ร่วมกับพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ และเคยออกไปเผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายแก่ประชาชนมาแล้ว อีกทั้งยังเคยเดินทางไปปฏิบัติงานในต่างจังหวัดหรือตามประเด็นสืบพยานที่ศาลอื่นโดยขั้บรถยนต์ส่วนตัวไปปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำ หรือแม้แต่กรณีขับขีรถจักรยานผู้ฟ้องคดีก็สามารถขับขีได้ ผู้ฟ้องคดีจึงนำเรื่องนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นในการนี้สภาทนายความจังหวัดกำแพงเพชร โดยนายสาต ประธานทนายความจังหวัดกำแพงเพชร ได้มีหนังสือ ที่ สท. กพ.๑๘/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ รับรองการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นทนายความประจำศาลจังหวัดกำแพงเพชรและปัจจุบันยังประกอบอาชีพทนายความอยู่ ซึ่งโดยสภาพทางกายแล้วไม่มีอุปสรรคใด ๆ ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งทนายความ อีกทั้งเคยเป็นทนายความอาสาประจำส่วนราชการ และประจำสถานีตำรวจกรณีทนายความอาสาเข้าฟังการถามคำให้การผู้ต้องหาเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี และปัจจุบันยังเป็นทนายความอาสาให้คำปรึกษาประจำศาลจังหวัดกำแพงเพชรเคยร่วมกิจกรรมกับทางชมรมในการออกไปเผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายให้กับประชาชนที่อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร และนายจักรกฤษณ์ หัวหน้าสำนักกฎหมายธุรกิจและการบัญชีทนายจักรกฤษณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ รับรองการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นทนายความประจำสำนักกฎหมายธุรกิจการบัญชีทนายจักรกฤษณ์ การปฏิบัติงานในหน้าที่ของทนายความไม่มีอุปสรรคใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปต่างจังหวัด ตามประเด็นหรือเผชิญสืบพยาน อีกทั้งยังเป็นบุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยใช้ดุลพินิจวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีมีกายที่ไม่เหมาะสมจะเป็นข้าราชการอัยการ เป็นการกระทำ

/ที่ขอด้วย...

ที่ชอบด้วยมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ ว่า บทบัญญัติมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญถือเป็นที่เด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ ตามมาตรา ๒๖๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น จึงฟังเป็นที่ยุติว่าบทบัญญัติมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรณีจึงมีประเด็นแห่งคดีที่จะต้องพิจารณาว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยใช้ดุลพินิจวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีมีกายที่ไม่เหมาะสมจะเป็นข้าราชการอัยการ เนื่องจากมีรูปร่างพิการ เป็นการใช้อดุลพินิจโดยชอบด้วยมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และมาตรา ๓๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติว่า การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ขลย (๑๑) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีกายหรือจิตใจ

/ไม่เหมาะสม...

ไม่เหมาะสมจะเป็นข้าราชการอัยการ หรือเป็นโรคที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง และ (๑๒) เป็นผู้ที่คณะกรรมการแพทย์มีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่ง ก.อ. จะได้กำหนดได้ตรวจร่างกายและจิตใจแล้ว และ ก.อ. ได้พิจารณารายงานของแพทย์ เห็นว่าสมควรรับสมัครได้ แล้ว

เห็นว่า มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้วางหลักแห่งความเสมอภาคไว้ ซึ่งหลักดังกล่าวนี้องค์กรต่าง ๆ ของรัฐรวมทั้งฝ่ายปกครองต้องปฏิบัติต่อบุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญอย่างเดียวกัน และปฏิบัติต่อบุคคลที่แตกต่างกันในสาระสำคัญแตกต่างกันออกไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละคน การปฏิบัติต่อบุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญแตกต่างกันก็ดี หรือการปฏิบัติต่อบุคคลที่แตกต่างกันในสาระสำคัญอย่างเดียวกันก็ดี ย่อมขัดต่อหลักความเสมอภาค จึงเห็นได้ว่าหลักความเสมอภาคไม่ได้บังคับให้องค์กรต่าง ๆ ของรัฐต้องปฏิบัติต่อบุคคลทุกคนอย่างเดียวกัน ตรงกันข้าม กลับบังคับให้ต้องปฏิบัติต่อบุคคลที่แตกต่างกันในสาระสำคัญแตกต่างกันออกไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละคน เฉพาะแต่บุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญเท่านั้นที่องค์กรต่าง ๆ ของรัฐต้องปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านั้นอย่างเดียวกัน อย่างไรก็ตาม การแบ่งแยกบุคคลออกเป็นประเภท ๆ แล้วปฏิบัติต่อบุคคลต่างประเภทกันแตกต่างกันออกไปนั้น มาตรา ๓๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติวางข้อจำกัดการกระทำดังกล่าวขององค์กรต่าง ๆ ของรัฐไว้ว่า การนำเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาอ้างเพื่อเลือกปฏิบัติต่อบุคคลให้แตกต่างกัน หากเป็นไปโดยไม่เป็นธรรม ก็ย่อมถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่เป็นธรรมเช่นเดียวกัน ดังนั้น หากการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างดังกล่าว โดยไม่มีเหตุผลที่หนักแน่นควรค่าแก่การรับฟัง ย่อมถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะใช้อำนาจดุลพินิจตามมาตรา ๓๓ (๑๑) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ วินิจฉัยว่า ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย รายใดมีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการ จึงต้องมีเหตุผลที่

/หนักแน่น...

หนักแน่นควรค่าแก่การรับฟังด้วยว่า ผู้สมัครสอบคัดเลือกกรายนั้นมีกายหรือจิตใจที่ไม่เหมาะสมอย่างไรอันทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ของข้าราชการอัยการได้

ซึ่งเมื่อพิจารณาจากลักษณะงานของข้าราชการอัยการซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ในห้องพิจารณาคดี บางครั้งต้องเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่นอกสำนักงาน เช่น เพื่อเดินเผชิญสืบเพื่อสืบพยานที่ไม่อาจมาศาลได้ การร่วมชั้นสูตรพินิจกับพนักงานสอบสวน และการออกไปเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนในชนบท เป็นต้น ประกอบกับข้อเท็จจริงซึ่งรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมีรูปร่างผอมผอม ประกอบวิชาชีพทนายความมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามใบอนุญาตให้เป็นทนายความเลขที่ ๗๑๔/๒๕๓๙ ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีประกอบวิชาชีพเป็นทนายความนั้น ผู้ฟ้องคดีเคยปฏิบัติงานในห้องพิจารณาคดี โดยยื่นซักถามและถามค้านพยานในศาลโดยไม่เคยขออภิสิทธิ์กรณีใดเป็นพิเศษ เคยเป็นทนายความอาสาประจำส่วนราชการให้คำปรึกษาแก่ประชาชนประจำศาลจังหวัดกำแพงเพชร เคยเป็นทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจจังหวัดกำแพงเพชร เข้าฟังการสอบคำให้การผู้ต้องหาเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ร่วมกับพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ เคยออกไปเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน และเคยเดินทางไปปฏิบัติงานในต่างจังหวัดหรือตามประเด็นไปสืบพยานที่ศาลอื่นโดยขั้บรถยนต์ส่วนตัวไปปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำ อีกทั้งหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๔ ของนายมนตรี ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาล ซึ่งมีถึงคณะกรรมการแพทย์ในการตรวจร่างกายและจิตใจของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาในการตรวจร่างกายและจิตใจของผู้ฟ้องคดีว่า นายมนตรีเป็นเพื่อนกับผู้ฟ้องคดีโดยรู้จักคุ้นเคยกันมาประมาณ ๕ ปี ในเรื่องความแข็งแรงของช่วงแขนผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ฟ้องคดีจะใช้แขนและนิ้วข้างซ้ายหยิบและจับของหนัก ส่วนแขนขวาจะใช้เขียนหนังสือ นายมนตรีเคยเห็นผู้ฟ้องคดีใช้แขน (น่าจะเป็นแขนซ้าย) เกาะโหนท้ายรถสองแถวได้อย่างเหนียวแน่นทั้งที่ขณะนั้นรถได้พุ่งทยานไปข้างหน้าอย่างแรงและรวดเร็ว เคยเห็นผู้ฟ้องคดีใช้แขนทั้งสองข้างบังคับพวงมาลัยรถยนต์ได้เช่นคนปกติทั่วไป การเขียนหนังสือก็สามารถเขียนได้นานนับชั่วโมงเช่นคนปกติทั่วไป สำหรับความแข็งแรงของช่วงขาผู้ฟ้องคดีนั้น นายมนตรีเคยเห็นผู้ฟ้องคดีปั่นจักรยานจากบ้านพักตำบลไทรงาม อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ไปถึงบริเวณที่ว่าการอำเภอไทรงามซึ่งอยู่ห่างกันประมาณ ๕ กิโลเมตร

/ทั้งไป...

ทั้งไปและกลับ และบันรถจักรยานไปที่อื่น ๆ ด้วย สามารถใช้ขาและเท้าทั้งสองข้างในการขับเคลื่อนได้ดี กรณีความทรหดอดทนของร่างกายผู้ฟ้องคดีโดยรวมนั้น นายมนตรีเคยเดินเท้าไปกับผู้ฟ้องคดีหลายครั้ง เช่น จากหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไปยังอุ้งธมส์สาย ๒ ซึ่งอยู่หลังศาลอาญาได้ รวมระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ผู้ฟ้องคดีไม่มีท่าทางอ่อนแรงหรืออ่อนล้าแต่อย่างใด และเคยเห็นผู้ฟ้องคดีนั่งอ่านและเขียนหนังสือจนดึกได้อย่างคนปกติทั่วไป หนังสือลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๔ ของนายสุเทพ อัยการจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีถึงคณะกรรมการพิจารณาคณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ รับรองสุขภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีว่า ปัจจุบันผู้ฟ้องคดีประกอบวิชาชีพทนายความประจำศาลจังหวัดกำแพงเพชร มีสุขภาพแข็งแรงและความสามารถที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งอัยการได้อย่างสมบูรณ์ หนังสือสภาทนายความจังหวัดกำแพงเพชร ที่สท. กพ. ๑๘/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ซึ่งนายสาด ประธานทนายความจังหวัดกำแพงเพชรมีถึงศาลปกครองชั้นต้น รับรองการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นทนายความประจำศาลจังหวัดกำแพงเพชรและปัจจุบันยังประกอบอาชีพทนายความอยู่ ซึ่งโดยสภาพทางกายแล้วไม่มีอุปสรรคใด ๆ ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งทนายความ เคยเป็นทนายความอาสาประจำส่วนราชการ และประจำสถานีตำรวจกรณีทนายความอาสาเข้าฟังการถามคำให้การผู้ต้องหาเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี และปัจจุบันยังเป็นทนายความอาสาให้คำปรึกษาประจำศาลกำแพงเพชร เคยร่วมกิจกรรมกับทางชมรมในการออกไปเผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายให้กับประชาชนที่อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร และหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ซึ่งนายจักรกฤษณ์ หัวหน้าสำนักกฎหมายธุรกิจและการบัญชีทนายจักรกฤษณ์ คงบุญ มีถึงศาลปกครองชั้นต้น รับรองการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นทนายความประจำสำนักกฎหมายธุรกิจการบัญชีทนายจักรกฤษณ์ คงบุญ การปฏิบัติงานในหน้าที่ของทนายความไม่มีอุปสรรคใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปต่างจังหวัด ตามประเด็นหรือเผชิญสืบพยาน แล้ว จึงฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีแม้จะมีร่างกายพิการ แต่ความพิการดังกล่าวไม่ถึงขนาดที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจช่วยเหลือตนเองได้หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่การงานโดยปกติได้ โดยงานที่ผู้ฟ้องคดีเคยทำในขณะเป็นทนายความมาแล้วนั้นมีลักษณะทำนองเดียวกับงานของข้าราชการอัยการดังกล่าว

จึงน่าจะเชื่อว่าแม้สภาพทางกายของผู้ฟ้องคดีจะพิการ แต่ความแตกต่างดังกล่าวไม่ถึงขั้นจะเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะงานของอัยการ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เนื่องจากคณะกรรมการแพทย์ในการตรวจร่างกายและจิตใจของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้มีหนังสือ ที่ ยธ. ๐๒๑๔.๓๐๒/๘๑๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ รายงานผลการตรวจร่างกายและจิตใจของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการดังกล่าวต่ออธิบดีอัยการฝ่ายคณะกรรมการอัยการ โดยได้รายงานข้อสังเกตจากผลการตรวจร่างกายและจิตใจผู้ฟ้องคดีว่า รูปร่างพิการ เดินขาเกแปลก กล้ามเนื้อแขนลีบจนถึงปลายมือทั้งสองข้าง กล้ามเนื้อขาลีบจนถึงปลายเท้าทั้งสองข้าง กระดูกสันหลังคด (แจ้งว่าเป็นโพลิโอตั้งแต่อายุประมาณ ๙ ขวบ) ได้รับการผ่าตัดตามหลักที่กระดูกสันหลังไว้เพื่อให้ไหล่ทั้งสองข้างเท่ากัน (จากโรงพยาบาลพระมงกุฎ) จิตใจปกติ และคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้สรุปความเห็นเสนอผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อพิจารณาว่า เห็นควรรับสมัครผู้สมัครสอบคัดเลือกจำนวน ๑,๓๖๕ คน ไม่ควรรับสมัครจำนวน ๓๙ คน ซึ่งมีผู้พิการรวมอยู่ในจำนวน ๓๙ คนดังกล่าวด้วย โดยคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๓ (๑๑) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ นั้น โดยที่ความเห็นของคณะกรรมการแพทย์ และคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกฯ เป็นเพียงความเห็นเบื้องต้นที่เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อประกอบการพิจารณาเท่านั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดี โดยมีได้พิจารณาถึงความสามารถที่แท้จริงในการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดี จึงไม่มีเหตุผลที่หนักแน่นควรค่าแก่การรับฟังว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีกายพิการดังกล่าวจะทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ของข้าราชการอัยการได้อย่างไร มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยโดยไม่ชอบด้วยมาตรา ๓๓ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ

LIIRT

/ข้าราชการ...

ข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ ในส่วนที่มีมติไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดีในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๔๔ ส่วนคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีเปิดให้ผู้ฟ้องคดีสอบทดแทนการไม่ประกาศรายชื่อให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิสอบในครั้งนี้ นั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะดำเนินการจัดให้มีสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วยได้เมื่อใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ อาทิ ต้องมีอัตรากำลังในตำแหน่งดังกล่าวว่าง ต้องมีเงินงบประมาณในการว่าจ้าง และการดำเนินการสอบคัดเลือก เป็นต้น ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีเปิดสอบคัดเลือกเพื่อผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีพิเศษเพียงรายเดียวได้

นายอำพล สิงห์โกวินท์

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายจรัญ หัตถกรรม

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายธงชัย ลำดับวงศ์

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายอำพน เจริญชีวินทร์

วันที่อ่าน ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

วัชรารณ : ผู้พิมพ์

จามร : ผู้ตรวจ

ส่วนที่ ๒/๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่..) พ.ศ.

Legislative Institutional Repository of Thailand

**สรุปสาระสำคัญ
พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร
พุทธศักราช ๒๕๖๔**

สราวุธ ล้ออัครชัย*

๑.หลักการและเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติสมควรที่มีกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหารที่เหมาะสมแก่กาลสมัยแทนกฎหมายการเรือนจำฝ่ายทหารที่มีอยู่เดิม(โดยให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเรือนจำทหารเสียทั้งสิ้น ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป มาตรา ๓) จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒.สาระสำคัญของพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๕๖๔

๒.๑ หลักการทั่วไป

เจ้าพนักงานเรือนจำจะรับบุคคลใดไว้เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำได้ต่อเมื่อได้รับหมายของศาลทหาร หรือหมายขังของผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ หรือเอกสารอันเป็นคำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ (มาตรา ๖)

กรณีการย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำของทหารไปเรือนจำของฝ่ายพลเรือนหรือย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำของฝ่ายพลเรือนมาเรือนจำของฝ่ายทหารนั้น ให้เป็นไปตามความตกลงระหว่างรัฐมนตรีในพระราชบัญญัตินี้ กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงซึ่งบังคับบัญชาการราชทัณฑ์

โดยผู้ต้องขังที่ถูกย้ายดังกล่าวแล้ว ให้มีฐานะอย่างเดียวกับผู้ต้องขังในเรือนจำที่เข้าไปอยู่ใหม่ (มาตรา ๗)

หากผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต หรือรับของจากหรือส่งมอบของแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามา หรือเอาออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำก็ดี ผู้นั้นมีความผิด โดยมีโทษถึงจำคุก หากผู้กระทำความผิดเป็นผู้บังคับบัญชาเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานเรือนจำ ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ เงินและสิ่งของต้องห้ามที่นำเข้ามาในเรือนจำโดยฝ่าฝืนมาตรานี้ ให้ริบเป็นของแผ่นดิน (มาตรา ๒๓)

๒.๒ การควบคุมผู้ต้องขัง

ผู้ต้องขังคนใดกระทำความผิด ซึ่งมีลักษณะอย่างกับผู้บังคับบัญชาทหารจะลงทัณฑ์ทางวินัยแก่ทหารผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องนำคดีขึ้นสู่ศาลแล้ว ก็ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานเรือนจำสั่งลงทัณฑ์ทางวินัยตามมาตรา ๑๐ ได้ (มาตรา ๔ วรรคแรก)

ทัณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขังนั้น มีดังนี้

- ภาคทัณฑ์
- งดหรือลดสิทธิต่าง ๆ โดยมีกำหนดเวลา

* นิติกร ๓ ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- ชังเดี่ยวไม่เกินสามเดือน
 - ชังห้องมืดไม่มีเครื่องหลบนอนไม่เกินสี่สิบแปดชั่วโมงในสัปดาห์หนึ่งโดยความเห็นชอบของแพทย์ฝ่ายทหาร

- เขียนคราวหนึ่งไม่เกินยี่สิบที ในความควบคุมของแพทย์ฝ่ายทหาร แต่ห้ามเขียนคราวต่อไป เว้นแต่จะล่วงพ้นเวลาสามสิบวันจากวันเขียนคราวที่แล้ว ถ้าผู้ต้องชังเป็นหญิงห้ามเขียน

กรณีที่จะใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องชังได้ก็ต่อเมื่อมีพฤติการณ์ ดังนี้

- เป็นบุคคลที่น่าจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น
 - เป็นบุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อตนเองหรือผู้อื่น

- เป็นบุคคลที่น่าจะพยายามหลบหนีการควบคุม
 - เมื่อถูกคุมตัวไปนอกเรือนจำ เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ควบคุมเห็นสมควรที่จะต้อง
 ใช้เครื่องพันธนาการ

- เมื่อเป็นการสมควรจะต้องใช้เครื่องพันธนาการ เนื่องแต่สภาพของเรือนจำ สภาพของเหตุการณ์ หรือสภาพการณ์ของท้องถิ่น (มาตรา ๑๑)

ผู้บังคับบัญชาเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานเรือนจำอาจใช้หรือสั่งให้ใช้อาวุธแก่ผู้ต้องชังนั้น หากเป็นกรณีที่จะใช้อาวุธปืนจะต้องปรากฏพฤติการณ์ ดังนี้

ผู้ต้องชังไม่ยอมวางอาวุธ เมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้วาง ผู้ต้องชังที่กำลังหลบหนีไม่ยอมหยุด ในเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุดและไม่มีทางอื่นที่จะจับกุมได้หรือกรณีที่ผู้ต้องชังตั้งแต่มารวมกันขึ้นไป ก่อการวิวาทหรือพยายามใช้กำลังเปิดหรือทำลายส่วนหนึ่งส่วนใดของเรือนจำ หรือทำร้ายเจ้าพนักงาน หรือผู้อื่น และไม่ยอมหยุดในเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุดและถ้าเป็นการจับกุมผู้หลบหนีภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง นับตั้งแต่วันที่หนีไป เจ้าพนักงานเรือนจำอาจใช้ใช้อาวุธปืนได้ทันที (มาตรา ๑๒)

แต่ถ้าเป็นกรณีผู้ต้องชังกำลังหลบหนี หรือพยายามจะหลบหนี และไม่มีทางจะป้องกันอย่างอื่นนอกจากใช้อาวุธ ผู้ต้องชังก่อการวิวาท หรือพยายามใช้กำลังเปิด หรือทำลายส่วนหนึ่งส่วนใดของเรือนจำ ผู้ต้องชังจะทำร้ายเจ้าพนักงานหรือผู้อื่น ให้ใช้อาวุธอื่นที่ไม่ใช้อาวุธปืนกับผู้ต้องชัง

๒.๓ สิทธิของผู้ต้องชัง

นักโทษคนใดมีความประพฤติดี มีความอดสาหัส ความก้าวหน้าในการศึกษาและการทำงานเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง อาทิเช่น

อาจให้ได้รับความสะดวกเป็นพิเศษในเรือนจำตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ หรือได้เลื่อนชั้น ตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ หรือได้รับวันลาไม่เกิน ๔ วันในคราวหนึ่ง หรืออาจได้รับการพักการลงโทษ(มาตรา ๑๔)

LIRT

กรณีที่ต้องชังได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือถึงตายในขณะที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ผู้กระทำการตามหน้าที่ก็ดี ในขณะที่ทำการตามหน้าที่ของตนอันอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัย หรือชีวิตของผู้ต้องชังก็ดี ถ้าเป็นนักโทษ ก็ให้ได้รับสิทธิหรือประโยชน์ตามมาตรา ๑๔ โดยควรแก่ พหุติการณ์ หรือถ้าเป็นผู้ต้องชังอื่น รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขให้รางวัลเป็นจำนวนตามสมควรก็ได้ ถ้าประโยชน์นั้นเป็นรางวัล (มาตรา ๑๓)

ในกรณีเหตุฉุกเฉินอันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องชัง ถ้าเจ้าพนักงานเรือนจำไม่สามารถจะย้ายผู้ต้องชังไปควบคุมไว้ ณ ที่อื่นได้ทันทั่วทั้งที่จะปล่อย ผู้ต้องชังไปชั่วคราวก็ได้ แต่ผู้ต้องชังที่ถูกปล่อยไปนั้นต้องกลับเรือนจำหรือไปรายงานตนยังที่ตั้ง หน่วยทหาร หรือที่ว่าการอำเภอภายในกำหนดยี่สิบสี่ชั่วโมงนับตั้งแต่วันที่ปล่อยไป และต้อง ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ ถ้าผู้ต้องชังที่ถูกปล่อยไปละเลยไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวนี้ ให้ถือว่า มีความผิดฐานหลบหนีการควบคุม (มาตรา ๑๖)

เมื่อแพทย์ฝ่ายทหารได้ยื่นรายงานแสดงความเห็นว่าผู้ต้องชังคนใดป่วยเจ็บ และ ถ้าการรักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ผู้ต้องชังคนนั้นไปรักษาตัว ในสถานที่อื่นใดนอกเรือนจำโดยมีเงื่อนไขอย่างใดแล้วแต่จะเห็นสมควรก็ได้

ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติว่าด้วยการร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติวินัยทหาร และการอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา หรือลดโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ต้องชังยังมีสิทธิที่จะ ยื่นเรื่องราวใด ๆ ต่อเจ้าพนักงานเรือนจำ ผู้บังคับบัญชาเรือนจำ รัฐมนตรี หรือทูตเกล้า ๆ ถวาย ฎีกาต่อพระมหากษัตริย์ได้ตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๑๘)

๓. ผู้รักษาการตามกฎหมายและวันใช้บังคับ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้และมีอำนาจออกข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และมีอำนาจ กำหนดอำนาจและหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาเรือนจำ และเจ้าพนักงานเรือนจำตลอดจนเงื่อนไขที่จะ ปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่นั้น (มาตรา ๕ และมาตรา ๒๔)

พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๓ ตอนที่ - หน้า ๑๔๙๔ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๔๗๙ โดยให้มีผลใช้บังคับในวันที่ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๒)

ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๕๗

บันทึกวิเคราะห์สรุปประกอบร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร
(ฉบับที่..) พ.ศ.

.....

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กระทรวงกลาโหม

๓. ความเป็นมา

ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ ตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๕๑ ให้ทุกกระทรวงปรับปรุงกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ ซึ่งกรอบ นโยบายในการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการที่รัฐบาลได้กำหนดเป็นนโยบายในหลักการที่ ๑ คือ การดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญหรือจัดทำกฎหมายใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และในพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๕๓๙ มีการลงทัณฑ์ทางวินัยแก่ผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กระทรวงกลาโหมซึ่งดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการเรือนจำทหารจึงได้พัฒนากฎหมายฉบับดังกล่าวให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญโดยยกเลิกการลงทัณฑ์ทางวินัยเขียน และขังเดี่ยวในห้องมืด

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๔.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อให้การลงทัณฑ์ทางวินัยแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำทหารสอดคล้องกับบทบัญญัติในเรื่องสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยการยกเลิกทัณฑ์ทางวินัยคือการเขียนและการขังเดี่ยวในห้องมืด และเพื่อให้ผู้ต้องขังในเรือนจำทหารมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ตลอดจนได้มีมาตรฐานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเกี่ยวกับชั้นยศของทหารซึ่งเป็นผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำทหารจะต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารกองประจำการ

๔.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เนื่องจากกระทรวงกลาโหมมีเรือนจำทหารอยู่ในความรับผิดชอบ โดยเรือนจำทหารจะคุมขังผู้ต้องขังซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารระหว่างสอบสวน ระหว่างพิจารณาของศาลทหาร และคุมขังผู้ต้องขังที่ศาลทหารพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ตลอดจนคุมขังทหารประจำการและ

* ที่มา : กองกฤษฎีกาทหารและการต่างประเทศ กรมพระธรรมนูญ สิงหาคม ๒๕๕๙

ทหารกองประจำการที่กระทำผิดวินัยทหาร โดยมีเรือนจำทหารอยู่ในความรับผิดชอบทั้งสามเหล่าทัพ แต่เฉพาะกองทัพบกจะมีเรือนจำมณฑลทหารบก และเรือนจำจังหวัดทหารบกซึ่งอยู่ในส่วนภูมิภาค เป็นผู้ดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวให้มีมาตรฐานที่ดีใกล้เคียงกับเรือนจำพลเรือนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

๔.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข

การใช้สิทธิและหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในการถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์หรือรับพระราชทานอภัยโทษ เปลี่ยนโทษเป็นเบาและลดโทษจากเดิมที่เป็นการใช้สิทธิและหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่แก้ไขใหม่เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ซึ่งทำให้มีอุปสรรคในการเสนอเรื่องราวในการขอรับพระราชทานอภัยโทษ จึงจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ มาตรา ๒๒ เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมให้สิทธิและหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในการดำเนินการถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์เพื่อขอพระราชทานอภัยโทษ

๔.๔ มาตรการที่จะบรรลุดุประสงค์ของภารกิจมีดังนี้

- (๑) การยกเลิกทัศนคติทางวินัยคือการเขี่ยและการขังเดี่ยวในห้องมืด
- (๒) การใช้สิทธิและหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในการถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์เพื่อขอรับพระราชทานอภัยโทษ ซึ่งจะช่วยให้รวดเร็วในการดำเนินการและเป็นสิทธิของผู้ต้องขังที่พึงได้รับตามกฎหมาย

๕. ใครเป็นผู้ทำภารกิจ

กระทรวงกลาโหมโดยเรือนจำทหารทั้งสามเหล่าทัพเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีเรือนจำทหารของกองทัพบกเป็นหน่วยงานหลักในการทำภารกิจ เนื่องจากมีเรือนจำทหารอยู่ในส่วนภูมิภาค คือ เรือนจำจังหวัดทหารบก และเรือนจำมณฑลทหารบก โดยมีหน่วยงานสนับสนุนคือ เรือนจำกองทัพเรือ และเรือนจำกองทัพอากาศ

๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๖.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย ในปัจจุบันกฎหมายที่มีอยู่แล้วคือพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ แต่ยังไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิเสรีภาพในร่างกายนิตตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักสิทธิมนุษยชน จึงจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายระดับพระราชบัญญัติเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน

๖.๒ การใช้บังคับของกฎหมาย

กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ใช้มาเป็นเวลานานแล้ว ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงทัศนคติทางวินัยที่จะลงโทษแก่ผู้ต้องขัง การใช้สิทธิและหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ในการอภัยโทษ ลดโทษหนักเป็นเบา และลดโทษได้เปลี่ยนไปเป็นอำนาจ

และหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจึงต้องเปลี่ยนไปเป็นการใช้สิทธิและหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๖.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้จะบังคับต่อผู้ต้องโทษ ซึ่งเป็นทหารกองประจำการ ทหารประจำการ พลเรือนกลาโหมที่สังกัดกระทรวงกลาโหม ที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำทหารทั้งสามเหล่าทัพ

๗. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มี เนื่องจากกระทรวงกลาโหมโดยเรือนจำทหารทั้งสามเหล่าทัพเป็นผู้ดำเนินการคุมขัง ผู้ต้องขังบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารเท่านั้น ส่วนบุคคลที่เป็นผู้ต้องขังพลเรือนถูกคุมขังโดยเรือนจำพลเรือน ซึ่งมีกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบจึงไม่ซ้ำซ้อนกับกฎหมายฉบับนี้

๘. การต่อบุคคลเฉพาะความคุ้มค่า

๘.๑ ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกฎหมายฉบับนี้ คือผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำทหารทั้งสามเหล่าทัพ

๘.๒ ความคุ้มค่า การปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมายของเจ้าหน้าที่ทหาร อากาศมีความคุ้มค่าในการป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นความมั่นคงของรัฐที่เป็นการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของปัจเจกบุคคลภายในรัฐให้มีความปลอดภัยจากการโจมตีทางอากาศของผู้ก่อการร้าย

๙. ความพร้อมของรัฐ

๙.๑ หน่วยงานจากกระทรวงกลาโหม โดยมีกองทัพอากาศเป็นหน่วยงานหลักที่มีคน เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมายและมีเหล่าทัพอื่นคือ กองทัพบกและกองทัพเรือเป็นหน่วยงานสนับสนุนตามที่กองทัพอากาศร้องขอ โดยไม่ต้องจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่แต่อย่างใด

๙.๒ ในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย กระทรวงกลาโหมต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ ในการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมายเป็นกระทรวง

๑๐. วิธีการทำงานการตรวจสอบและการประเมินผลสัมฤทธิ์

๑๐.๑ วิธีการทำงาน กองทัพอากาศจะเป็นผู้ปฏิบัติหลักในการตรวจสอบและพิสูจน์อากาศยานที่บินเข้ามาในราชอาณาจักรว่าเป็นอากาศยานที่จะเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐหรือเป็นภัยต่อสาธารณะหรือไม่ และเป็นหน่วยงานจะต้องใช้อากาศยานและอาวุธประจำอากาศยานบังคับอากาศยานในห้องอากาศ ส่วนราชการดำเนินการภาคพื้นดินกองทัพอากาศอาจร้องขอให้กองทัพบกและกองทัพเป็นหน่วยงานสนับสนุนเพื่อให้บรรลุภารกิจ

LIRT

๑๐.๒ ระบบการตรวจสอบ จะมีมาตรฐานของผู้ปฏิบัติซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ทหารอากาศที่จะต้องดำเนินการตามสายการบังคับบัญชา และจะมีการทำงานของผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีเอกภาพประสานสอดคล้องซึ่งกันและกัน เมื่อพิสูจน์ฝ่ายชัดเจนเป็นอากาศยานที่กระทำผิดกฎหมายจึงจะทำการบังคับอากาศยานให้ปฏิบัติตาม

๑๐.๓ เป้าหมายและตรรกะนี้ชี้วัดความสำเร็จของงาน

เป้าหมายการปฏิบัติต่ออากาศจะต้องเป็นศูนย์ (ปราศจากการกระทำผิดกฎหมายของอากาศยาน) และถ้าอากาศยานที่กระทำผิดกฎหมายเจ้าหน้าที่ทหารอากาศสามารถใช้อากาศยานและอาวุธประจำอากาศยานบังคับให้อากาศยานที่กระทำผิดกฎหมายลงที่สนามบินหรือที่ขึ้นลงเครื่องบินชั่วคราว โดยปราศจากการสูญเสีย

๑๑. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจ ในการตราอนุบัญญัติโดยออกเป็นกฎกระทรวงตามกฎหมายแม่บทที่ให้อำนาจไว้ ซึ่งเป็นการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการพิสูจน์ฝ่ายและการใช้อาวุธประจำอากาศยานในการบังคับอากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย ตลอดจนการปฏิบัติที่แสดงว่าเป็นผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐ เป็นภัยต่อสาธารณะ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง

๑๒. การรับฟังความคิดเห็น

๑๒.๑ ได้จัดให้มีการรับฟังความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับกระทรวงและระดับกรม และเป็นการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องในการร่างกฎหมายเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๑๑๐ คน ณ โรงแรมเดอะ ทวิน ทาวเวอร์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ฯ สรุปความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติแยกได้ ๒ ระดับ ดังนี้

๑๒.๑.๑ ความเห็นแรกเห็นว่ารายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขต่าง ๆ ในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทหารอากาศไม่ควรกำหนดเป็นกฎกระทรวง เพราะว่าเป็นความมั่นคงเกี่ยวกับความลับจึงไม่จำเป็นต้องเปิดเผย

๑๒.๑.๒ ความเห็นที่สองเห็นว่า รายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ ในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทหารอากาศ กำหนดไว้ในกฎกระทรวงได้แต่ไม่ต้องเปิดเผยขั้นตอนทั้งหมดในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการรบทางสงครามไม่จำเป็นต้องนำมากำหนดไว้ในกฎกระทรวง ส่วนการปฏิบัติทั่ว ๆ ไปที่คนทั่วไปควรรู้ ควรกำหนดไว้ในกฎกระทรวงเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสนใจได้ทราบขั้นตอนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทหารอากาศ

๑๒.๒ ได้จัดให้มีการประชุมหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินี้ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ณ กรมพระธรรมนูญ ถนนหลักเมือง เขตพระนคร กรุงเทพฯ ฯ มีผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นผู้แทนส่วนราชการของกระทรวงกลาโหม มีผู้แทนส่วนราชการเข้าร่วมประชุม ๑๕ คน สรุปความเห็นที่สำคัญคือการกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ที่เป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข

นั้นเฉพาะที่เป็นข้อมูลเปิดเผยที่ประชาชนสามารถรู้ได้ ส่วนการปฏิบัติในภาวะการณ์รบหรือสงคราม ไม่นำมากำหนดไว้ในกฎกระทรวง เพราะว่าเป็นความลับ ส่วนคำนิยามของเจ้าหน้าที่ทหารอากาศให้ปรับปรุงถ้อยคำเล็กน้อย เพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๒.๓ ได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังในเรือนจำทหารทั้งสามเหล่าทัพในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล ในห้วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ ซึ่งมีผู้ต้องขังตอบแบบสอบถามกลับมาประมาณ ๖๐ คน และเห็นด้วยกับการยกเลิกทัณฑ์ทางวินัยที่เป็นการเขียนและการขังเดี่ยวในห้องมืด ตลอดจนเห็นด้วยกับประเด็นอื่น ๆ ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในครั้งนี้

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการทหาร

พ.ศ. ๒๕๒๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๑

เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรม
ราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม
พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นต้นไป

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๔๓

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ เมษายน ๒๕๒๑

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มี
บัญญัติไว้แล้ว ในพระราชบัญญัตินี้หรือขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราช
บัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการทหาร” หมายความว่า ทหารประจำการและข้าราชการ
กลาโหม พลเรือนที่บรรจุในตำแหน่งอัตราทหาร

“ทหารกองประจำการ” หมายความว่า ทหารกองประจำการตาม
กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

“นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม” หมายความว่า นักเรียน
ที่เข้าศึกษาในโรงเรียนของทางราชการทหารตามที่กระทรวงกลาโหม
กำหนด

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการทหารคณะหนึ่งจำนวน
ไม่เกินสิบเอ็ดคน เรียกโดยย่อว่า “กขท.” ประกอบด้วยปลัดกระทรวง
กลาโหมเป็นประธาน และกรรมการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
แต่งตั้งจากนายทหารสัญญาบัตรประจำการ ผู้แทนกองบัญชาการทหาร
สูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ กรรมการเงินกลาโหม
กรมพระธรรมนูญ และกรมเสมียนตรา ส่วนราชการละหนึ่งคน กับนาย
ทหารสัญญาบัตรประจำการหรือนอกประจำการ ผู้ทรงคุณวุฒิในหลัก
ราชการซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกไม่เกินสามคน โดยให้
กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากกรมเสมียนตราเป็นเลขานุการ

ให้กรรมการผู้แทนส่วนราชการ ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง
พ้นจากตำแหน่งกรรมการ เมื่อออกจากราชการทหารหรือเปลี่ยนแปลง
ตำแหน่งเดิมเมื่อมีการแต่งตั้ง

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๔๓

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ เมษายน ๒๕๒๑

มาตรา ๖ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งตาม มาตรา ๕ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนดสามสิบวัน ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกก็ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๗ ระเบียบการประชุมของคณะกรรมการข้าราชการทหารให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

มาตรา ๘ คณะกรรมการข้าราชการทหารมีหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับระเบียบข้าราชการทหาร แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบหมาย และตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ คณะกรรมการข้าราชการทหารมีอำนาจแต่งตั้งนายทหารสัญญาบัตรประจำการ เป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือทำการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการข้าราชการทหารมอบหมาย

มาตรา ๑๐ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการทหารโดยจะให้ได้รับเงินเดือนในชั้นใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๔๓

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ เมษายน ๒๕๒๑

มาตรา ๑๑ การแต่งตั้ง การเลื่อนหรือลดตำแหน่ง การย้าย การโอน การเลื่อนชั้นเงินเดือน และการออกจากราชการของข้าราชการ ทหาร ให้เป็นไปตามกฎหมาย ขอบบังคับ คำสั่ง และระเบียบแบบแผน ของกระทรวงกลาโหม

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่นักเรียนในสังกัดกระทรวง กลาโหมด้วยโดยอนุโลม

การเลื่อนชั้นเงินเดือนของทหารกองประจำการ ให้เป็นไปตามที่ กระทรวงกลาโหมกำหนด

มาตรา ๑๒ ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียน ในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้ได้รับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือน ทหารท้ายพระราชบัญญัติ

ในวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ให้ใช้อัตราเงินเดือนทหารตาม บัญชีอัตราเงินเดือนทหาร หมายเลข ๑ และเมื่อปรากฏว่าเงินเดือนหรือ ค่าจ้างทั่วไปในประเทศเพิ่มขึ้นหรือค่าครองชีพสูงขึ้น หรืออัตราเงินเดือน ทหารที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสม ก็ให้มีการปรับใช้อัตราเงินเดือนทหารตามบัญชี อัตราเงินเดือนทหาร หมายเลข ๒ หรือบัญชีอัตราเงินเดือนทหาร หมายเลข ๓ ตามความเหมาะสมโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา การปรับ ใช้อัตราเงินเดือนทหารดังกล่าว ให้มีผลเป็นการปรับเงินเดือนของ ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวง กลาโหม ที่ได้รับอยู่ตามที่กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง มติคณะรัฐมนตรี ขอบบังคับ ระเบียบ และคำสั่งกระทรวงกลาโหมตาม ไปด้วย

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๔๓

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ เมษายน ๒๕๒๑

มาตรา ๑๓ ข้าราชการทหารอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศหรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ และเงินเพิ่มอื่นหรือเงินช่วยเหลือ ตามที่กำหนดโดยคณะรัฐมนตรี โดยกระทรวงการคลัง หรือโดยกระทรวงกลาโหมตามที่ได้อัตกกับกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๔ ข้าราชการทหารอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๕ วินัยของข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร ขอบบังคับและระเบียบแบบแผนที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

มาตรา ๑๖ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกาหรือออกกฎกระทรวงตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง มติคณะรัฐมนตรี ขอบบังคับ ระเบียบ และคำสั่งของกระทรวงกลาโหม ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจะมีผลใช้บังคับต่อไป ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ บรรดามติคณะรัฐมนตรี ขอบบังคับ ระเบียบและคำสั่งของกระทรวงกลาโหม ระเบียบและคำสั่งของกระทรวงการคลัง และข้อตกลงระหว่างกระทรวงกลาโหมกับกระทรวงการคลัง ที่เกี่ยวกับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศหรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ และเงินเพิ่มอื่นหรือเงินช่วยเหลือของข้าราชการทหารที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นข้อกำหนดของคณะรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๔๓

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ เมษายน ๒๕๒๑

กระทรวงการคลัง หรือกระทรวงกลาโหม ตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลังตามมาตรา ๑๓ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก

มาตรา ๑๔ ให้ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งรับราชการหรืออยู่ในกองประจำการหรือมีสภาพเป็นนักเรียนอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงรับราชการหรืออยู่ในกองประจำการหรือมีสภาพเป็นนักเรียนอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับการปรับขึ้นเงินเดือนตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๖

เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๔๓

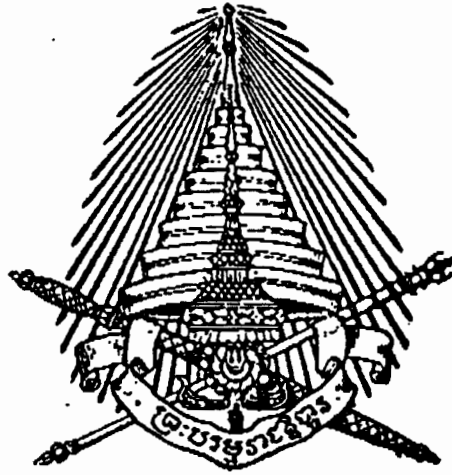
ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ เมษายน ๒๕๒๑

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ใน
 ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร สมควรให้มีกฎหมาย
 ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๔๗๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ หน้า ๕๕๘

พระราชบัญญัติ

ให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พุทธศักราช ๒๔๗๗

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗)

อนุนัตน์จาตรนัต

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยายมราช

ตราไว้ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๘

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

LIRT

เล่ม ๕๒ หน้า ๑๑๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๘

(๒) คำพาทนะส่งหมายเรียก

มาตรา ๒๕๘ ให้นำบัญญัติค่าธรรมเนียมต่อท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีอนาถามาบังคับโดยอนุโลม

ภาค ๗

อภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ

มาตรา ๒๕๙ ผู้ต้องคำพิพากษาให้รับโทษอย่างใดๆ หรือ ผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้อ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ถ้าจะทูลเกล้าฯ ถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ขอรับพระราชทานอภัยโทษ จะยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ได้

มาตรา ๒๖๐ ผู้ถวายเรื่องราวซึ่งต้องจำคุกอยู่ในเรือนจำ จะยื่นเรื่องราวต่อพัสด์หรือผู้บัญชาการเรือนจำก็ได้ เมื่อได้รับเรื่องราวนั้นแล้ว ให้พัสด์หรือผู้บัญชาการเรือนจำ ออกใบรับให้แก่ผู้ยื่นเรื่องราว แล้วให้รับส่งเรื่องราวนั้นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๒๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ พร้อมทั้งถวายความเห็นว่าการพระราชทานอภัยโทษหรือไม่

LIRT

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๒/๔

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

(ฉบับที่..) พ.ศ.

Legislative Institutional Repository of Thailand

ธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า

“เริ่มต้นธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า” จุดเริ่มต้นของผู้ต้องการอีกหนึ่งโอกาสทางธุรกิจ สำหรับผู้ที่ต้องการจะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าในประเทศไทย ควรเริ่มต้นด้วยการทำความรู้จักโครงสร้างการกำกับดูแล บทบาทและหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าประเภทต่างๆ ตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 รวมทั้งกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตเป็นผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า

การซื้อขายล่วงหน้า

“การซื้อขายล่วงหน้า” ตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 หมายความว่า การซื้อขายสินค้าเกษตรโดยวิธีการประมูลโดยเปิดเผยในตลาดเพื่อรับมอบหรือส่งมอบสินค้านั้นในวันข้างหน้าตามปริมาณและราคาที่ตกลงกันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการตลาดกำหนด

การกำกับดูแล

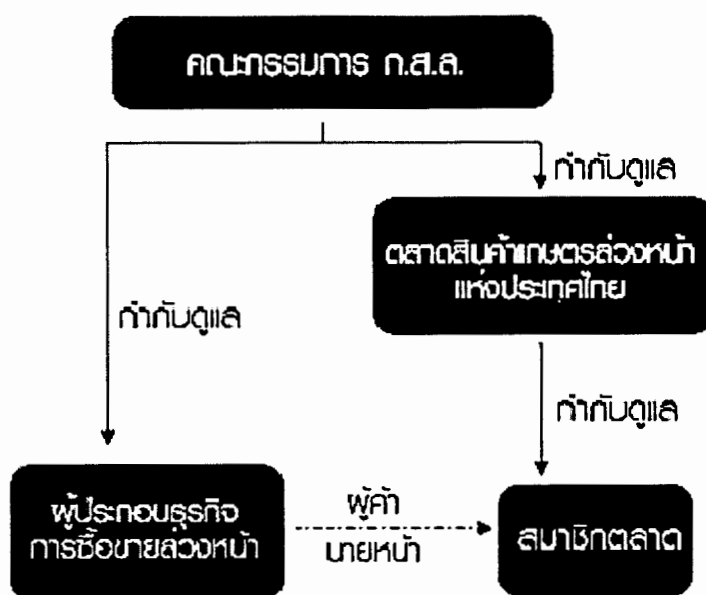
คณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (“คณะกรรมการ ก.ส.ล.”) มีอำนาจตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 ในการกำกับดูแลการซื้อขายล่วงหน้า การประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้อง หรือเกี่ยวเนื่องกับการซื้อขายล่วงหน้า ตามโครงสร้างการกำกับการดูแลนั้นคณะกรรมการ ก.ส.ล. มีอำนาจและหน้าที่ในการกำกับการดูแลตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (“ตลาด”) และผู้ประกอบการการซื้อขายล่วงหน้าทุกประเภทที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ รวมถึงผู้ประกอบการซื้อขายล่วงหน้าประเภทนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า และผู้ค้าล่วงหน้า ที่เป็นสมาชิกของตลาด ซึ่งนอกจากจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของตลาดแล้ว ยังต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ ก.ส.ล. ในขณะเดียวกันด้วย

* ที่มา: เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า สืบค้นได้จาก <http://www.aftc.or.th>. ณ วันที่ 11 ม.ค. 2550.

โครงสร้างการกำกับดูแล

โครงสร้างการกำกับดูแล

ทำความเข้าใจกับธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า

“ธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า” เป็นธุรกิจใหม่ในประเทศไทย เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้มีผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าอยู่ 6 ประเภท โดยมีบทบาทและหน้าที่ต่างๆ ดังนี้

1. ผู้ค้าล่วงหน้า

- ทำการซื้อขายล่วงหน้าเพื่อตนเอง
- มีสิทธิขออนุญาตเป็นสมาชิกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ประเทศไทย

2. นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า

- จัดหาและรับคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายล่วงหน้าจากลูกค้า
- สามารถทำการซื้อขายล่วงหน้าเพื่อตนเอง
- มีสิทธิขออนุญาตเป็นสมาชิกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

แห่งประเทศไทย

3. ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า

- ประกอบธุรกิจให้คำแนะนำเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าแก่ผู้ที่ต้องการจะซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

4. ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า

- เป็นตัวแทนของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ในการจัดหาคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายล่วงหน้าจากลูกค้า

5. ผู้บริหารธุรกิจร่วมทุนซื้อขายล่วงหน้า

- บริหารและจัดการธุรกิจร่วมทุนซื้อขายล่วงหน้า ธุรกิจร่วมทุนซื้อขายล่วงหน้า มี 2 ลักษณะ ได้แก่

1. การจัดการเงินทุนส่วนบุคคล
2. การจัดการกองทุนสินค้าเกษตรล่วงหน้า

6. การประกอบธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรตามที่คณะกรรมการ

ก.ส.ล. กำหนด

ในปัจจุบันมี 2 ประเภท คือ ตัวแทนสนับสนุนการซื้อขายล่วงหน้าและผู้จัดการการซื้อขายล่วงหน้า

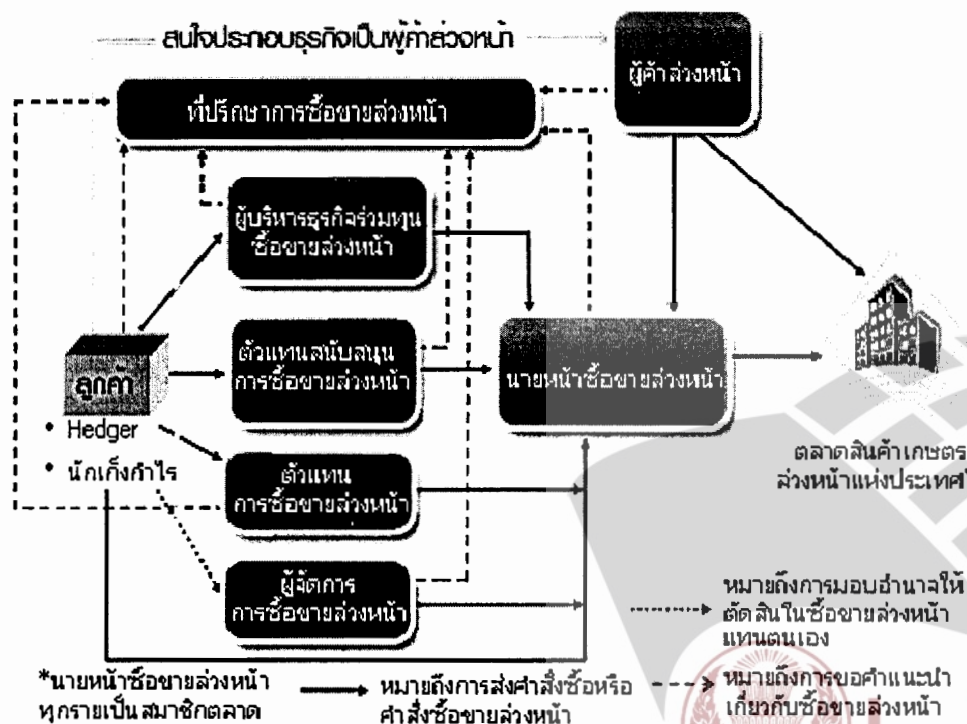
6.1 ตัวแทนสนับสนุนการซื้อขายล่วงหน้า

- เป็นตัวแทนที่เป็นนิติบุคคลของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ในการจัดหาคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายล่วงหน้าจากลูกค้า รวมถึงการติดต่อ ชักชวน หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าแก่ลูกค้า

6.2 ผู้จัดการการซื้อขายล่วงหน้า

- มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจซื้อขายล่วงหน้าแทนลูกค้า และให้หมาย ความรวมถึงการส่ง เพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งซื้อล่วงหน้า หรือคำสั่งขายล่วงหน้าแทนลูกค้าด้วย

แผนภาพแสดงบทบาท และหน้าที่ของผู้ประกอบการธุรกิจซื้อขายล่วงหน้า

ก้าวแรกของการประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า

ท่าอย่างไรหากต้องการเป็นผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า ?

- ยื่นคำขออนุญาตกับสำนักงานคณะกรรมการ ก.ส.ล. โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ประกาศกำหนด

ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต

- ก่อนการยื่นขออนุญาตเป็นผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ส.ล. สิ่งที่ท่านควรกระทำในลำดับแรก คือตรวจสอบว่ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ประกาศกำหนดหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณสมบัติเบื้องต้นที่สำคัญ 6 ประการ เช่น วัตถุประสงค์ของบริษัทเพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า สัดส่วนการถือหุ้นที่เป็นสัญชาติไทย ฐานะทางการเงิน ผู้บริหาร หรือผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้ามีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าที่กำหนด และมีประวัติดี รวมถึงพนักงานหรือผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้ามีความรู้เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า เป็นต้น

คุณสมบัติของผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า ที่เป็นนิติบุคคล ตัวแทนสนับสนุนการซื้อขายล่วงหน้า และตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า

คุณสมบัติ	ผู้ค้าล่วงหน้า (1)	นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า (2)	ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้าที่เป็นนิติบุคคล (3)	ตัวแทนสนับสนุนการซื้อขายล่วงหน้า (4)	ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า (5)
1. ลักษณะของนิติบุคคล					
	บจ. หรือ บมจ. ที่จดทะเบียนในประเทศไทย หรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย และมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า	กลุ่ม 1: บจ. หรือ บมจ. ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามกฎหมายไทย ระหว่างวันที่ 15 ต.ค. 47 ถึงวันที่ 7 มี.ค. 48 และยังมีได้ประกอบธุรกิจใดๆ กลุ่ม 2: บจ. หรือ บมจ. ที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ตามกฎหมายไทย ตั้งแต่วันที่ 8 มี.ค. 48 เป็นต้นไป (ต้องยื่นขอรับความเห็นชอบในการจัดตั้ง บจ.	บจ. หรือ บมจ. ที่จดทะเบียนในประเทศไทย หรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย และมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า	1) ธพ. บง. บล. บริษัทประกันชีวิต บริษัทประกันวินาศภัย สถาบันการเงิน ที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น 2) นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและประกอบธุรกิจเกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร 3) บจ. หรือ บมจ. ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามกฎหมายไทย โดย 1) ถึง 3) มีวัตถุประสงค์	บุคคลธรรมดา

		หรือ บมจ. จาก เลขานุการตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและ เงื่อนไขที่ เลขานุการ กำหนด) โดยทั้ง 2 กลุ่มต้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประกอบธุรกิจการ ซื้อขายล่วงหน้า		เพื่อประกอบธุรกิจ การซื้อ ขาย ล่วงหน้า	
2. ฐานะทางการเงิน					
2.1 ทุนจดทะเบียน ไม่ต่ำกว่า.....	30 ล้านบาท	50 ล้านบาท (หากยื่นคำขอ อนุญาต ประกอบ ธุรกิจภายใน วันที่ 31 ส.ค. 2551) 100 ล้านบาท (หากยื่นคำขอ อนุญาต ประกอบ ธุรกิจตั้งแต่วันที่ 1 ก.ย. 2551)	4 ล้านบาท	4 ล้านบาท (ยกเว้นสหกรณ์ที่ จัดตั้งขึ้นตาม กฎหมายว่าด้วย สหกรณ์ ไม่ต่ำ กว่า 2 ล้านบาท)	
2.2 ทุนที่ออก และชำระแล้ว ไม่ต่ำกว่า.....	7.5 ล้านบาท	ร้อยละ 25 ของ ทุนจดทะเบียน (ภายใน 6 เดือน นับตั้งแต่วันถัด จากวันที่ได้รับ ใบอนุญาต จะต้อง เพิ่มทุนให้มีฐานะ ทางการเงินเป็นไป ตามที่กำหนด)	1 ล้านบาท	1 ล้านบาท	
2.3 ส่วนของ ผู้ถือหุ้น ไม่ต่ำ กว่า.....	7.5 ล้านบาท	—	1 ล้านบาท	1 ล้านบาท	—
2.4 เงินกองทุน สภาพคล่องสุทธิ (Adjusted Net Capital ("ANC") ไม่ต่ำกว่า	—	10.5 ล้านบาท	—	—	—
2.5 เงินฝากประจำ ในรอบ 6 เดือน ก่อน วันยื่นขออนุญาต ไม่ต่ำกว่า.....	—	—	—	—	1 ล้านบาท
3. สัดส่วนของ ผู้ถือหุ้นที่เป็น	/	/	/	/	—

สัญชาติไทย เกินกว่า 25% ของทุนที่ออกและชำระแล้ว					
4. ผู้บริหารของ (1) – (4) / ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้าตาม (5)					
4.1 คุณสมบัติเกี่ยวกับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน	ทางเลือกที่ 1 การศึกษา : ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และประสบการณ์ในการทำงาน : ไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือ ทางเลือกที่ 2 การศึกษา : ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีแต่ไม่ต่ำกว่าการศึกษามัธยมศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน : ไม่น้อยกว่า 10 ปี (ไม่น้อยกว่า 5 ปี สำหรับกรณีตัวแทนสนับสนุนการซื้อขายล่วงหน้า)				การศึกษา: ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ประสบการณ์ในการทำงาน : ไม่กำหนด
4.2 ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่ กำหนด 3	/	/	/	/	/
5. จำนวนพนักงานที่ต้องสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่กำหนด 2 ไม่ต่ำกว่า....	2 คน	5 คน	1 คน	1 คน	ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้าต้องสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่กำหนด 2
6. แสดงได้ว่าจะมีระบบงานตามที่กำหนด	-	/	-	/	-

1. "ประสบการณ์ในการทำงาน" หมายความว่า

ก. ประสบการณ์การทำงานในระดับบริหาร หรือ

ข. ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร อันได้แก่

- 1.การผลิต
- 2.การแปรรูป
- 3.การค้า
- 4.การส่งออก
- 5.การซื้อขายล่วงหน้า
- 6.การวิจัยหรือการให้ความรู้ทางวิชาการ
- 7.ด้านอื่นๆ ตามที่สำนักงานกำหนด* หรือ

ค. ประสบการณ์จากการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการหรือผู้ประกอบการวิชาชีพหรือ

อาชีพ ด้านบัญชี การเงิน การบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ หรือ กฎหมาย

*ยกเว้นในกรณีตัวแทนสนับสนุนการซื้อขายล่วงหน้า

LIRT

2. ปัจจุบันมีสถาบันอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าสำหรับผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า 3 ประเภท ด้วยกัน ได้แก่

ประเภทที่ 1

สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ หรือสถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (Thailand Securities Institute (“TSI”)) หลักสูตร Certified Investment and Securities Analyst (CISA) ตั้งแต่ระดับ 1 ขึ้นไป

CFA Institute หลักสูตร Chartered Financial Analyst (CFA) ตั้งแต่ระดับ 1 ขึ้นไป

ประเภทที่ 2 *

สถาบันระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ให้การรับรองหลักสูตรวิชา (หรือเทียบเคียง) ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หลักทรัพย์และอนุพันธ์
2. อนุพันธ์และการป้องกันความเสี่ยง
3. การบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน
4. ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า
5. ตลาดอนุพันธ์
6. ตลาดซื้อขายล่วงหน้า

ประเภทที่ 3

สถาบันอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้า ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ (ก.จ.ล.)
2. ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย
3. สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ให้การรับรอง
4. สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (Thailand Securities Institute (“TSI”)) ในส่วนของวิชา/หลักสูตรดังต่อไปนี้

- 4.1 วิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตราสารอนุพันธ์ (DR1) หรือ
- 4.2 วิชาการวิเคราะห์ตราสารอนุพันธ์ (DR2) หรือ
- 4.3 หลักสูตรการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการสัญญาซื้อขายล่วงหน้า**

โดยมีหลักสูตรอบรมที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาการเกี่ยวกับธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าและวิทยาการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ให้การยอมรับ

LIRT

ประเภทที่ 4 **

องค์กรในต่างประเทศที่สำนักงานให้การยอมรับในหลักสูตรที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า**ประเภทที่ 2**

* สำหรับผู้ประกอบการซื้อขายล่วงหน้า ประเภทผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า และตัวแทนล่วงหน้า

** สำหรับผู้ประกอบการซื้อขายล่วงหน้า ประเภทที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้าที่เป็นนิติบุคคล ตัวแทนสนับสนุนการซื้อขายล่วงหน้า และผู้จัดการการซื้อขายล่วงหน้า

3. ลักษณะต้องห้ามของผู้บริหาร: กรณี (1) (2) (3) และ (4) และของตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า: กรณี (5)

ลักษณะต้องห้าม	ผู้ค้า ล่วงหน้า (1)	นายหน้า ซื้อขาย ล่วงหน้า (2)	ที่ปรึกษา การซื้อ ขาย ล่วงหน้า ที่เป็น นิติ บุคคล (3)	ตัวแทน สนับสนุน การซื้อ ขาย ล่วงหน้า (4)	ตัวแทน ซื้อขาย ล่วงหน้า (5)
1. เป็นบุคคลล้มละลาย	/	/	/	/	/
2. เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ	/	/	/	/	/
3. เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการ ก.ส.ล.	/	/	/	/	/
4. เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการ ก.ส.ล.	--	/	--	--	--
5. เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของผู้ประกอบการซื้อขายล่วงหน้าที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติ	/	/	/	/	/

6. เคยถูกถอดถอนจากการเป็นประธานกรรมการ กรรมการหรือผู้จัดการของสถาบันการเงินใด เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการ ก.ส.ล.	/	/	/	/	/
7. เคยถูกถอดถอนตามมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติ	/	/	/	/	/
8. เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ	/	/	/	/	/
9. เคยถูกเพิกถอนการขึ้นทะเบียนหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตใดๆ ที่ออกตามกฎหมายหรือประกาศ ระเบียบหรือคำสั่งใดๆ ที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ 1) กฎหมายว่าด้วย การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ กฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต 2) กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชีหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับธุรกิจทางการเงินในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ รวมถึง การถูกเพิกถอนการขึ้นทะเบียน หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตใดๆ ตามกฎหมายต่างประเทศ ในลักษณะทำนองเดียวกันด้วย	--	/	--	/	/
10. เคยถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากงาน อันเนื่องมาจากการกระทำโดยทุจริต	--	/	--	/	/
11. เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ มาตรา 119 มาตรา 120 มาตรา 121 มาตรา 122 และมาตรา 123 เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ 1) กฎหมายว่าด้วย การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ	--	/	--	/	/

เครดิตฟองซิเอร์ กฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต 2) กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชีหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับธุรกิจทางการเงิน ในทำนองเดียวกันในความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับ การซื้อขายหลักทรัพย์ 3) หรือความผิดอื่นในลักษณะทำนองเดียวกัน หรือการบริหารงานที่มีลักษณะเป็นการหลอกลวง ฉ้อฉลหรือทุจริต ทั้งนี้ รวมถึงการต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายต่างประเทศ ในลักษณะทำนองเดียวกันด้วย		ด้วยการประกันวินาศภัย 3) เพิ่มความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมที่มีผลกระทบต่อราคาสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลภายใน			
12. เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน รวมถึงกฎหมายต่างประเทศในลักษณะทำนอง เดียวกันด้วย	--	/	--	/	/
13. เคยถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตามพระราชบัญญัติ มาตรา 122 วรรคสอง หรือ มาตรา 123 วรรคสอง เป็นระยะเวลาไม่เกิน 2 ปีโดยนับถึงวันที่ยื่นคำขออนุญาต เคยถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับ การซื้อขายหลักทรัพย์ รวมถึงเคยถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตาม กฎหมายต่างประเทศในลักษณะทำนองเดียวกันด้วย เป็นระยะเวลา ไม่เกิน 2 ปี โดยนับถึงวันที่ยื่น คำขออนุญาต	--	/			

LIRT

ลักษณะต้องห้ามของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า (ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ถือหุ้นของนิติบุคคลไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น)

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ก) กรณีที่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นบุคคลธรรมดา

1. เป็นบุคคลที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อบุคคลที่สำนักงาน ตลาด สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทยและกรมการประกันภัย เห็นว่าไม่สมควรเป็นผู้บริหารกิจการที่หน่วยงานดังกล่าวกำกับดูแลหรือมีความเกี่ยวข้อง เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการ ก.ส.ล.

2. เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

3. เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการ ก.ส.ล.

4. เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการ ก.ส.ล.

5. เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติ

6. เคยถูกถอดถอนจากการเป็นประธานกรรมการ กรรมการหรือผู้จัดการของสถาบันการเงินใด เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการ ก.ส.ล.

7. เคยถูกถอดถอนตามมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542

8. เคยหรืออยู่ระหว่างถูกกล่าวโทษหรือถูกดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายนั้น

9. เคยถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากงานอันเนื่องมาจากการกระทำโดยทุจริต

10. จงใจแสดงข้อความอันเป็นเท็จในสาระสำคัญหรือปกปิดข้อความจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ควรบอกให้แจ้งในการแจ้งข้อมูลของผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือในรายงานอื่นใดที่ต้องยื่นต่อคณะกรรมการ ก.ส.ล. หรือสำนักงาน

11. ลักษณะต้องห้ามอื่นๆ ตามที่สำนักงานกำหนด

LIRT

(ข) กรณีที่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นนิติบุคคล

บุคคลผู้มีอำนาจจัดการนิติบุคคลนั้น เช่น หุ้นส่วนผู้มีอำนาจจัดการหรือกรรมการของนิติบุคคลนั้นต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในข้อ (ก) ข้างต้น

คุณสมบัติของผู้จัดการการซื้อขายล่วงหน้า

ปัจจุบัน สำนักงานได้เปิดให้นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าสามารถดำเนินการขออนุญาตประกอบธุรกิจ เป็นผู้จัดการการซื้อขายล่วงหน้าได้ในลำดับแรก

คุณสมบัติของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าในการขออนุญาตเป็นผู้จัดการการซื้อขายล่วงหน้า

1. คุณสมบัติ ต้องดำรงคุณสมบัติให้เท่ากับเกณฑ์ของการเป็นนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า

2. ฐานะทางการเงิน

มีทุนจดทะเบียนและทุนที่ออกและชำระแล้วเท่ากับเกณฑ์ของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า

มี Adjusted Net Capital (“ANC”) ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า

3. ลักษณะต้องห้าม

ไม่อยู่ระหว่างการยื่นขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า
 ไม่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า
 >ไม่อยู่ระหว่างถูกกล่าวโทษ / ดำเนินคดี / มีประวัติเสียหายอย่างร้ายแรงเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้า

4. คุณสมบัติเพิ่มเติม

ต้องแสดงได้ว่ามีนักวิเคราะห์การซื้อขายล่วงหน้าหรือมีการเผยแพร่บทวิเคราะห์การซื้อขายล่วงหน้าแก่ลูกค้าหรือบุคคลภายนอกอย่างสม่ำเสมอ 6 เดือน โดยนับถึงวันที่ยื่นขออนุญาต

แสดงได้ว่าจะมีหน่วยงานหรือมีระบบงานที่มีความพร้อมในการประกอบธุรกิจตามที่กำหนด

แสดงได้ว่าจะมีบุคลากรที่ทำหน้าที่ตัดสินใจซื้อขายล่วงหน้าแทนลูกค้า ซึ่งเรียกว่า “เจ้าหน้าที่จัดการการซื้อขายล่วงหน้า” และบุคลากรที่ทำหน้าที่ติดต่อ ชักชวนลูกค้า ซึ่งเรียกว่า “เจ้าหน้าที่ติดต่อลูกค้า”

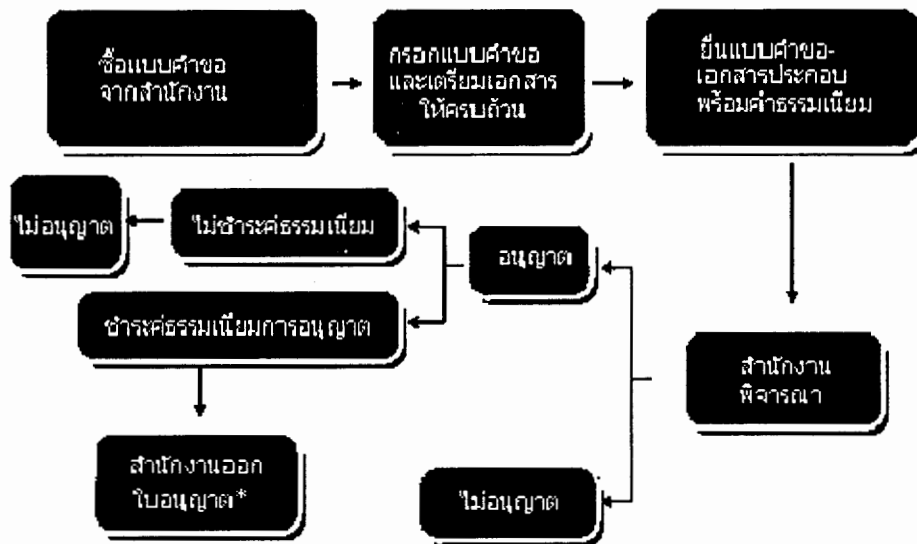
LIRT

คุณสมบัติของผู้จัดการการซื้อขายล่วงหน้า

-- อยู่ในช่วงการออกประกาศ--

ขั้นตอนการขออนุญาต

ขั้นตอนการขออนุญาต

* กรณีตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า: อายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า ประเภทตัวแทนซื้อขายล่วงหน้าจะสิ้นสุดลง ณ สิ้นเดือนธันวาคมของทุกปี

การจดทะเบียนวัตถุประสงค์

ตามที่กำหนดไว้ว่าผู้ที่จะขออนุญาตเป็นผู้ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าทุกประเภท เช่น เป็นผู้ค้าล่วงหน้า หรือนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้า นั้น มีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องในการจดทะเบียนวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ขออนุญาตประกอบการยื่นขอจดทะเบียนวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าจาก **สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.)**

1.1 กรณีเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งใหม่ให้ใช้แบบ **ก.ล.ต./ธล/101/2546**

1.2 กรณีเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งแล้วให้ใช้แบบ **ก.ล.ต./ธล/102/2546**

2. ดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนวัตถุประสงค์ต่อ **นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์** โดยนำหนังสือที่สำนักงานออกให้ตามข้อ 1 เป็นเอกสารประกอบในการยื่นขอจดทะเบียนวัตถุประสงค์

อนึ่ง ในการยื่นขอจดทะเบียนดังกล่าวข้างต้น จะต้องระบุวัตถุประสงค์ว่า "ประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542"

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

**บทความที่เกี่ยวข้องกับ
สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย**

“สิทธิ” และ “เสรีภาพ” แท้จริงแล้วเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

นางสาวพงษ์พิลัย วรรณราช*

๑. บทนำ

เมื่อกล่าวถึงสิทธิ (Right) และเสรีภาพ (Liberty) หลายคนคงเข้าใจว่าสิทธิและเสรีภาพเป็นเรื่องเดียวกัน ทั้งนี้สืบเนื่องจากเรามองเพียงว่าเราได้แสดงอาการใช้สิทธิและเสรีภาพของเราออกไปอย่างไร และมีใครมาโต้แย้งการใช้สิทธิและเสรีภาพของเราหรือไม่เท่านั้น โดยไม่ได้พิจารณาถึงเนื้อหาว่าสิ่งที่กฎหมายรับรองให้นั้น มันเป็น “สิทธิ” หรือเป็น “เสรีภาพ” กันแน่ ทั้งที่ความจริงแล้ว สิทธิกับเสรีภาพก็มีความแตกต่างกันอยู่ เพราะหากว่าเป็นสิ่งเดียวกันแล้ว ย่อมไม่มีความจำเป็นใดที่จะต้องใช้คำที่แตกต่างกัน

คำว่าสิทธิและเสรีภาพนี้ บ่อยครั้งได้ถูกนำมาเขียนหรือพูดติดกันเป็นคำเดียวกัน คือ “สิทธิเสรีภาพ” และใช้กันบ่อยมากจนกลายเป็นความเคยชินว่าเป็นคำเดียวกัน แต่ที่ถูกต้องควรจะเขียนแยกกันหรือไม่ก็ใช้คำสันธานเชื่อม กล่าวคือ สิทธิและเสรีภาพ เช่น สิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ^๑

การกล่าวอ้างว่าเรามีสิทธิหรือมีเสรีภาพอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะกระทำการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายรับรองไว้นั้นจะก่อให้เกิดผลเหมือนกันคือทำให้เกิดความชอบธรรมในการใช้อำนาจนั้นและขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดหน้าที่แก่บุคคลอื่นที่จะต้องเคารพสิทธิและเสรีภาพของเรา ส่งผลทำให้เกิดความสับสนว่าสิ่งใดเป็นสิทธิและสิ่งใดเป็นเสรีภาพ ซึ่งความสับสนนี้ได้มีปรากฏให้เห็นเป็นลายลักษณ์อักษร เช่นที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบางช่วงเวลาก็กำหนดให้เรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นเสรีภาพ แต่ต่อมาในอีกยุคสมัยหนึ่งก็กำหนดให้เรื่องเดียวกันนั้นกลายเป็นสิทธิ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๑๔ “บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในร่างกาย เคหสถาน ทรัพย์สิน การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา การศึกษาอบรม การชุมนุมสาธารณะ การตั้งสมาคม การตั้งคณะพรรคการเมือง การอาชีพ ทั้งนี้ภายใต้บังคับแห่งบทกฎหมาย” แต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ วรรคแรก กลับบัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองขอบเขตและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย...” ทำให้เกิดข้อพิจารณาว่าสิ่งที่กฎหมายเคยรับรองว่าเป็นเสรีภาพนั้นเพราะเหตุใดจึงกำหนดให้สิ่งเดียวกันกลายเป็นสิทธิขึ้นมา

นอกจากนี้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากกว่า

* นิติกร ๔ ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ คณิน บุญสุวรรณ, คู่มือการใช้สิทธิของประชาชน, (กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ,

๒๕๕๗) น. ๒๑.

LIRT

ฉบับใด ๆ ที่ผ่านมาก็ยังได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่ากรณีใดที่เป็นสิทธิ เช่น สิทธิในครอบครัว, สิทธิในทรัพย์สิน และสิทธิในการได้รับบริการทางสาธารณสุข เป็นต้น และกรณีใดที่เป็นเสรีภาพ เช่น เสรีภาพในเคหสถาน, เสรีภาพในการเดินทาง และเสรีภาพในทางวิชาการ เป็นต้น มีเพียงกรณีเดียวที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้เป็นทั้งสิทธิและเป็นทั้งเสรีภาพในขณะเดียวกัน ดังที่ปรากฏใน มาตรา ๓๑^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นการรับรองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล หมายความว่า ตนเองเท่านั้นที่มีสิทธิเป็นเจ้าของชีวิตและร่างกายของตนเอง บุคคลอื่นใดไม่มีสิทธิมาพรากชีวิตไปจากตน หรือกระทำการทรมานกรรมต่อร่างกายของตนได้ ขณะเดียวกัน ก็มีเสรีภาพในการดำเนินชีวิตและใช้ร่างกายของตนไปตามที่ตนเองปรารถนาโดยอิสระ ไม่ต้องให้ใครมาบีบบังคับหรือบงการ^๒ ดังนั้นการที่เราต้องพิจารณาถึงเนื้อหาของสิ่งที่กฎหมายรับรองว่าเป็นสิทธิหรือเป็นเสรีภาพ หรือเป็นทั้งสิทธิและเสรีภาพ จึงนับได้ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

อย่างไรก็ตาม การที่จะแบ่งแยก “สิทธิ” และ “เสรีภาพ” ออกจากกันอย่างเด็ดขาดนั้น เป็นเรื่องที่ไม่สามารถกระทำได้ เพราะแม้ว่าโดยสาระของสิทธิและเสรีภาพนั้นจะมีความแตกต่างกันอยู่ก็ตาม แต่ในการใช้การตีความก็ต้องนำมาวินิจฉัยประกอบกันเสมอ ในขณะเดียวกันการที่ละเลยไม่พิจารณาที่เนื้อหาว่าสิ่งที่กฎหมายได้รับรองให้นั้นเป็น “สิทธิ” หรือเป็น “เสรีภาพ” โดยยังปล่อยให้มีการใช้กันอย่างสับสนอยู่ต่อไปก็เป็นสิ่งที่ไม่สมควรเช่นกันเพราะอาจทำให้มีการบิดเบือนเจตนารมณ์ของกฎหมายโดยอาศัยช่องว่างดังกล่าว

๒. แนวความคิดอันเป็นที่มาพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพ^๓

แนวความคิดเรื่องของสิทธิเสรีภาพของมนุษย์ เริ่มปรากฏขึ้นตั้งแต่ในยุคกรีก อริสโตเติล กล่าวไว้ว่า “มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีเหตุผล ย่อมมีเสรีภาพในการเลือก และด้วยเหตุผลที่ถูกต้องย่อมช่วยให้เขาเข้าถึงธรรมชาติได้ และ ณ จุดนี้เองคือเสรีภาพที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์” โดยแนวความคิดนี้ถือว่า มนุษย์นั้นมีเสรีภาพอยู่แล้วตามกฎหมายธรรมชาติ ภายใต้เหตุผลที่ถูกต้องเนื่องจากภูมิปัญญาของมนุษย์ ต่อมาเริ่มมีแนวความคิดว่ามนุษย์ตามธรรมชาตินั้นมีสิทธิเสรีภาพ

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๓๑ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษประหารชีวิตตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับ คุมขัง ตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

^๒ คณิน บุญสุวรรณ, อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๒, น. ๓๐.

^๓ สมคิด เลิศไพฑูรย์ และกล้า สมทวนิช, รายงานวิจัยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยศาลรัฐธรรมนูญ, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖) น. ๔ - ๖.

LIART

มาก และเมื่อทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ก็ไม่มีอำนาจในการบังคับซึ่งกันและกันหากไม่มีการลดเสรีภาพของแต่ละคนลงมา การกระทบกระทั่งตลอดจนการขัดแย้งก็จะเกิดขึ้นในสังคมได้ ผู้อ่อนแอต้องตกเป็นทาสและถูกจำกัดเสรีภาพหมด การมีเสรีภาพโดยไม่มีขอบเขตจึงเป็นเหตุใหญ่ให้เกิดการไร้เสรีภาพ การเข้ามารวมเป็นสังคมยอมรับอำนาจการเมืองเหนือตนเป็นรูปแบบการปกครองต่าง ๆ ก็เพื่อให้อำนาจสูงสุดนั้นสูงเหนือทุกคนเป็นกรรมการคอยรักษากฎกติกาไม่ให้ผู้เข้มแข็งกว่าใช้เสรีภาพโดยไม่มีขอบเขตรังแกผู้อ่อนแอกว่า

หลักการของสิทธิและเสรีภาพโดยเจตนารมณ์ร่วมกันของปวงชนนั้นพัฒนามาสู่ปัจจุบัน โดยมีการกำหนดวางหลักของสิทธิและเสรีภาพ เงื่อนไขและหลักการจำกัดสิทธิของประชาชน โดยถือว่าการที่ราษฎรต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญระบอบประชาธิปไตยนั้น ก็เพราะประสงค์จะให้ตนมีสิทธิและเสรีภาพนั่นเอง ซึ่งรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรของประเทศต่าง ๆ ในปัจจุบันจะมีบทบัญญัติกำหนดเรื่องสิทธิและเสรีภาพไว้ทั้งสิ้น

๓. ความหมายของ “สิทธิ” และ “เสรีภาพ”

“สิทธิและเสรีภาพ” เป็นคำที่เราคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีเพราะมักจะถูกนำมาอ้างในการกระทำการ หรือห้ามมิให้กระทำการ รวมทั้งเรียกร้องให้รัฐกระทำการหรือโต้แย้งการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดของรัฐ และยังถือว่าเป็นคำที่มีความสำคัญต่อพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย

คำว่า “สิทธิ” (Right) ในทางกฎหมายนั้น ได้มีนักกฎหมายหลายท่านได้ให้คำนิยามไว้ เช่น

ขุนประเสริฐศุภมาตรา ได้อธิบายว่า สิทธิ หมายถึงอำนาจหรือความสามารถซึ่งกฎหมายรับรองป้องกันให้บุคคลผู้หนึ่งมีอำนาจร้องขอให้ผู้อื่นมีหน้าที่ต้องเคารพ^๖

ศาสตราจารย์ ดร.หยุด แสงอุทัย ได้อธิบายว่า สิทธิเป็นการก่อให้เกิดหน้าที่แก่บุคคลอื่นในอันที่จะต้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้ รวมถึงมีหน้าที่ที่จะไม่รบกวนต่อสิทธิหรือหน้าที่ที่จะกระทำการหรือเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นไปตามสิทธิ ทั้งนี้ แล้วแต่ประเภทของสิทธินั้น ๆ ด้วย^๗

คณิน บุญสุวรรณ ให้ความหมายไว้ว่า สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมที่บุคคลสามารถที่จะมีหรือทำอะไรก็ได้ที่มีกฎหมายรองรับ แต่คำว่าทำอะไรก็ได้ในที่นี้ มิได้หมายความว่า ทำอะไรได้ตามใจ เพราะหากทำอะไรลงไปแล้วเกิดไปกระทบสิทธิของคนอื่นหรือทำ

^๖ ขุนประเสริฐศุภมาตรา, หนังสือว่าด้วยกฎหมายภาคสิทธิ, (ม.ป.พ., ๒๕๗๗) น. ๑, อ้างถึงใน นันทวัฒน์ บรมานันท์, “รายงานผลการศึกษาวิจัย เรื่อง การให้สิทธิประชาชนฟ้องศาลรัฐธรรมนูญ กรณีการละเมิดสิทธิตามรัฐธรรมนูญ (ตอนที่ ๑),” เผยแพร่ใน www.pub-law.net

^๗ หยุด แสงอุทัย, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประกายพรึก, ๒๕๓๕) น. ๒๒๔, อ้างถึงใน นันทวัฒน์ บรมานันท์, “รายงานผลการศึกษาวิจัย เรื่อง การให้สิทธิประชาชนฟ้องศาลรัฐธรรมนูญ กรณีการละเมิดสิทธิตามรัฐธรรมนูญ (ตอนที่ ๑),” เผยแพร่ใน www.pub-law.net

LIRT

ให้คนอื่นต้องเดือดร้อนเสียหาย หรือสูญเสียอะไรบางอย่าง การกระทำดังกล่าวก็เป็นสิ่งที่ต้องห้าม เช่น สิทธิในการมีทรัพย์สินส่วนตัว สิทธิในที่ดิน สิทธิในการป้องกันตัวเอง หรือสิทธิในการใช้รถใช้ถนน สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เป็นต้น^๔

รองศาสตราจารย์ ดร. วรพจน์ วิศรุตพิชญ์ อธิบายว่า สิทธิ คืออำนาจที่กฎหมายรับรองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหรือบุคคลอื่น (เช่น สิทธิทางหนี้ กรรมสิทธิ์ ฯลฯ) เป็นอำนาจที่กฎหมายรับรองให้แก่บุคคลหนึ่งในอันที่จะเรียกร้องให้ผู้อื่นอีกคนหนึ่งหรือหลายคนกระทำการบางอย่างบางประการให้เกิดประโยชน์แก่ตน หรือให้ละเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง^๕

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุดม รัฐอมฤต และคณะ มีความเห็นเรื่อง “สิทธิ” นี้ว่า หมายถึง อำนาจที่กฎหมายรับรองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินและบุคคลอื่นหรือเรียกร้องให้บุคคลอื่นหรือหลายคนกระทำการหรือดเว้นกระทำการบางอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตน^๖

ดร. บรรเจิด สิงคะเนติ ได้แบ่งแยก “สิทธิตามรัฐธรรมนูญ” ออกจากความหมายของคำว่า “สิทธิตามความหมายทั่วไป” โดยสิทธิตามรัฐธรรมนูญ หมายถึง อำนาจที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายสูงสุดได้บัญญัติให้การรับรอง ค้ำครองแก่ปัจเจกบุคคลในอันที่จะกระทำการใด หรือไม่กระทำการใด ซึ่งการให้อำนาจแก่ปัจเจกบุคคลดังกล่าวได้ก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องที่จะไม่ให้บุคคลใดแทรกแซงในสิทธิตามรัฐธรรมนูญของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรียกร้องต่อองค์กรของรัฐมิให้แทรกแซงในขอบเขตสิทธิของตน ในบางกรณีการรับรองดังกล่าวได้ก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องให้รัฐดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง สิทธิตามรัฐธรรมนูญยังหมายรวมถึงการให้หลักประกันในทางหลักการซึ่งหมายถึงการมุ่งคุ้มครองต่อสถาบันในทางกฎหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังนั้น สิทธิตามรัฐธรรมนูญจึงเป็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับรัฐ และสิทธิตามรัฐธรรมนูญเป็นสิทธิที่ผูกพันองค์กรผู้ใช้อำนาจรัฐทั้งหลายต้องให้ความเคารพ ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้สิทธิตามรัฐธรรมนูญมีผลในทางปฏิบัติ^๗

หากนำหลักการและความคิดเกี่ยวกับสิทธิมาประมวลแล้ว ก็จะเห็นได้ว่าสิทธิมีลักษณะสำคัญที่ตรงกันอยู่หลายประการ ได้แก่^๘

(๑) สิทธินั้นจะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าของสิทธิที่จะเลือกใช้สิทธิ สิทธิจะเป็นการรับรองให้เจ้าของสิทธิมี “อำนาจ” สามารถ “ใช้” สิทธินั้นได้ หรืออาจจะไม่ใช้สิทธินั้นได้ตาม

^๔ คณิน บุญสุวรรณ, *อ้าวแล้วเชิงอรรถที่ ๒*, น. ๒๐ - ๒๑.

^๕ วรพจน์ วิศรุตพิชญ์, *สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐*, พิมพ์ครั้งที่ ๒ (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, ๒๕๕๓) น. ๒๑.

^๖ อุดม รัฐอมฤต และคณะ, *การอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา ๒๘*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ๒๕๕๔) น. ๘๖.

^๗ บรรเจิด สิงคะเนติ, *หลักพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐*, (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, ๒๕๕๗) น. ๕๘.

^๘ สมคิด เลิศไพฑูรย์ และกล้า สมทวนิช, *อ้าวแล้วเชิงอรรถที่ ๕*, น. ๗.

เจตจำนงของเจ้าของสิทธิ ในบางกรณีก็อาจจะให้ผู้อื่นใช้สิทธิของตนแทนได้ ซึ่งการให้ผู้อื่นใช้สิทธิแทนนี้มักพบในกฎหมายแพ่ง

(๒) สิทธินั้นเรียกร้องให้ผู้อื่นมีหน้าที่ต้องเคารพสิทธิของตนนั้น กล่าวคือ ถ้าเป็นสิทธิในทางแพ่ง จะสามารถเรียกร้องต่อทรัพย์สิน (ทรัพย์สินสิทธิ) บุคคลอื่นมีหน้าที่ต้องยอมรับและไม่ละเมิดต่อสิทธิในทรัพย์สินอันผู้อื่นมีสิทธิอยู่นั้น หรือเรียกร้องให้บุคคลดำเนินการหรือไม่ดำเนินการ (บุคคลสิทธิ) หรือในทางกฎหมายมหาชน สิทธินั้นจะเรียกร้องให้รัฐโดยหน่วยงานของรัฐ กระทำการ หรือไม่กระทำการใด ๆ เพื่อตนได้ ทุกกรณีนั้นแสดงถึง “หน้าที่” ที่ผู้อื่นจะกระทำต่อสิทธินั้น กล่าวคือในทุกสิทธิจะมีหน้าที่ต่อผู้อื่นเสมอ

(๓) สิทธิจะเกิดขึ้นก็แต่โดยกฎหมายเท่านั้น เนื่องจากสิทธิเป็นเรื่องของอำนาจและหน้าที่ที่จะบังคับต่อบุคคลอื่นหรือรัฐ ปัจเจกชนทั่วไปจะบังคับต่อบุคคลอื่นหรือรัฐได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายรับรองสิทธิของตน และกำหนดหน้าที่ต่อบุคคลอื่นเท่านั้น จริงอยู่แม้ในทางแพ่งบุคคลมีสิทธิจะทำนิติกรรมผูกพันได้โดยเสรี และนิติกรรมนั้นก็อาจจะเกิดสิทธิทางแพ่งขึ้นก็ได้ แต่การที่บุคคลสามารถทำนิติกรรมกันได้นั้นก็ต้องชอบด้วยเงื่อนไขที่กฎหมายได้กำหนดไว้ด้วย ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่าสิทธิจะเกิดขึ้นได้ก็แต่โดยกฎหมายเท่านั้น โดยกฎหมายอาจจะกำหนดสิทธิไว้โดยชัดเจนหรือให้อำนาจแก่ปัจเจกชนไปกำหนดก่อตั้งสิทธิระหว่างกันและกันได้โดยเสรี ตราบใดที่ไม่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดีของประชาชน ส่วนสิทธิต่อรัฐนั้นก็ชัดเจนว่าต้องเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติเท่านั้น

ส่วนคำว่า “เสรีภาพ” (Liberty) นั้น แปลว่า “ความมีเสรีหรือสภาพที่ทำได้โดยปลอดอุปสรรค สภาพที่มีสิทธิที่จะทำ จะพูดได้โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น” กล่าวขยายความได้ว่าเสรีภาพเป็นอำนาจอันชอบธรรมที่กฎหมายรับรอง และคุ้มครองแก่บุคคลที่จะกระทำการหรือไม่กระทำการใด ๆ ตามที่เขาต้องการได้โดยอิสระ หรือโดยปลอดจากอุปสรรคหรือการบังคับขัดขวางเสรีภาพจึงก่อหน้าที่ตามกฎหมายให้รัฐและบุคคลอื่นที่จะต้องเคารพและไม่ไปรบกวน ขัดขวางการใช้เสรีภาพของเขา^{๙๙}

วรพจน์ วิศวพิชญ์ อธิบายว่า เสรีภาพ คือ ภาวะของมนุษย์ที่ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของผู้อื่น เป็นภาวะที่ปราศจากการถูกหน่วงเหนี่ยวขัดขวาง บุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมมีเสรีภาพอยู่ตราบเท่าที่เขาไม่ถูกบังคับให้กระทำในสิ่งที่เขาไม่ประสงค์จะกระทำและไม่ถูกหน่วงเหนี่ยวขัดขวางไม่ให้กระทำในสิ่งที่เขาประสงค์จะกระทำ โดยสรุปแล้ว เสรีภาพ คือ อำนาจของบุคคลในอันที่จะกำหนดตนเอง โดยอำนาจนี้บุคคลย่อมเลือกวิถีชีวิตของตนเองได้ด้วยตนเองตามใจปรารถนา เสรีภาพจึงเป็นอำนาจที่บุคคลมีอยู่เหนือตนเอง^{๑๐๐}

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต และคณะ มีความเห็นเรื่อง “เสรีภาพ” นี้ว่า หมายถึง สภาวะการณ์ของมนุษย์ที่ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของบุคคลอื่น หรือปราศจากการ

^{๙๙} พิชัย พิชมงคล, “การปฏิรูปทางการเมืองกับรัฐธรรมนูญใหม่ (ตอนที่ ๒),” เผยแพร่ใน www.dlo.co.th, น. ๑.

^{๑๐๐} วรพจน์ วิศวพิชญ์, อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๙, น. ๒๒.

หน่วงเหนี่ยวขัดขวาง บุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมมีเสรีภาพอยู่เท่าที่บุคคลนั้นไม่ถูกบังคับให้ต้องกระทำในสิ่งที่ไม่ประสงค์จะกระทำ หรือไม่ถูกหน่วงเหนี่ยวขัดขวางไม่ให้กระทำในสิ่งที่บุคคลนั้นประสงค์ที่จะกระทำ^{๔๔}

ซาลมอนด์ (Salmond) ได้ให้คำนิยามว่า “เสรีภาพ” หมายถึง ประโยชน์ซึ่งบุคคลได้มาโดยปราศจากหน้าที่ในทางกฎหมายใด ๆ ต่อตนเอง เป็นสิ่งที่บุคคลอาจทำได้โดยจะไม่ถูกป้องกันขัดขวางโดยกฎหมาย และเป็นประโยชน์ที่บุคคลจะกระทำการใด ๆ ได้ตามชอบใจโดยช่วยเหลือเสรีภาพตามกฎหมายที่ได้แก่ช่วยเหลือกิจกรรมซึ่งภายในช่วยเหลือกฎหมายนี้ปล่อยให้บุคคลใด ๆ กระทำการไปโดยลำพัง^{๔๕}

อย่างไรก็ดี อาจมีกรณีที่เกิดความสับสนได้ คือ กรณีของ “สิทธิในเสรีภาพ” (Freiheitsrecht) กล่าวคือ โดยลำพังของเสรีภาพนั้น ไม่ก่อให้เกิดหน้าที่แก่บุคคลอื่น เช่น เสรีภาพในการนับถือศาสนา ซึ่งบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการที่จะนับถือศาสนาหรือไม่นับถือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง ในแง่นี้มิได้ก่อให้เกิดหน้าที่แก่บุคคลอื่นแต่อย่างใด แต่หากกล่าวว่า “สิทธิในเสรีภาพ” นั้นหมายความว่าบุคคลนั้นย่อมมีสิทธิที่จะใช้เสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองในความหมายนี้ ย่อมก่อให้เกิดความผูกพันต่อบุคคลอื่น กล่าวคือ บุคคลย่อมมีหน้าที่ที่จะไม่ละเมิดการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของบุคคลนั้น ตัวอย่างสำคัญ คือ รัฐธรรมนูญของเยอรมันได้บัญญัติเกี่ยวกับเสรีภาพไว้ในมาตรา ๒ โดยในวรรคหนึ่งเป็น “เสรีภาพทั่วไปในการกระทำการ” โดยถือว่าเป็น “สิทธิขั้นพื้นฐานหลัก”(Muttergrundrecht) ซึ่งจากสิทธิและเสรีภาพหลักดังกล่าวได้ก่อให้เกิดเสรีภาพเฉพาะเรื่องอื่น ๆ อีกมากมาย ในกรณีที่มีการแทรกแซงในสิทธิและเสรีภาพโดยอำนาจรัฐในกรณีนี้ย่อมถือว่าสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวมีสถานะเป็น “สิทธิในการป้องกันตามกฎหมายมหาชน” อันเป็นสิทธิที่อาจเรียกร้องให้รัฐดำเนินการเพื่อให้ได้รับความคุ้มครองได้อย่างสมบูรณ์^{๔๖}

๔. สิทธิและเสรีภาพ : ความสัมพันธ์และความแตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่าสิทธิกับเสรีภาพ มีความคล้ายคลึงกันในข้อที่ว่าต่างก็เป็นอำนาจอันชอบธรรมที่กฎหมายรับรองให้แก่บุคคล และยังมีความเกี่ยวพันอีกหลายประการ กล่าวคือ สิทธินั้นหมายความรวมถึง สิทธิที่จะมีเสรีภาพต่าง ๆ ตามควรแก่สภาพและฐานะของบุคคลด้วย และเสรีภาพนั้น ที่สำคัญคือเสรีภาพที่จะกระทำการหรือไม่กระทำการใด ๆ ได้ตามสิทธิของตน สิทธิยังเป็นตัวบ่งชี้สำคัญถึงระดับความมีเสรีภาพ เนื่องจากความหมายของสิทธิและเสรีภาพใกล้เคียงกัน และสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ปัจจุบันจึงมีการใช้ปน ๆ กัน บางครั้งก็ใช้สลับกันหรือแทนกัน อาทิ คำว่า สิทธิมนุษยชน (Human Right) นั้น หมายความรวมถึงบรรดาสิทธิและเสรีภาพที่มนุษย์ทุกคนมีในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ มิได้จำกัดอยู่เฉพาะแต่สิทธิเท่านั้น เป็นต้น แต่คนส่วนใหญ่

^{๔๔} อุดม รัฐอมฤต และคณะ, อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑๐, น. ๘๗.

^{๔๕} หยุด แสงอุทัย, อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, น. ๒๒๓.

^{๔๖} บรรเจิด สิงคะเนติ, อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑๑, น. ๕๖ - ๕๘.

LIRT

มักจะใช้ควบคู่กันไปโดยเรียกรวม ๆ ว่า “สิทธิเสรีภาพ” ซึ่งหมายถึง อำนาจอันชอบธรรมตามกฎหมายของบุคคลที่จะกระทำหรือไม่กระทำการต่าง ๆ โดยปลอดจากการรบกวนขัดขวางของรัฐหรือบุคคลอื่น^{๔๔}

อย่างไรก็ตาม เสรีภาพมีความแตกต่างจากสิทธิ เนื่องจากสิทธิเป็นอำนาจที่บุคคลใช้ในความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น โดยการเรียกร้องให้ผู้อื่นกระทำการหรือละเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้เป็นประโยชน์แก่ตน แม้ว่าการที่กฎหมายรับรองเสรีภาพอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่บุคคลย่อมมีผลก่อให้เกิดหน้าที่แก่ผู้อื่นด้วยเหมือนกัน แต่หน้าที่ที่เกิดขึ้นแก่ผู้อื่นอันเนื่องมาจากกฎหมายรับรองเสรีภาพให้แก่บุคคลคนหนึ่งนี้เป็นแต่เพียงหน้าที่ที่จะต้องเคารพเสรีภาพของเขา ผู้ทรงเสรีภาพคงมีอำนาจแต่เพียงที่จะเรียกร้องให้ผู้อื่นละเว้นจากการรบกวนขัดขวางการใช้เสรีภาพของตนเท่านั้น หากได้มีอำนาจตามกฎหมายที่จะเรียกร้องให้ผู้อื่นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีลักษณะเป็นการส่งเสริมการใช้เสรีภาพของตน หรือเอื้ออำนวยให้ตนใช้เสรีภาพได้สะดวกขึ้นไม่

การเปรียบเทียบสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในความครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น (Right of access to Government-Held Information) น่าจะแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างสิทธิกับเสรีภาพได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรมมากขึ้น กล่าวคือ เมื่อรัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลและข่าวสาร^{๔๕} เราหมายความว่าราษฎรมีอำนาจตามกฎหมายในอันที่จะขอข้อมูลหรือข่าวสารต่าง ๆ ที่ตนสนใจจากหน่วยงานที่ครอบครองข้อมูลหรือข่าวสารเหล่านั้นได้ และหน่วยงานนั้นก็มิหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องให้ผู้ยื่นคำขอได้ดูข้อมูลข่าวสารนั้นด้วย ดังที่ปรากฏในมาตรา ๑๑ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ^{๔๖} ตรงกันข้าม เมื่อเรากล่าวว่ารัฐธรรมนูญบัญญัติรับรอง

^{๔๔} วรพจน์ วิศรุตพิชญ์, รายงานการวิจัย สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ (ศึกษารูปแบบการจำกัดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญให้ไว้อย่างเหมาะสม), (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), ๒๕๓๔) น. ๑๔, อ้างถึงในพิชัย พิชมงคล, “การปฏิรูปทางการเมืองกับรัฐธรรมนูญใหม่ (ตอนที่ ๒),” เผยแพร่ใน www.dlo.co.th

^{๔๕} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๕๔ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

^{๔๖} พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๑๑ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้วหรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้วหรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้ยื่นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

LIRT

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น^{๒๑} เราหมายความว่าราษฎรมีอำนาจตามกฎหมายในอันที่จะกล่าวถ้อยคำ เขียนหรือเผยแพร่ข้อความใด ๆ ที่ตนประสงค์จะกล่าว เขียน หรือเผยแพร่ได้ โดยปราศจากการรบกวนขัดขวางจากองค์กรต่าง ๆ ของรัฐ แต่ราษฎรหาไม่อำนาจตามกฎหมายที่จะเรียกร้องให้รัฐจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้สำหรับการแสดงความคิดเห็นโดยวิธีต่าง ๆ เหล่านั้นไม่ เช่น ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะเรียกร้องให้รัฐจัดหาเครื่องกระจายเสียงให้ใช้พูด ปากกาดินสอหรือเครื่องพิมพ์ดีดและกระดาษให้ใช้เขียน ฯลฯ อำนาจที่ราษฎรพึงมีต่อรัฐคงเป็นเพียงอำนาจที่จะเรียกร้องให้รัฐละเว้นกระทำการใด ๆ ที่เป็นหรือจะเป็นอุปสรรคขัดขวางการแสดงความคิดเห็นของตนเท่านั้น^{๒๒}

ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์ ได้ให้ความเห็นไว้ในทำนองเดียวกันว่า สิทธิและเสรีภาพมีผลบังคับใช้ต่างกัน ในหลักการสิ่งใดที่เป็นสิทธิของประชาชนหมายความว่าประชาชนมีสิทธิเลือกที่จะเรียกร้องให้ตนได้รับสิทธินั้นมาใช้อย่างจริงจังโดยรัฐบาลจะต้องจัดบริการหรือให้ความคุ้มครองพิทักษ์รักษาให้ได้ใช้สิทธินั้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ในอีกทัศนะหนึ่งสิทธิเป็นผลประโยชน์สำคัญของบุคคลหนึ่งซึ่งบุคคลอื่นจะมีหน้าที่จัดหรือยอมให้บุคคลนั้นได้รับสิทธิ ส่วนคำว่าเสรีภาพ หมายถึง ความอิสระที่จะเลือกกระทำการใด ๆ ภายในกรอบของกฎหมายหรือเท่าที่จะไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ทั้งนี้ แล้วแต่บุคคลนั้นจะเลือกใช้เสรีภาพนั้นหรือไม่ก็ได้โดยไม่ผูกมัดว่ารัฐจะต้องจัดให้บุคคลใช้เสรีภาพนั้นเพราะการใช้เสรีภาพนั้นมักต้องใช้ทรัพยากรและมักจะไปกระทบกระเทือนผู้อื่นหรือสิ่งขัดขวางอื่น^{๒๓}

มีตัวอย่างคำพิพากษาของศาลฎีกาที่พอจะนำมาเทียบเคียงได้ คือ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๘/๒๕๑๒ “เจ้าอาวาสมีหน้าที่ตามกฎหมายในการบำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี” ย่อมมีสิทธิที่จะพิเคราะห์สั่งการในการซ่อมวิหารซึ่งชำรุดว่าจะเป็นสมควรประการใด เมื่อเจ้าอาวาสเห็นว่าการซ่อมแซมควรหันหน้าวิหารและพระประธานไปทางทิศตะวันออก เพื่อให้เป็นแนวเดียวกับโบสถ์ เป็นระเบียบแบบแผนตามแผนผังของคณะสงฆ์ ใครจะอ้างความศรัทธาฝ่าฝืนเข้าซ่อมวิหารโดยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าอาวาสนั้นมิได้ หากยังขัดขึ้นเข้าซ่อมโดยพลการ เจ้าอาวาสย่อมมีสิทธิยับยั้งขัดขวางไว้โดยไม่เป็นการกระทำละเมิดด้วยการใช้สิทธิอันมีแต่จะเกิดความเสียหายแก่ผู้ใด

^{๒๑} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

^{๒๒} วรพจน์ วิศรุตพิชญ์, อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๙, น. ๒๒ - ๒๕.

^{๒๓} อมร รักษาสัตย์, รัฐธรรมนูญฉบับประชาชนพร้อมบทวิจารณ์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ด้านสหภาพการพิมพ์ จำกัด , ๒๕๔๑) น. ๖๔.

^{๒๔} พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๓๗ เจ้าอาวาสมีหน้าที่ดังนี้

(๑) บำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี

ฯลฯ

LIRT

การซ่อมวิหารกับการปฏิบัติพิธีกรรมในศาสนาเป็นคนละเรื่องกัน ใครจะอ้างเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ^{๒๔} “เข้าซ่อมวิหารโดยพลการหาได้ไหม” จากคำพิพากษาของศาลฎีกาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า แม้บุคคลจะมีเสรีภาพตามที่กฎหมายได้รับรองไว้ก็ตาม แต่การใช้เสรีภาพดังกล่าวเป็นแต่เพียงความสามารถที่จะเลือกกระทำการใด ๆ ได้โดยอิสระภายในกรอบของกฎหมายและไม่กระทบกับสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นเท่านั้น หาได้ก่อให้เกิดอำนาจในอันที่จะเรียกร้องหรือบังคับให้บุคคลอื่นต้องปฏิบัติตามใด ๆ เพื่อรองรับการใช้เสรีภาพของตนเองไม่ ในกรณีนี้แม้ว่าบุคคลนั้นจะมีเสรีภาพในการถือศาสนา รวมทั้งมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมในศาสนาตามความเชื่อถือของตนซึ่งเป็นเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้อย่างบริบูรณ์ กล่าวคือไม่ได้เปิดช่องให้รัฐออกกฎหมายมาจำกัดตัดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าวได้ แต่การใช้เสรีภาพดังกล่าวนี้จะต้องไม่กระทบกับสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นและมิได้ก่อให้เกิดหน้าที่แก่บุคคลอื่นที่จะต้องกระทำการใดเพื่อรองรับการใช้เสรีภาพนั้นไม่ เมื่อการใช้เสรีภาพของบุคคลนั้นไปกระทบกับสิทธิในการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส จึงไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการใช้เสรีภาพโดยชอบนั่นเอง

รศ.ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์ และกล้า สมทวนิช อธิบายว่า สิทธิเสรีภาพนั้นมีความแตกต่างกันอยู่ที่ สิทธิเป็นประโยชน์ในเรื่องที่บุคคลชอบที่จะเรียกร้องเอาจากบุคคลอื่น หากการเรียกร้องนั้นเป็นการเรียกร้องเอาแก่บุคคลทั่วไปหรือปัจเจกชนก็เป็นสิทธิในทางเอกชนเช่น สิทธิทางแพ่ง ถ้าการเรียกร้องประโยชน์นั้นเป็นการเรียกร้องเอาจากรัฐ สิทธินั้นก็จะเป็นสิทธิตามกฎหมายมหาชนหรือสิทธิตามรัฐธรรมนูญหรือหากพิจารณาถึงวิธีการ สิทธินั้นเป็นสิ่งที่ต้อง “ใช้” เช่น การใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้อื่นชำระหนี้ทางแพ่ง หรือสิทธิในการเลือกตั้งแสดงเจตนารมณ์ทางการเมือง เป็นเรื่องที่จะเห็นว่าผู้ทรงสิทธินั้นจะต้องดำเนินการบางประการเพื่อใช้สิทธินั้น

ส่วนเสรีภาพนั้น คือประโยชน์ในลักษณะที่บุคคลจะกระทำการใด ๆ โดยไม่ถูกบังคับหรืออยู่ภายใต้อาณัติ อันเป็นสิ่งที่ไม่ต้องเรียกร้องหรือดำเนินการเพื่อใช้ แต่เสรีภาพนั้นจะส่งผลให้บุคคลผู้ทรงเสรีภาพนั้นปลอดจากการถูกบังคับให้กระทำหรือไม่กระทำการอยู่แล้วตลอดเวลาที่ยังมีเสรีภาพนั้นคุ้มครองอยู่ อย่างไรก็ตาม เสรีภาพนั้นก็ก่อให้เกิดสิทธิเช่นกัน ซึ่งบางครั้งอาจจะเรียกว่า “สิทธิในเสรีภาพ” กล่าวคือ เสรีภาพนั้นก่อให้เกิดสิทธิในการที่จะเรียกร้องมิให้บุคคลอื่นหรือรัฐกระทำการอันเป็นการลดรอนเสรีภาพนั้นได้ และหากมีการลดรอนเสรีภาพผู้ทรงเสรีภาพก็ย่อมมีสิทธิในการร้องขอหรือเยียวยาเพื่อยุติการลดรอนเสรีภาพนั้น

^{๒๔} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑

มาตรา ๒๖ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธิ นิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อ หน้าที่ของพลเมือง และไม่เป็นการขัดขวางต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในการใช้เสรีภาพดังกล่าวในวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการ ใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรมิควรได้ เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิิกายของศาสนาหรือลัทธิ นิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือ แตกต่างจากบุคคลอื่น

๕. ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับ “สิทธิ” และ “เสรีภาพ”

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า “สิทธิ” และ “เสรีภาพ” มีความแตกต่างกันและสามารถแบ่งแยกจากกันได้โดยพิจารณาในทางเนื้อหาและอำนาจบังคับ แต่การใช้การตีความก็ยังคงมีความสับสนอยู่ จึงได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมบางประการ ดังนี้

๕.๑ ในบางกรณีกฎหมายกำหนดให้สิ่งหนึ่งเป็น “สิทธิ” และเป็น “หน้าที่” ในขณะเดียวกัน

เมื่อพิจารณาจากธรรมชาติของสิทธิ จะเห็นว่าสิทธิเป็นอำนาจอันชอบธรรมของผู้ทรงสิทธิที่จะใช้สิทธิที่ตนมีอยู่หรือไม่ก็ได้ การที่จะไปบังคับให้บุคคลใดใช้สิทธิของตนย่อมเป็นการขัดต่อธรรมชาติของสิทธินั้นเอง อย่างไรก็ตาม มีสิทธิบางประการที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองให้แก่บุคคลและได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในขณะเดียวกัน โดยเป็นที่สังเกตว่าไม่มีเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญจะกำหนดให้เป็นหน้าที่ในขณะเดียวกัน จึงนับได้ว่าเป็นความแตกต่างอีกประการหนึ่งของ “สิทธิ” และ “เสรีภาพ”

สิทธิซึ่งรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ในขณะเดียวกันที่สำคัญและเป็นประเด็นถกเถียงกันอย่างมากคือ สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีผู้เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔^{๒๖} ที่กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น ขัดกับหลักเรื่องอำนาจอธิปไตย เพราะเมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดให้อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนแล้ว ประชาชนก็ย่อมไปใช้หรือไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ แต่เหตุผลที่สนับสนุนให้มีการกำหนดให้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ด้วยนั้น เห็นว่ารัฐมีหน้าที่ต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายการตัดสินใจทางการเมือง โดยกำหนดให้สิทธิแก่บุคคลทั่วไปในการใช้สิทธิเลือกตั้งหรือสมัครรับเลือกตั้ง ในขณะเดียวกัน เมื่อสังคมเห็นว่าการใช้สิทธิดังกล่าวเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อประโยชน์ของสังคมและความเจริญก้าวหน้าของชาติ และเป็นการที่ประชาชนจะใช้สิทธิของตนเพื่อเลือกบุคคลที่จะมาใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนเอง ดังนั้น การกำหนดหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจึงไม่ขัดต่อหลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน แต่เป็นการส่งเสริมให้มีการใช้สิทธิของประชาชนในฐานะของอธิปไตยให้มีความสมบูรณ์และจริงจังยิ่งขึ้นเท่านั้น^{๒๗} อีกทั้งยังมีความเห็นว่า การกำหนดให้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ก็มิได้ขัดต่อธรรมชาติของสิทธิแต่อย่างใด เนื่องจากกฎหมายเพียงแต่กำหนดให้บุคคลต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น ส่วนการที่บุคคลนั้นจะเลือกใครก็ถือว่าเป็นสิทธิของบุคคลนั้นอย่างเต็มที่ ซึ่งแม้แต่รัฐเองก็จะเข้าไปก้าวกาลังสิทธิดังกล่าวนี้ไม่ได้

^{๒๖} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๖๔ บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

บุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งได้ย่อมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ

การแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งและการอำนวยความสะดวกในการไปเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

^{๒๗} อมร รักษาสัตย์, อังแล้วเชิงอรรถที่ ๒๓, น. ๗๓ - ๗๕.

LIRT

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๔ “บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศ รับราชการทหาร เสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษาอบรม พินิจ ปกป้อง และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” จะเห็นได้ว่า มีหน้าที่บางประการที่เป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญในขณะเดียวกัน เช่น รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้สิทธิอย่างเสมอภาคแก่บุคคลในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐมีหน้าที่ต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย^{๒๔} แต่ในขณะเดียวกันก็บัญญัติให้บุคคลมีหน้าที่รับการศึกษาดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่าพลเมืองที่มีการศึกษาดี้อยู่เป็นทรัพยากรที่ดีในการพัฒนาประเทศต่อไป การกำหนดหน้าที่ดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ของบุคคลเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติหรือสังคมส่วนรวม^{๒๕} หรือในกรณีสิทธิในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม^{๒๖} ก็ยังกำหนดให้เป็นหน้าที่ของชนชาวไทยไปในขณะเดียวกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีกรณีใดที่จะกำหนดให้เป็นทั้งหน้าที่และเป็นทั้งเสรีภาพในขณะเดียวกัน ซึ่งในทัศนะของผู้เขียนเห็นว่า สืบเนื่องจากการที่ “เสรีภาพ” ส่วนใหญ่แล้วมีลักษณะเป็นเรื่องส่วนบุคคลโดยแท้ การใช้เสรีภาพไม่ได้ก่อให้เกิดหน้าที่แก่บุคคลอื่นโดยตรงแต่อย่างใด บุคคลอื่นมีหน้าที่เพียงต้องเคารพและไม่ก้าวล่วงเข้ามาในแดนเสรีภาพของเราเท่านั้น แต่สิทธิเป็นกรณีที่หากมีการใช้สิทธิแล้วย่อมส่งผลออกไปภายนอก ก่อให้เกิดอำนาจแก่บุคคลผู้ทรงสิทธิในการที่จะบังคับให้เป็นไปตามสิทธิของตนเหมือนกับในกรณีของหน้าที่ที่ต้องมีการแสดงออกมาเช่นกัน กล่าวคือ เป็นสิ่งที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และการปฏิบัติหน้าที่นั้นก็มีผลกระทบกับบุคคลอื่นเช่นกัน กล่าวคือ บุคคลอื่นก็ต้องยอมรับให้ผู้ที่มีหน้าที่นั้นได้ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนภายในกรอบที่กฎหมายกำหนดแม้ว่าตนจะได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นก็ตาม

ได้มีผู้แสดงทัศนะไว้อย่างน่าฟังว่า เสรีภาพต้องใช้ควบคู่กับความรับผิดชอบ และสิทธิต้องใช้ควบคู่กับหน้าที่ อย่างแรกหมายถึง การใช้เสรีภาพใด ต้องตั้งใจให้เกิดผลดีที่สุดต่อตนเองและผู้อื่น เป็นไปในทางสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและสังคม ไม่ใช่เสรีภาพไปในทางละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น หรือก่อความเสียหายแก่ตนเองหรือผู้อื่นและหากมีผลเกิดขึ้นอย่างใดไม่ว่าดีหรือร้ายก็รับผิดชอบต่อผลนั้น อย่างที่สองหมายถึง สิทธิต้องใช้โดยควบคู่

^{๒๔} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๔๓ บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๒๕} อมร รักษาสัตย์, อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๒๓, น. ๗๔.

^{๒๖} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๔๖ บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

LIRT

กับหน้าที่ด้วย สิทธิที่ได้ทุกอย่างจะมาพร้อมกับหน้าที่ที่จะต้องทำด้วยเสมอ ผู้ที่ทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องก็จะเป็นผู้ใช้สิทธิอย่างถูกต้องด้วย เมื่อมีสิทธิก็ต้องมีหน้าที่ เมื่อได้สิทธิก็ต้องทำหน้าที่ด้วย สิทธิเป็นเรื่องของการที่จะได้ที่จะเอา ส่วนหน้าที่เป็นเรื่องของการที่จะให้ที่จะสละออกไป^{๑๑}

๕.๒ ในกรณีเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์โดยตรงจะกำหนดให้เป็นสิทธิเสมอ

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติต่าง ๆ ในรัฐธรรมนูญแล้ว เห็นได้ว่าบางเรื่องกำหนดให้เป็นสิทธิแต่ในบางเรื่องกำหนดให้เป็นเสรีภาพ โดยมีข้อสังเกตว่าเรื่องใดที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์โดยแท้ กล่าวคือ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการที่บุคคลนั้นมีความเป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่กำเนิด โดยเป็นสิ่งที่มิได้อยู่แล้วก่อนที่ความเป็นรัฐจะเกิดขึ้น ซึ่งแม้แต่รัฐเองก็ไม่สามารถลบสิ่งนั้นจากบุคคลผู้เป็นเจ้าของได้ เช่น สิทธิในชีวิต ร่างกายหรือทรัพย์สินของบุคคล เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ในรัฐธรรมนูญจะกำหนดให้เป็น “สิทธิ” เสมอ ไม่กำหนดให้เป็น “เสรีภาพ” ทั้งนี้ เนื่องจากสิ่งที่กฎหมายต้องการรับรองให้เป็นสิทธินั้นมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับบุคคลโดยตรง มีผลกระทบกับผู้ที่ทรงสิทธินั้นอย่างมาก และการที่กำหนดให้เป็นสิทธินั้นก่อให้เกิดอำนาจในการบังคับให้เป็นไปตามสิทธิของตนได้ รวมทั้งบุคคลอื่นก็มีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิตนเช่นกัน ทำให้สิ่งที่กฎหมายประสงค์จะคุ้มครองเกิดผลใช้บังคับได้จริง

ในขณะที่เสรีภาพส่วนใหญ่เป็นอิสระของบุคคลที่จะกระทำการใดหรือไม่กระทำการใดที่เป็นประโยชน์แก่ตน อาจจะมองในแง่หนึ่งว่าเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของตนอย่างอิสระ ซึ่งเสรีภาพหลาย ๆ ประการเป็นเสรีภาพที่เกิดขึ้นมาภายหลังจากที่มีรัฐเกิดขึ้นแล้ว มิใช่เป็นเสรีภาพที่มีมาแต่ดั้งเดิม เช่น เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม , เสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมือง เป็นต้น ในขณะที่อีกส่วนหนึ่งเป็นเสรีภาพที่มีมาแต่เดิมพร้อมกับความเป็นมนุษย์ กล่าวคือ เป็นเสรีภาพที่เกิดขึ้นก่อนที่จะมีรัฐเกิดขึ้น เช่น เสรีภาพในชีวิตและร่างกาย , เสรีภาพในการถือศาสนา เสรีภาพในการเดินทางและเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ เป็นต้น ซึ่งโดยสภาพแล้วสิ่งที่กฎหมายกำหนดให้เป็นเสรีภาพนั้นเป็นเรื่องของการแสดงออกเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของตนไม่ได้มีผลกระทบกับสาระของความ เป็นมนุษย์โดยตรง ดังนั้น จึงรับรองให้เป็น “เสรีภาพ” โดยเป็นการรับรองเพื่อไม่ให้บุคคลอื่นเข้ามาก้าวกาล่งหรือขัดขวางการใช้เสรีภาพของตนเท่านั้นแต่ไม่ถึงขนาดจะกำหนดให้อำนาจในการบังคับให้บุคคลอื่นกระทำการเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ตนได้

๕.๓ ลักษณะการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ

ในกฎหมายเกือบทุกฉบับล้วนแล้วแต่ต้องมีคำว่า “สิทธิ” และ “เสรีภาพ” อยู่ด้วยเสมอ ทั้งในกรณีที่อยู่ในบทบัญญัติและกรณีที่ไม่ได้อยู่ในบทบัญญัติแต่อยู่ในบทอาศัยอำนาจ โดยเฉพาะเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้การออกกฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลจะต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

^{๑๑} พิชัย พิชมงคล, อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑๓ , น. ๕.

เสมอ แต่เมื่อพิจารณาจากบทอาศัยอำนาจในกฎหมายฉบับต่าง ๆ แล้ว เห็นว่ามีลักษณะการบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพที่ต่างกัน ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑) ใช้คำว่า “สิทธิและเสรีภาพ” ซึ่งส่วนใหญ่ มักจะใช้ลักษณะนี้ เช่น พระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๕^{๓๒} เป็นต้น

๒) ใช้คำว่า “สิทธิเสรีภาพ” เช่น พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔^{๓๓} และพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒^{๓๔} เป็นต้น

๓) ใช้คำว่า “สิทธิ” และใช้คำว่า “เสรีภาพ” แยกออกจากกันอย่างชัดเจน เช่น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕^{๓๕}

ส่วนในบทบัญญัติที่เป็นเนื้อหาของกฎหมายเองก็มีการใช้คำว่า “สิทธิ” และคำว่า “เสรีภาพ” ในหลายกรณี ซึ่งหลายฉบับก็บัญญัติไว้อย่างชัดเจน เช่น พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔^{๓๖} ได้บัญญัติแยกกันอย่างชัดเจนว่ากรณีใดเป็นสิทธิและกรณีใดเป็นเสรีภาพ ทำให้เกิดความชัดเจน ไม่สับสน ในขณะที่บางฉบับได้บัญญัติไว้อย่างรวม ๆ ไม่ชัดเจน เช่น พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕^{๓๗} และพระราชบัญญัติ

^{๓๒} ในส่วนของคำปรารภใช้คำว่า “พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

^{๓๓} ในส่วนของคำปรารภใช้คำว่า “พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

^{๓๔} ในส่วนของคำปรารภใช้คำว่า “โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอันมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลในเคสสถาน ในทรัพย์สิน และการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

^{๓๕} พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคสสถานสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

^{๓๖} พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในความเป็นส่วนตัว และเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางคมนาคม ...”

^{๓๗} พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒^{๓๖} ซึ่งการที่บัญญัติโดยใช้คำว่า “สิทธิเสรีภาพ” นั้น ไม่ได้ระบุโดยเฉพาะเจาะจงว่าเป็นสิทธิใดหรือเสรีภาพใด แต่เป็นการบัญญัติไว้ในลักษณะโดยรวม กล่าวคือ หมายรวมสิทธิและเสรีภาพทุกอย่างที่ประชาชนหรือบุคคลพึงมี

นอกจากนี้ ในกฎหมายบางฉบับยังมีความสับสนในเรื่องของการใช้ถ้อยคำในกรณีดังกล่าวได้ เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐

“มาตรา ๕ ข้อตกลงจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบอาชีพการงาน หรือการทำนิติกรรมที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพซึ่งไม่เป็นโมฆะ แต่เป็นข้อตกลงที่ทำให้ผู้ถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพต้องรับภาระมากกว่าที่จะพึงคาดหมายได้ตามปกติ ให้มีผลบังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น ”

ซึ่งการใช้คำว่า “สิทธิหรือเสรีภาพ” มิได้ใช้คำใดคำหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงแสดงให้เห็นว่าผู้ร่างกฎหมายยังไม่สามารถหาเกณฑ์ในการตัดสินใจว่าจะกำหนดให้กรณีดังกล่าวเป็นสิทธิหรือเป็นเสรีภาพ จึงได้กำหนดให้เป็นทางเลือกไว้ทั้งสองทางคือ เป็นสิทธิก็ได้หรือเป็นเสรีภาพก็ได้ ทั้งที่ การประกอบอาชีพเป็นเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้อย่างชัดเจน ส่วนการทำนิติกรรมนั้นในทางกฎหมายเอกชนมองว่าเป็นเรื่อง “เสรีภาพในการทำสัญญา” เพราะเป็นเรื่องการแสดงเจตนาโดยอิสระของเอกชน ไม่ใช่คำว่า “สิทธิในการทำสัญญา” แต่อย่างใด ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ เพื่อตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.^{๓๗} ก็ยังมีความสับสนในเรื่องการใช้ถ้อยคำอยู่ คือ ในร่างกฎหมายก่อนที่จะมีการแก้ไขนั้น ใช้คำว่า “ผู้ถูกจำกัดสิทธิ” แต่ได้มีการแก้ไขเป็น “ผู้ถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ” ในภายหลังเพื่อให้มีความเหมาะสม

๖. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

“ข้อมูลห้ามจัดเก็บ” หมายความว่า ข้อมูลของบุคคลธรรมดาที่ไม่เกี่ยวกับการรับบริการ การขอสินเชื่อ หรือที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลอย่างชัดเจน ...”

^{๓๘} พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๕) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน”

^{๓๙} บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๒๓/๒๕๓๙)

LIRT

การทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่าง “สิทธิ” และ “เสรีภาพ” นับว่าเป็นเรื่องยากที่จะทำได้ในทางปฏิบัติเพราะยังไม่มีเกณฑ์ในการแบ่งแยกที่ชัดเจน อีกทั้งบุคคลที่เป็นผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพเองก็ยังไม่ค่อยให้ความสนใจในเรื่องดังกล่าวเท่าใดนัก มักจะมองในประเด็นที่ว่าใครมาได้แย่งสิทธิและเสรีภาพของตนหรือไม่เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม การที่กำหนดให้ชัดเจนว่าสิ่งที่กฎหมายรับรองให้มันเป็น “สิทธิ” หรือเป็น “เสรีภาพ” ก็นับว่าเป็นประโยชน์ไม่น้อย ทั้งนี้โดยอาศัยเกณฑ์ในการแบ่งที่สำคัญคือ “อำนาจบังคับ” ซึ่งทำให้ผู้ทรงสิทธิและผู้ทรงเสรีภาพทราบได้ว่าในกรณีใดที่เขามีอำนาจบังคับให้บุคคลอื่นต้องกระทำการเพื่อรองรับการใช้สิทธิของตนได้และในกรณีใดที่เขามีเพียงอิสระที่จะกระทำการแต่ไม่มีอำนาจบังคับให้บุคคลอื่นกระทำการใดให้เป็นประโยชน์แก่ตน

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญจะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญเองได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าสิ่งใดบ้างที่เป็นสิทธิและสิ่งใดบ้างที่เป็นเสรีภาพ ในขณะที่กฎหมายฉบับต่างๆ กลับมีความสับสนไม่ชัดเจนเนื่องจากใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกันออกไป ทำให้ผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพไม่อาจทราบได้ว่าจะแสดงอาการใช้สิทธิหรือเสรีภาพของตนได้มากน้อยแค่ไหนหรือมีอำนาจบังคับบุคคลอื่นให้กระทำการที่เป็นประโยชน์ให้แก่ตนได้หรือไม่ ดังนั้น การบัญญัติกฎหมายจึงควรใช้ถ้อยคำที่มีความชัดเจน โดยกำหนดไว้ให้เข้าใจได้ว่าสิ่งนี้เป็น “สิทธิ” และสิ่งนี้เป็น “เสรีภาพ” ที่กฎหมายนั้นประสงค์จะรับรองและคุ้มครองให้ อย่างไรก็ตามการแบ่งแยกสิทธิและเสรีภาพอย่างชัดเจนคงไม่สามารถกระทำได้ในทุกกรณีเพราะในบางเรื่องก็ไม่สามารถกำหนดชัดว่าเป็นสิทธิหรือเป็นเสรีภาพหรือในบางกรณีกฎหมายประสงค์จะคุ้มครองทั้งสิทธิและเสรีภาพจึงจำเป็นต้องใช้คำรวมกันไปเพื่อให้บุคคลได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่ ในการใช้ถ้อยคำจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและความมุ่งหมายของกฎหมายนั้นประกอบกันด้วย ในด้านของประชาชนซึ่งเป็นผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพเองเมื่อเข้าใจความแตกต่างระหว่างสิทธิและเสรีภาพแล้วก็ต้องใช้สิทธิและเสรีภาพของตนให้ถูกต้องเหมาะสมด้วย เพราะแม้ว่าการใช้สิทธิและเสรีภาพจะเป็นการกระทำให้เกิดประโยชน์แก่ตนแต่ก็ต้องคำนึงความเสียหายที่ผู้อื่นได้รับและประโยชน์ของสังคมประกอบกันด้วย

นิท้าวไกล
นิตธรรม

สิทธิมนุษยชน

กับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

สมบัติ พุทธิพงษ์ศักดิ์

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “สิทธิมนุษย-
ชน (Human Rights)” แล้วบางท่าน
อาจจะนึกถึงการที่ กลุ่มองค์กร
เอกชนหรือ NGO มักจะออกมา
คัดค้านการกระทำต่างๆ ของรัฐบาล
ที่ทางกลุ่มเห็นว่าไม่ถูกต้องหรือไม่
เป็นธรรมอยู่เสมอ ตัวอย่างที่เราเห็น
อยู่บ่อยครั้งคือ การคัดค้านและ
ประณามตำรวจที่ซ้อมผู้ต้องหา
เพื่อให้รับสารภาพหรือแม้กระทั่ง
การวิสามัญฆาตกรรมผู้ต้องหา
ในคดีความผิดร้ายแรง เช่น ฆ่า
ผู้อื่นด้วยวิธีทารุณโหดร้าย ซึ่งหลาย
ครั้งก็ทำให้เกิดความขัดแย้งทาง
ความคิดของฝ่ายต่างๆ โดยฝ่ายรัฐ
เห็นว่าบางครั้งจำเป็นต้องกระทำ
การเช่นนั้นเพื่อหยุดยั้งหรือควบคุม

อาชญากรรม (Crime Control) ที่
กำลังทวีความรุนแรงขึ้นในสังคม
ประชาชนส่วนหนึ่งอาจเห็นด้วย
เพราะเชื่อว่าผู้กระทำมีจิตใจชั่วร้าย
มากก็สมควรแล้ว แต่ประชาชน
อีกส่วนหนึ่งอาจไม่เห็นด้วยเพราะ
ต้องการให้ดำเนินการตามกฎหมาย
มากกว่า ส่วนกลุ่มองค์กรเอกชน
จะคัดค้านการกระทำลักษณะ
ดังกล่าวโดยตลอด เนื่องจากเห็นว่า
เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วย
กฎหมายและละเมิดสิทธิมนุษยชน
ของผู้ถูกกล่าวหา จึงดูเหมือนว่า
กลุ่มองค์กรเอกชนชอบปกป้อง
ผู้ร้ายแทนที่จะปกป้องและเห็นใจ
เหยื่อและครอบครัวที่ต้องสูญเสีย
และเป็นฝ่ายตรงข้ามกับรัฐเสมอ

* ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา ปฏิบัติราชการสำนักวิชาการศาลยุติธรรม,
นบ.(ธรรมศาสตร์), นม.(จุฬา), LL.M., Master in European Business Law, University of
Aix-Marseille III, France.

LIRT

เพราะเหตุใดจึงเกิดสภาพการณ์เช่นนั้น?

กรณีดังกล่าวเป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งของปัญหาในเรื่องสิทธิมนุษยชนและอาจกล่าวได้ว่าปัญหาดังกล่าวเกิดจากหลายสาเหตุ แต่สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ การขาดความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติในเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างถูกต้องเพียงพอและเป็นระบบโดยเฉพาะในสังคมไทยเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมแถบยุโรปตะวันตกซึ่งการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้รับการพัฒนามาก่อนบนพื้นฐานที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Democracy)

การปกครองระบอบประชาธิปไตยมีความสำคัญเพียงใดต่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน? สิทธิมนุษยชนมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพียงใด? และหลักนิติธรรมในการปกครองระบอบ

ประชาธิปไตยมีความจำเป็นต่อสิทธิมนุษยชนเพียงใด?

ขอให้สังเกตว่าเมื่อก้าวถึงการปกครองระบอบประชาธิปไตยจะเป็นความหมายของประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม (Liberal Democracy) ไม่ได้หมายถึงประชาธิปไตยแบบประชานิยม (Popular/Electoral Democracy) ที่เน้นรูปแบบว่าต้องมีการเลือกตั้งทั่วไป (Regular Elections) เท่านั้นแต่ไม่จำเป็นต้องมีหลักนิติธรรม ส่วนประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม คือ การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้

๑ หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นหลักที่จำกัดอำนาจของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งอาจมีผลร้ายต่อสิทธิของคนส่วนน้อย (Rights of Minorities)

๒ การเลือกตั้งทั่วไปและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้จริงจากฝ่ายที่คัดค้านโดยต้องเคารพต่อ

LIRT

สิทธิทางการเมืองทั้งหลาย (Full Range of Political Rights)

๑ ระบบการตรวจสอบและถ่วงดุล (System of Checks and Balances) ซึ่งเป็นการจำกัดการใช้อำนาจของผู้ใช้อำนาจอธิปไตยตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ (Separation of Power)

๑ ลัทธิพหุนิยม (Pluralism) เป็นการเคารพและอยู่ร่วมกันได้ในสังคมที่มีความแตกต่าง และสถาบันของพลเมือง (Civic Institutions) ที่เข้มแข็ง

๑ เศรษฐกิจการตลาด (Market or Mix Economy) เป็นตลาดที่แข่งขันกันได้

๑ ข้อตกลงระหว่างประเทศอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการส่งเสริมสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐาน (Basic Rights)

สถิติด้านพัฒนาการของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในช่วง

50 ปีที่ผ่านมาพบว่ามีประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยทั้งหมดจำนวน 120 ประเทศ มีเพียงประมาณครึ่งหนึ่งเท่านั้นที่เป็นประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม แต่ก็มีแนวโน้มว่าประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมกำลังได้รับความเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น กฎหมายระหว่าง

บุคคลจะมีเสรีภาพได้ หากสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ของบุคคลนั้นได้รับการเคารพ

ประเทศว่าด้วยสิทธิต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิในทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ค.ศ. 1966 ได้สร้างมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วโลกในเรื่องสิทธิที่ไม่อาจปฏิเสธได้ เช่น สิทธิในชีวิต (Rights to Life) สิทธิในการก่อตั้งครอบครัว (Rights to Establish a Family) สิทธิในการพูดโดยอิสระ (Rights to

LIRT

Free Speech) เป็นต้น กฎหมายระหว่างประเทศเหล่านี้เป็นกฎหมายในระบอบประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม และมาตรฐานนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากภูมิภาคที่ไม่เป็นประชาธิปไตยว่าเป็นมาตรฐานของตะวันตก แต่สิทธิมนุษยชนจำนวนมากโดยเฉพาะเสรีภาพของพลเมืองและสิทธิทางการเมืองก็คือ เสรีภาพ (Freedom) บุคคลจะมีเสรีภาพได้ หากสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองของบุคคลนั้นได้รับการเคารพ แต่ถ้าปราศจากประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมแล้วก็ไม่อาจมีเสรีภาพได้ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมีเป้าหมายสำคัญเพื่อการพัฒนาและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ หลายประเทศที่มีกระบวนการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองในระดับสูงส่วนใหญ่เป็นประเทศร่ำรวย ข้อมูลจากธนาคารโลกในปี 2002 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายใน

ประเทศ (Gross Domestic Product/GDP) ของประเทศทั้งโลกจำนวนทั้งสิ้นประมาณสามหมื่นล้านล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกานั้นส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ 89) อยู่ในประเทศที่มีอิสระ

ดังที่ได้กล่าวในข้างต้น การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมนั้นมีหลักที่สำคัญ ประการหนึ่งคือ หลักนิติธรรมอันเป็นหลักในการคุ้มครองคนส่วนน้อยจากการคุกคามของคนส่วนใหญ่ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยประกันว่าคนส่วนน้อยจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย และจำกัดอำนาจของคนส่วนใหญ่ให้ต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อทำให้แน่ใจว่าได้เคารพในสิทธิของบุคคล ข้อความคิดเกี่ยวกับหลักนิติธรรมมีความแตกต่างกันไปได้มาก แต่ก็มียอดประกอบร่วมกันอยู่หลายประการ ได้แก่

๑. อำนาจอิสระของกฎหมาย (The Supremacy of Law) มัก

จะใช้ในความหมายเดียวกับหลักนิติธรรม หมายถึง การที่ไม่มีบุคคลใดจะถูกลงโทษนอกจากจะกระทำผิดกฎหมาย หรือไม่มีกฎหมาย ไม่มีโทษ นั่นคือ ต้องปราศจากการใช้อำนาจตามอำเภอใจและไม่มีใครอยู่เหนือกฎหมาย

๒. ความเท่าเทียมกันภายใต้

กฎหมาย (Equality before the Law) หมายถึง ทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยปราศจากความแตกต่าง หากใครบางคนมีสิทธิพิเศษตามกฎหมาย ตัวกฎหมายนั่นเองจะเป็นอำนาจตามอำเภอใจ นอกจากนั้น หลักความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายยังนำไปใช้กับหลักการดังต่อไปนี้

๑ การเข้าถึงทนายความและศาลได้ ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด เช่น หากมีปัญหารฐาณะทางเศรษฐกิจไม่พอเพียง อาจแก้ไขได้โดยมีบทบัญญัติในเรื่องความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือความช่วยเหลือโดยอาสาสมัครผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย

๑ กฎหมายต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความยุติธรรมให้แก่ทุกคนในสังคม หากกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนบางสิ่งบางอย่างแทนที่จะเป็นความยุติธรรม ก็จะทำให้กฎหมายนั่นเองคือ ความลำเอียง

๑ หากรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับอยู่ กฎหมายทั้งหลายจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ ต้องไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ และต้องถูกตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายได้โดยศาล

๑ หน่วยงานของรัฐจะกระทำการใดได้ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น

๑ คดีละเมิดหรือข้อพิพาทที่เกิดจากฝ่ายบริหารหรือเกิดจากปัจเจกชนด้วยกันจะต้องมีบทบัญญัติกฎหมายให้อุทธรณ์หรือขอความช่วยเหลือจากศาลได้

๑ รัฐหรือหน่วยงานของรัฐมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน ดังนั้นจึงต้องชดเชยค่าเสียหายจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของตน หลักประกันการเข้าถึงศาลจะมีความหมายไม่มากนัก หากไม่มีหลักการความรับผิดชอบของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐอยู่

๓. การคาดหมายหรือพยากรณ์

ได้ (Predictability) ปัจเจกชนควรสามารถทำให้แน่ใจได้ว่าสิ่งที่กฎหมายบัญญัติขึ้นชัดเจน รู้ได้ว่าสิ่งใดกฎหมายอนุญาตหรือไม่อนุญาต และโดยทั่วไปแล้วกฎหมายต้องไม่มีผลย้อนหลัง

๔. ความเป็นอิสระของศาล (Independent Judiciary) อำนาจตุลาการต้องไม่ขึ้นอยู่กับองค์กรอื่นใดและนำไปใช้ในการบริหารงานยุติธรรมเท่านั้น

๕. มาตรฐานที่เข้มงวดเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาในศาล (Tough Standards Concerning Procedure in Courts of Law) การลงโทษกระทำได้เมื่อกระทำผิดกฎหมายที่ออกโดยชอบและจะต้องลงโทษโดยศาลที่มีความเป็นกลาง หลักการซึ่งเกี่ยวเนื่องกันที่สำคัญคือ Due Process of Law หมายถึง กระบวนการพิจารณาในศาลต้องเป็นธรรม ดังนั้นจึงต้องมีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพิจารณาคดีอย่าง

เป็นธรรม หลักการนี้รวมถึง

๑ ข้อสันนิษฐานว่าบุคคลทุกคนบริสุทธิ์เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าได้กระทำความผิด

๑ การพิสูจน์ว่าได้กระทำความผิดนั้นต้องปราศจากข้อสงสัยอันสมควร

๑ การสืบสวนและการพิจารณาคดีไม่อาจกระทำโดยบุคคลเดียวกัน ในทำนองเดียวกันนี้ อัยการและผู้พิพากษาต้องไม่ใช่บุคคลคนเดียวกัน

๑ การพิจารณาคดีโดยเปิดเผย และพยานหลักฐานทุกชนิดรวมทั้งกระบวนการพิสูจน์พยานหลักฐานนั้น ต้องได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดได้โดยมหาชน

๑ สิทธิที่จะได้รับการปรึกษาทางกฎหมายเมื่อถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด

๑ ในกฎหมายบางระบบ Due Process of Law รวมถึง สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยคณะลูกขุนด้วย

๖. มาตรฐานอื่นๆ

๑ การลงโทษที่เหมาะสมกับการกระทำผิด (Commensurate legal Sanction) โดยจะต้องพิจารณาว่าการลงโทษกับการกระทำความผิดนั้นมีความเหมาะสมกันหรือไม่ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม คือ ผู้กระทำความผิดไม่ร้ายแรงไม่อาจถูกลงโทษประหารชีวิตได้ และผู้กระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนไม่อาจรอลงอาญาได้

๑ การบังคับคดีที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (Rapid and Effective Law Enforcement) การบังคับคดีที่ล่าช้าหรือไม่มีประสิทธิภาพเป็นการบั่นทอนกฎหมาย

หลักนิติธรรมซึ่งเป็นหลักที่สำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมดังกล่าวข้างต้นยังมีความหมายเกี่ยวข้องกับสิทธิที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ (Hard Core of Sacrosanct Rights) แม้แต่โดยเสียงข้างมากเด็ดขาด

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในรัฐสภา นั่นคือ สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน เช่น การปกป้องชีวิต (Protection of Life) การไม่ล่วงละเมิดร่างกาย (Physical Inviolability) การป้องกันการคุมขังโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (Habeas Corpus) และเสรีภาพทางความคิดและความรู้สึก (Freedom of Thought and Conscience) จริงๆ แล้วสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานนี้เป็นเหตุเป็นผลที่ขยายไปจากหลักนิติธรรม เช่น หลักความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายนำไปใช้กับ สิทธิในการไม่เลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของเชื้อชาติ แหล่งกำเนิดทางศีลธรรมหรือศาสนา (Rights not to be Discriminated Against on Ground of Sex, Ethic Origin or Religion) และบุคคลจะไม่สามารถต่อสู้อย่างมีประสิทธิภาพหากไม่มี สิทธิในการพูดโดยอิสระ (Rights to Free Speech) จะเห็นได้ว่าหลักนิติธรรมและสิทธิมนุษยชนมีหลายส่วนที่ทับซ้อน

กันอยู่ จึงเป็นการยากที่จะกล่าวว่าหลักนิติธรรมสามารถอยู่นอกบริบทของสิทธิมนุษยชนได้หรือไม่ และสิทธิมนุษยชนขึ้นอยู่กับหลักนิติธรรมหรือไม่ อย่างไรก็ตามแม้ว่ารัฐธรรมนูญทั้งหลายซึ่งประกอบไปด้วยบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปัจเจกชนอาจจะเปลี่ยนแปลงไป แต่สิทธิดังกล่าวไม่อาจโอนหรือแบ่งแยกได้และยังเป็นของปัจเจกชนอยู่เสมอ

จะเห็นได้ว่าสิทธิมนุษยชนและการปกครองระบอบประชาธิปไตย (แบบเสรีนิยม) ซึ่งประกอบด้วยหลักนิติธรรมนั้นมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างแนบแน่นจนยากที่จะแยกออกจากกันได้ ปัญหาในเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในสังคมต่างๆ โดยเฉพาะสังคมไทยที่เราพบเห็นกันอยู่ทุกเมื่อเชื่อวันจะเกิดจากปัญหาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยของเราด้วยหรือไม่? คงเป็นคำถามที่ตอบได้ไม่ยากนัก ๑

หน้าว่าง

ภาคผนวก

:

หน้า

- ๑ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๘ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๐
- ๑ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๓๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐
- ๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)
- ๑ ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)
- ๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)
- ๑ ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)
- ๑ ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)
- ๑ ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)
- ๑ ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

๑๕๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	120
วันที่.....	๑๙ มิ.ย. ๒๕๕๐
เวลา.....	๑๖.๓๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๕๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ จำนวน ๑๓ ฉบับ

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ สว (สนช) ๐๐๐๗/๔๓๐๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ จำนวน ๑๓ ฉบับ

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ขอรับร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๓ ฉบับ ตามบัญชี
แนบท้าย (นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะเป็นผู้เสนอ) ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ
โดยให้รอการพิจารณาไว้มีกำหนดเวลา ๓๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วเสร็จแล้วลงมติ
ให้ส่งคืนสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในกำหนดเวลา

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

A198/ส/๕ www.cabinet.thaigov.go.th

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บัญชีร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๗. ร่างพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๘. ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๙. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๐. ร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๑. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๒. ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๓. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่ไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ด่วนที่สุด

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๕๓๐๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 11205
วันที่: 14 S.H. 2557 H. ๑๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น รวม ๑๓ ฉบับ

ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๙ วันพุธที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๓ ฉบับ ตามบัญชีข้างท้าย ซึ่งนายบรรศักดิ์ อวรรณโณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ แล้วลงมติอนุมัติให้คณะรัฐมนตรีรับ ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปพิจารณาก่อนรับหลักการ โดยให้การพิจารณาไว้ภายในกำหนด เวลา ๓๐ วัน ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๑๑๑ วรรคหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรัตน์ อติแพทย)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๔๓๑ ๙๔๕๒

โทรสาร ๐ ๒๔๓๑ ๙๔๕๒

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บัญชีร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๔. ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๖. ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๗. ร่างพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๘. ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๙. ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๐. ร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๑. ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๒. ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๑๓. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่ไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑๕๕

ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
เลขรับ 151
วันที่ 30 ส.ค. 2555
เวลา 15.00 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๓๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ จำนวน ๑๓ ฉบับ
เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๔
ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๐

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ เป็นผู้เสนอ) จำนวน ๑๓ ฉบับ ที่ขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการคืนให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในกำหนดเวลาแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๓ ฉบับ
ดังกล่าว ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมาเพื่อพิจารณาพร้อมกับ
ร่างที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอด้วยแล้ว รวม ๗ ฉบับ คือ
 - ๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 - ๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 - ๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
 - ๑.๔ ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 - ๑.๕ ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

LIART
/๑.๖ ...

๑.๖ ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

๑.๗ ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติที่มีการปรับปรุงทั้งฉบับรวม ๓ ฉบับ และขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงให้นำประเด็นการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามร่างที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอไปประกอบการพิจารณาด้วย คือ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ.

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติยา พ.ศ.

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ.

๓. กรณีร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. เห็นว่าการกำกับดูแลและควบคุมการกีฬาและการแข่งขันกีฬาในนามทีมชาติไทยยังมีความจำเป็นต่อการจัดระเบียบตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาของชาติ การยกเลิกบทบัญญัติเรื่องการควบคุมหากไม่มีมาตรการรองรับที่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ จึงมอบให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารับไปพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน โดยคงอำนาจให้รัฐสามารถควบคุมการกีฬาและการแข่งขันกีฬาในนามทีมชาติไทยหรือประเทศไทยไว้ แต่มีให้มีลักษณะเป็นการจำกัดเสรีภาพของประชาชนเกินความจำเป็น

๔. กรณีร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. เนื่องจากอาจมีผลกระทบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน จึงมอบให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรับไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน

๕. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่ไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีหลักการยกเลิกพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖ นั้น

โดยที่ ...

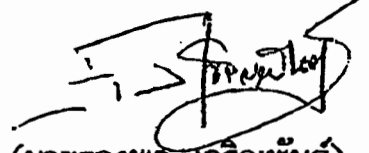

LIART

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.
ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ และอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา จึงให้เพิ่มความในบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว
เพื่อกำหนดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ
ตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับด้วย

จึงเรียนมา เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๕๔

(81033/2/8)

๑๕๘

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	๒
วันที่.....	๒๙ ส.ค. ๒๕๕๐
เวลา.....	๑๖.๓๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๕๐

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

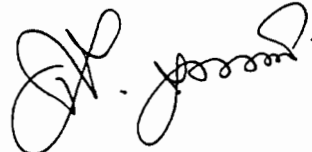
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

A200/U/E www.cabinet.thaigov.go.th

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๓/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้
(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้คู่หมั้นฝ่ายหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนจากผู้อื่น
ซึ่งได้ร่วมประเวณี ช่มชู้กันกระทำชำเรา หรือพยายามช่มชู้กันกระทำชำเราคู่หมั้นของตน (แก้ไข
เพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔๕ มาตรา ๑๔๔๖ และมาตรา ๑๔๔๗/๑ วรรคสาม)
(๒) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุฟ้องหย่าและสิทธิเรียกร้องค่าทดแทนกรณีการฟ้องหย่า
เนื่องจากคู่สมรสอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉันทริยาหรือสามีหรือเป็นชู้หรือมีชู้ (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๕๑๖ (๑) และมาตรา ๑๕๒๓ วรรคหนึ่ง)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค
บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๑๔๔๕ มาตรา ๑๔๔๖
มาตรา ๑๔๔๗/๑ วรรคสาม มาตรา ๑๕๑๖ (๑) และมาตรา ๑๕๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่าง
ในเรื่องเพศ สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการมีสิทธิเท่าเทียมกันระหว่าง
ชายและหญิง และหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่ง
ความแตกต่างในเรื่องเพศที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทย
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔๕ ชายหรือหญิงคู่หนึ่งอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับคู่หนึ่งของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิกสัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา ๑๔๔๒ หรือมาตรา ๑๔๔๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๔๖ ชายหรือหญิงคู่หนึ่งอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หนึ่งของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้นได้โดยไม่ต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๔๔๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๔๕ และมาตรา ๑๔๔๖ ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ชายหรือหญิงคู่หมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของผู้อื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียกค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้อื่นนั้นได้กระทำการดังกล่าว”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๕๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) สามีหรือภริยาอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉันทริยาหรือสามีหรือเป็นคู่หรือมีคู่ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากันเพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑๖ (๑) ภริยาหรือสามีมียสิทธิได้รับค่าทดแทนจากสามีหรือภริยาและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหรือหญิงหรือชายซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

๑๖๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	5
วันที่.....	๒๙ มิ.ย. ๒๕๕๐
เวลา.....	๑๖:๓๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๒

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

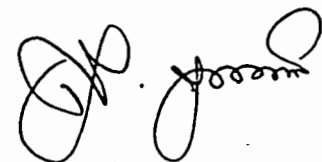
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

A200/U/E www.cabinet.thaigov.go.th

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๖/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อให้การที่เคยเป็นบุคคลล้มละลายไม่ใช่ลักษณะต้องห้ามของการเป็น
กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๔) มาตรา ๘ ตรี (๔)
และมาตรา ๙ (๔))

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๕๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค
บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๕ (๔) มาตรา ๘ ตรี (๔)
และมาตรา ๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุ
แห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับ
หลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่อง
สถานะของบุคคลที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติ
มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๘ ตริ แห่งพระราชบัญญัติ
คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย”

LIRT

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติ
มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

๑๖๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	3
วันที่.....	๑๙ มี.ค. ๒๕๕๐
เวลา.....	๑๖.๓๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๐

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

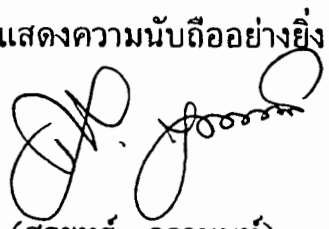
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

A200/U/E www.cabinet.thaigov.go.th

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้การช่มชืดกระทำความผิด (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๗๖ และมาตรา ๒๗๗)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมให้การดำรงชีพจากรายได้ของผู้ซึ่งค้าประเวณีไม่ว่าชายหรือหญิง
เป็นความผิด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๖)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๕๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค
บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗
และมาตรา ๒๘๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
ต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้อง
กับหลักการมีสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง และหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็น
ธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณี
การปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)

- พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหนี้ยหรือกระทำกับชายในลักษณะ เดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

LIRT

มาตรา ๒๗๗ ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองได้กระทำโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน และเด็กนั้นไม่ยินยอม หรือได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำต่อเด็กซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปี แต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นยินยอม และภายหลังศาลอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรสกัน ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ ถ้าศาลอนุญาตให้สมรสในระหว่างที่ผู้กระทำความผิดกำลังรับโทษในความผิดนั้นอยู่ ให้ศาลปล่อยผู้กระทำความผิดนั้นไป”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘๖ ผู้ใดอายุกว่าสิบหกปีดำรงชีพอยู่แม้เพียงบางส่วนจากรายได้ของผู้ซึ่งค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดไม่มีปัจจัยอย่างอื่นอันปรากฏสำหรับดำรงชีพ หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียงสำหรับดำรงชีพ และมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นดำรงชีพอยู่จากรายได้ของผู้ซึ่งค้าประเวณี เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจได้ว่ามิได้เป็นเช่นนั้น

(๑) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค้าประเวณี หรือสมาคมกับผู้ซึ่งค้าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจ

(๒) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่น โดยผู้ซึ่งค้าประเวณีเป็นผู้จัดให้ หรือ

(๓) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยผู้ซึ่งค้าประเวณีในการทะเลาะวิวาทกับผู้ซึ่งคบค้ากับผู้ซึ่งค้าประเวณีนั้น

LIRT

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับค่าเลี้ยงดูจากผู้ซึ่งค้าประเวณี ซึ่งพึงให้ค่าเลี้ยงดูนั้นตามกฎหมายหรือตามธรรมจรรยา”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	4
วันที่.....	๕๙ มี.ค. ๒๕๕๐
เวลา.....	๑๖.๓๐ น.

๑๗๑

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๑

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

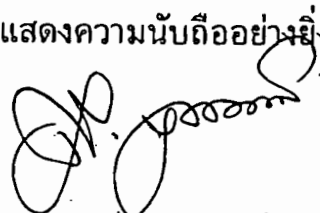
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

A200/11/E www.cabinet.thaigov.go.th

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ เพื่อมิให้
ความสมบูรณ์ของร่างกายมาเป็นคุณสมบัติของผู้ซึ่งจะเข้ามาเป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเองและนิคม
สหกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ (๔) และมาตรา ๓๕ (๓))

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๕๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความมีเสมอภาค
บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๒๒ (๔) และมาตรา
๓๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกายหรือสุขภาพ
สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
ต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกายหรือสุขภาพที่เคยได้รับความคุ้มครอง
ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดิน
เพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) สามารถประกอบการเกษตรได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและ
สวัสดิการกำหนด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดิน
เพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) สามารถประกอบอาชีพได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๗๕

สำนักงานเลขาธิการสภา ปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... 8
วันที่..... ๒๑ มี.ค. ๒๕๕๐
เวลา..... ๑๖:๓๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๒๕

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
เรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

A200/บ/๕ www.cabinet.thaigov.go.th

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๔/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ ดังต่อไปนี้
(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารกอง
ประจำการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)
(๒) แก้ไขเพิ่มเติมทัณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขัง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)
(๓) แก้ไขเพิ่มเติมให้การขอพระราชทานอภัยโทษ การเปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา
และลดโทษ เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)
(๔) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษกรณีเข้าไปในเรือนจำโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือรับจาก
หรือมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ
อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค
บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่ทัณฑ์ทางวินัยบางประการที่จะลงแก่ผู้ต้องขัง
ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ มีลักษณะเป็นการ
กระทำการทรมาน ทารุณกรรม หรือลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม นอกจากนี้
บทบัญญัติมาตรา ๘ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๒๕๔
ตามลำดับ อีกทั้งอัตราโทษตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ไม่สอดคล้องกับกาลปัจจุบัน สมควรแก้ไข
บทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการมิให้กระทำการทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษ
ด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครอง
ประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อให้สอดคล้อง
กับกาลปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
เรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร
พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ผู้ต้องขังต้องอยู่ในบังคับกฎหมายเช่นเดียวกับทหารกองประจำการ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร
พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ทณฑ์ทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ต้องขังนั้น มีดังนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) งดหรือลดสิทธิต่าง ๆ โดยมีกำหนดเวลา
- (๓) ขังเดี่ยวไม่เกินสามเดือน”

LIRT

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ มาใช้บังคับแก่ผู้ต้องคำพิพากษาของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้บัญชาการเรือนจำ และพัศดี ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี ผู้บังคับบัญชาเรือนจำ และเจ้าพนักงานเรือนจำ ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต หรือรับจากหรือมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนข้อบังคับของเรือนจำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	๗
วันที่.....	๒๙ ส.ค. ๒๕๕๐
เวลา.....	๑๖.๓๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๒๔

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

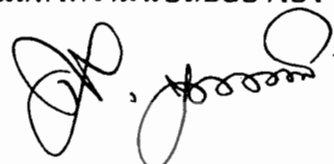
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

A200/ว/๕ www.cabinet.thaigov.go.th

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๘/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒
ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตเป็นผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า และตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า ต้องใช้ประกอบการขออนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจจัดการกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า และผู้ประกอบธุรกิจอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ (๒))

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมสมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตร
ล่วงหน้า

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตร
ล่วงหน้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้า
เกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ในการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๖ ให้เลขาธิการ
ตรวจสอบหลักฐานของผู้ขออนุญาตในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นผู้ค้าล่วงหน้า

(ก) ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจ
การซื้อขายล่วงหน้าและมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

(ข) กรรมการของผู้ขออนุญาตไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕

(ค) ผู้ขออนุญาตมีพนักงานซึ่งสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขาย
ล่วงหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว ตามจำนวนที่คณะกรรมการ
ก.ส.ล. กำหนด

(๒) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า

- (ก) ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าและมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (ข) กรรมการของผู้ขออนุญาตไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕
- (ค) ผู้ขออนุญาตมีพนักงานซึ่งสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว ตามจำนวนที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด

(๓) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า

- (ก) ผู้ขออนุญาตมีประสบการณ์เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้า และมีความรู้ความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเกี่ยวกับสินค้าเกษตร
- (ข) ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล จะต้องมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติตาม (ก) และคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด

(๔) ในกรณีเป็นการขออนุญาตเป็นตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า

- (ก) ผู้ขออนุญาตมีความประพฤติดี และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕
- (ข) ผู้ขออนุญาตสำเร็จการอบรมเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าจากสถาบันที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. ให้การรับรองแล้ว”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

๑๘๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... 6
วันที่..... ๒๙ ส.ค. ๒๕๕๐
เวลา..... ๑๖.3๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๓

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

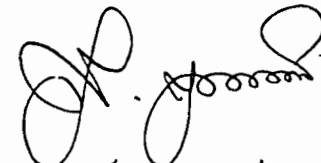
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

A200/U/E www.cabinet.thaigov.go.th

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ เพื่อยกเลิกคุณสมบัติที่กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต้องไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (ยกเลิกมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๕))

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่บทบัญญัติมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นบทบัญญัติที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลที่เคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIRT

